

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

**Identifikace důvodů udělených sankcí
České národní banky bankám v období 2012-2022 jako
výsledek dohledu bankovního sektoru**

Magdalena Lenderová

© 2024
ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Magdalena Lenderová

Ekonomika a management

Název práce

Identifikace důvodů udělených sankcí České národní banky bankám v období 2012-2022 jako výsledek dohledu bankovního sektoru

Název anglicky

The Identification of the reasons for the sanctions imposed by the Czech National Bank on banks in the period 2012-2022 as a result of banking sector supervision

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je identifikace udělených sankcí bankám na základě dohledu České národní banky v období 2012-2022.

Díličími cíli jsou popis bankovního dohledu, organizační zabezpečení bankovního dohledu, druhy sankcí jako důsledek bankovního dohledu a dále určení závislosti mezi výší udělené sankce a důvodu jejího udělení.

Metodika

Teoretická část bude obsahovat historii a vznik peněz a centrálních bank, popis činnosti a legislativní ukotvení České národní banky a základní popis monetární politiky.

V praktické části bude obsažena identifikace udělených sankcí v letech 2012-2022.

Budou zde identifikovány konkrétní sankcionované subjekty včetně konkrétních nálezů a konkrétní sankce. Na základě zjištěných údajů bude vyhodnocena závažnost udělovaných sankcí z hlediska důvodů jejich výše.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

banky, bankovní dohled, bankovní sektor, centrální banka, Česká národní banka, evropský bankovní dohled, pobočky zahraničních bank, Zákon o bankách

Doporučené zdroje informací

- BRČÁK, Josef, Dana STARÁ, Bohuslav SEKERKA a Lucie SEVEROVÁ. Makroekonomie – Makroekonomický přehled. Česko: Aleš Čeněk, s.r.o, 2018. ISBN 978-80-7380-708-5.
- BRČÁK, Josef. Makroekonomie. Česko: Aleš Čeněk, s.r.o, 2010. ISBN 9788073802455.
- DVOŘÁK, Petr. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. 2. rozš. vyd. Česko: Linde, 2001. ISBN 80-7201-141-3.
- DVOŘÁK, Petr. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Česko: Management Press, 2005. ISBN 80-7261-132-1.
- MAITAH, Mansoor. Macroeconomics. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2010. ISBN 978-80-213-2051-2.
- MANKIWI, G., Principles of Macroeconomics. 7. vyd. Stamford: Cengage Learning, 2014, 551 s. ISBN 978128516591.
- POLOUČEK, Stanislav. Peníze, banky, finanční trhy. Česko: C.H.Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-152-9.
- SOJKA, Milan, Jan HAVEL a Jitka KODEROVÁ. Teorie peněz. Česko: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-359-1.
- VOREL, Petr. Od pražského groše ke koruně. 2. rozš. vyd. Česko: Havran, 2004. ISBN 80-86515-40-0.
-

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Pavel Hrdlička, MBA, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 13. 2. 2024

prof. Ing. PhDr. Lucie Severová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 2. 2024

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 19. 02. 2024i

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Identifikace důvodů udělených sankcí Českou národní bankou bankám v období 2012-2022 jako výsledek dohledu bankovního sektoru" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13.03.2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Pavlu Hrdličkovi, MBA, Ph.D., za jeho odborné a cenné rady, trpělivost a ochotu při zpracování bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala mému otci za pomoc při zjišťování dat k praktické části a za jeho rady k formulaci zjištěných dat.

Identifikace důvodů udělených sankcí České národní banky bankám v období 2012-2022 jako výsledek dohledu bankovního sektoru

Abstrakt

Tato bakalářská práce se týká problematiky identifikace udělených sankcí bankám Českou národní bankou v období 2012-2022 jako výsledek dohledu bankovního sektoru.

V teoretické části jsou vysvětleny a popsány pojmy týkající se peněz, historie vzniku peněz, principy monetární politiky, rozdělení bankovního sektoru, legislativní ukotvení České národní banky a její nástroje. Dále jsou zde popsány postupy při bankovním dohledu, podmínky pro udělení nebo odebrání bankovní licence a následně je zde popsán postup udělování sankcí.

V praktické části jsou charakterizovány působící a nepůsobící bankovní subjekty na území České republiky a jejich nejvýznamnější změny v uspořádání. Dále jsou zde rozebrána jednotlivá pravomocná rozhodnutí České národní banky, uvedena konkrétní porušení v konkrétní bankovní oblasti a udělená sankce.

Klíčová slova: banky, bankovní dohled, bankovní sektor, Česká národní banka, evropský bankovní dohled, pobočky zahraničních bank, Zákon o bankách

The Identification of the reasons for the sanctions imposed by the Czech National Bank on banks in the period 2012-2022 as a result of the banking sector supervision

Abstract

This bachelor thesis concerns the identification of sanctions imposed on banks by the Czech National Bank in the period 2012-2022 as a result of banking sector supervision.

The theoretical part explains and describes the concepts related to money, the history of money, the principles of monetary policy, the division of the banking sector, the legislative anchorage of the Czech National Bank and its instruments. Theoretical part also describe the procedures for banking supervision, the conditions for granting or withdrawing a banking licence and then the procedure for imposing sanctions.

The practical part characterises the operating and non-operating banking entities in the Czech Republic and their most significant changes in the structure. Practical part also discusses individual final decisions of the Czech National Bank, the specific infringements in a particular banking area and the sanctions imposed.

Keywords: banks, banking supervision, banking sector, Czech National Bank, European banking supervision, branches of foreign banks, The Banking Act

Obsah

1. Úvod.....	11
2. Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika.....	12
3. Teoretická část.....	13
3.1 Peníze	13
3.1.1 Historie peněz	14
3.1.2 Vznik Peněz	15
3.1.3 Formy peněz.....	15
3.1.4 Počátky bankovníctví	18
3.2 Měnová politika.....	21
3.2.1 Centrální banka	22
3.2.2 Historický vývoj bankovníctví na Českém území do roku 1993	22
3.2.3 Nástroje centrální banky	24
3.2.4 Nepřímé nástroje centrální banky	25
3.2.5 Přímé nástroje centrální banky	26
3.2.6 Legislativní ukotvení České národní banky	27
3.2.7 Obchodní banky	28
3.3 Bankovní regulace	29
3.3.1 Postup bankovního dohledu	29
3.3.2 Podmínky pro udělení bankovní licence k činnosti	31
3.3.3 Odnětí bankovní licence.....	32
3.3.4 Sankce bankovním subjektům	33
4. Vlastní práce	34
4.1 Komerční banky a pobočky zahraničních bank od roku 1990 do současnosti na území České republiky	34
4.2 Krachy komerčních bank od roku 1993 do současnosti.....	42
4.3 Pravomocná rozhodnutí České národní banky v období 2012-2022	46
4.3.1 Modrá pyramida stavební spořitelna.....	46
4.3.2 Equa Bank	47
4.3.3 J&T Bank	48
4.3.4 Erb Bank	52
4.3.5 Sberbank.....	60
4.3.6 Česká exportní banka	62
4.3.7 Fio banka.....	63
4.3.8 mBank	66

4.3.9	UniCredit Bank	67
4.3.10	Expobank	68
4.3.11	UniCredit Bank	79
4.3.12	Banka CREDITAS.....	80
4.3.13	Česká spořitelna.....	81
4.3.14	ČSOB	82
4.3.15	Sberbank	83
5.	Výsledky a diskuse	84
5.1	Výsledky	84
5.1.1	Odnětí bankovní licence	85
5.1.2	Finanční sankce.....	86
5.1.3	Sankce spojené s kvalitativními opatřeními	106
5.2	Diskuse	107
6.	Závěr	111
7.	Bibliografie	113

Seznam tabulek

Tabulka 1: Aktuální přehled změn působících komerčních bank a poboček zahraničních bank na území České republiky	40
Tabulka 2: Aktuální přehled komerčních bank, které ukončily svou činnost na našem území.....	45
Tabulka 3: Bankovní dohled v Modré pyramidě v roce 2015	46
Tabulka 4: Bankovní dohled v Equa Bank v roce 2015	47
Tabulka 5: Bankovní dohled v J&T bance v roce 2016.....	48
Tabulka 6: Bankovní dohled v Erb bank v roce 2016.....	52
Tabulka 7: Bankovní dohled v Sberbank v roce 2016	60
Tabulka 8: Bankovní dohled v České exportní bance v roce 2017.....	62
Tabulka 9: Bankovní dohled ve Fio bance v roce 2018.....	63
Tabulka 10: Bankovní dohled v mBank v roce 2019.....	66
Tabulka 11: Bankovní dohled v UniCredit bank v roce 2020	67
Tabulka 12: Bankovní dohled v Expobank v roce 2020.....	68
Tabulka 13: Bankovní dohled v UniCredit bank v roce 2021	79
Tabulka 14: Bankovní dohled v Bance CREDITAS v roce 2021	80
Tabulka 15: Bankovní dohled v České spořitelně v roce 2022.....	81
Tabulka 16: Bankovní dohled v ČSOB v roce 2022.....	82
Tabulka 17: Bankovní dohled v Sberbank v roce 2022	83
Tabulka 18: Souhrnné důvody udělení jednotlivých typů sankcí	84
Tabulka 19: Důvody k odnětí bankovní licence	85
Tabulka 20: Nízké finanční sankce	86
Tabulka 21: Střední finanční sankce	88
Tabulka 22: Vysoké finanční sankce	94
Tabulka 23: Sankce spojené s kvalitativními opatřeními	106

Seznam použitých zkratk

ČSOB	Československá obchodní banka
ICCAP	Internal Capital Adequacy Assessment Process
KB	Komerční banka
ECB	European Central Bank
PMR	Povinné minimální rezervy
IRRB	Interest Rate Risk in Banking Book

Seznam grafů

Graf 1: Finanční sankce	105
Graf 3: Procentální vyjádření rozhodnutí, které se dopustily porušení v dané oblasti	108
Graf 2: Hodnoty SREP souhrnně za roky 2021, 2022, 2023	109

1. Úvod

Jednou z funkcí peněz je prostředek směny. Zpočátku byly peníze ve formě různých komodit z různých materiálů, které se nejčastěji používaly při barterové směně. Jednou z prvních užívaných komodit bylo plátno, ze kterého následně vzniklo sloveso „platit“. Z důvodu těžkého ocenění odlišných komodit byly zavedeny mince z různých kovů jako přijímané platidlo. Později se přešlo na papírové bankovky, které měly výhodu jejich značně lehčí hmotnosti a stejné funkci jako mince z drahých kovů-tedy jejich směnitelnost. K uchování těchto bankovek sloužily v prvopočátku kostely, až v 15. století vznikaly první bankovní instituce, například v Itálii nebo Švédsku, kde vznikla první centrální banka.

Centrální bankovníctví má počátky v 17. století v Anglii, kde vznikla první instituce charakteru centrální banky, s pověřením správy státního dluhu, financování války proti Francii a zároveň s dispozicí vkladů svých klientů-tedy funkcí komerční banky. První obchodní banky vznikly v první polovině 19. století, na území tehdejšího Rakouska-Uherska až v počátcích 20.století. První obchodní bankou na území Československa byla Česká spořitelna. Centrální banku v dobách komunismu zaštiťovala Státní banka československá, která v roce 1990 přebrala funkci centrální banky a o tři roky později se banka rozdělila na dvě nezávislé centrální banky-Českou národní banku a Slovenskou národní banku.

Cílem České národní banky je péče o cenovou a finanční stabilitu, bezpečný bankovní systém České republiky. Česká národní banka dohlíží na kapitálový trh, finanční trh, pojišťovnictví, směnární a další. Je nezávislou institucí bez vlivu politicky exponovaných osob. Na základě usnesených pravomocných rozhodnutí má Česká národní banka právo sankcionovat dané subjekty ve formě finančních sankcí, sankcí s kvalitativními opatřeními nebo odebráním licence možnosti působnosti subjektu.

2. Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je identifikace důvodů udělených sankcí bankám na základě bankovního dohledu České národní banky v období 2012-2022. Česká národní banka sankcionovala ve zkoumaném období celkem 15 bankovních subjektů.

Hlavním cílem je deskripce bankovního dohledu, organizační zabezpečení bankovní dohlídky, konkrétní postupy při bankovním dohledu centrální banky a konkrétní postup při udělení a odejmutí bankovní licence. Bakalářská práce obsahuje důvody jednotlivých sankcí vůči bankovním subjektům, které jsem syntetizovala do porušených bankovních oblastí a jednotlivé uvalené sankce jsem zanalyzovala do jednotlivých kategorií.

2.2 Metodika

Teoretická část bakalářské práce se bude zabývat definicí a původními formami peněz, jejich postupným vývojem a vyústění v počátky bankovníctví v evropských státech a pak konkrétně na území České republiky. Dále se bakalářská práce bude zabývat tématem monetární politiky státu, deskripce bankovního sektoru a jeho členění, funkci a nástroje dohlížejícího orgánu a jeho nástroji. Teoretická část bude popisovat bankovní regulaci centrální banky, konkrétní postupy bankovního dohledu a jeho organizační zabezpečení, podmínkami pro udělení bankovní licence, následně bude popisovat postup při odnětí bankovní licence a konkrétní postupy sankcionování bankovních subjektů.

V praktické části bakalářské práce bude provedena identifikace důvodů udělených sankcí bankám v období 2012-2022 jako výsledek bankovního dohledu České národní banky. Jednotlivá porušení budou identifikována na základě pravomocných rozhodnutí vydaných Českou národní bankou. Důvody budou rozděleny do jednotlivých porušených bankovních oblastí, udělené sankce budou výsledkem důvodů porušení pravidel těchto oblastí. Udělené sankce budou rozděleny dle druhu sankce do tří kategorií.

3. Teoretická část

Teoretická část se zabývá pojmy peníze, centrální bankovníctví, bankovní regulace a dohled bankovních institucí, které jsou tématem mé praktické části.

První část teoretické části vymezuje pojem „peníze“, v jakých podobách jsou a jaké mají funkce, následně pomocí podkapitol stručně popisuje historii, vznik peněz a závěru definuje formy peněz.

Druhá část teoretické části popisuje měnovou politiku, definuje centrální bankovníctví a stručně popisuje historický vývoj bankovníctví na Českém území. Následně definuje nástroje centrální banky a její legislativní ukotvení. Nedílnou součástí mé bakalářské práce jsou obchodní banky, jejichž definicí se zabývá závěr druhé kapitoly teoretické části.

Poslední kapitola definuje bankovní regulaci, postup bankovního dohledu, udělení a zánik bankovní licence. V závěru kapitola popisuje sankce bankovním i nebankovním subjektům.

3.1 Peníze

Peníze jsou komoditou, která usnadňuje prostředek směny. Jsou obecně přijatelné a nemusí plnit nároky nabízejícího a poptávajícího jako tomu bylo, když peníze zastávaly potraviny či jiné komodity. Peníze uchovávají hodnotu, což může být narušeno v případě krádeže. Bohatí lidé se už ve středověku začali zajímat o uložení peněz v bankách. V této době vznikla nynější nejpodstatnější funkce peněz, a to v bankovníctví. (32)

Zásadní podmínkou pro příjem peněz je jejich důvěryhodnost, která je navázána na kvalitu peněz v ekonomickém pojetí, tedy na stabilitu jejich kupní síly. Kupní síla peněz klesá, rostou-li ceny zboží a služeb. Tím klesá i důvěryhodnost peněz a peníze tak přestávají naplňovat roli peněz. Ne vždy je růst kupní síly žádoucí, mohlo by to v opačném případě způsobit pokles cen zboží a služeb, což by mohlo způsobit následné očekávání nakupujících většího snížení cen a čekání do chvíle, kdy se zboží bude jevit jako nejvýhodnější, v tu chvíli se situace jeví velmi nevýhodně pro výrobce. (31)

3.1.1 Historie peněz

Peníze se staly zásadním tématem už ve starověku, zejména bádání myslitelů Aristotela ze Stageiry (384-322 př.n.l.) a Platóna (427-347 př.n.l.). V této době se rozvíjela dělba práce a směnný obchod, které jako první popsal právě Platón. Každý z nich však o funkci peněz přemýšlel rozdílně. Zatímco Aristoteles považoval peníze za kovové, což dle jeho interpretace dodávalo penězům jejich hodnotu a jsou určeny k usnadnění směny, dle Platóna jsou peníze „*pouhým symbolem, který je vytvářen na základě dohody a jehož oběh a kupní síla jsou garantovány smlouvou či právní úpravou a státem.*“ (23, s. 13).

S rozvojem dělby práce a s rozšiřováním množství a druhů zboží a služeb určených pro směnu však začala naturální směna činit problémy. Jedna osoba (osoba A) měla zájem o zboží druhé osoby (osoba B), zatímco tato osoba za své zboží požadovala zboží nabízené osobou C. To vedlo ke komplikaci směnných vztahů a k růstu transakčních nákladů. Proto došlo k částečnému vyčlenění určitého druhu zboží ze spotřeby a k jeho přeměně na tzv. komoditní peníze. (20)

Nejvhodnější podobou peněz se ukázaly drahé kovy v podobě mincí, zejména zlato a stříbro, ale například i platina. Jejich vlastností, pevnost, snadná dělitelnost, vzácnost a těžkost opotřebení, jim přidávaly na hodnotě, spolu s náročným získáváním těchto kovů, a kovy se jevíly jako historicky nejvhodnější všeobecně přijímané prostředky ke směně. (31)

Mincovní systém byl spojen s oběhem plnohodnotných mincí z drahého kovu. Mince se razily v mincovnách a následně dostávaly do oběhu. Spolu s vyražením mincí bylo zavedeno tzv. ražebné, které zvyšovalo příjmy do státní pokladny. Ražba mincí byla zpravidla výsadou panovníka, který měl takzvaný emisní monopol, kdy panovník určoval obsah drahých kovů v mincích. Mince se kolikrát i úmyslně poškozovaly, čímž se fakticky znehodnocovaly, ačkoliv kupní síla zůstala stejná. Mnohdy k opotřebení mincí měli záminku sami panovníci, aby se zvýšilo jejich množství v oběhu. (20)

Postupem času se ukázalo, že hlavní podstatou peněz je jejich směnitelnost, ne vzácnost drahých kovů. Po zavedení papírových peněz se tato skutečnost potvrdila, když začalo být možné vyměnit papírové peníze za zlato. V době zavádění šeků se lidem umožnilo platit bezhotovostním způsobem a banky si tak mezi sebou začaly převádět peníze pro vyúčtování zrealizovaných plateb. (28)

V současné době nejpoužívanějším způsobem platby je prostřednictvím bezhotovostních peněz (vklady u bank), ale i hotovostní peníze (bankovky, mince), které postupem času ubývají na popularitě. Využívá se také cenných papírů, které pomocí platební karty směníme za hotovostní peníze. (31)

3.1.2 Vznik Peněz

Peníze jsou vydávány do ekonomiky centrální bankou. Teoreticky však peníze vznikají v komerčních bankách. V dnešní době převládají bezhotovostní peníze, které vznikají poskytnutím úvěru nebankovním subjektům. Banka po poskytnutí úvěru následně přičítá nový vklad na účet a zaúčtuje se tak úvěrová pohledávka vůči klientovi. Česká národní banka ovlivňuje množství peněz v ekonomice pomocí nepřímých nástrojů a cílem je dosáhnout stability cenové hladiny. (19)

Peníze vznikají v obchodních bankách pomocí níže uvedených operací:

- *Poskytováním úvěrů bankami nebankovním jednotkám,*
- *Úročením vkladů a jiných závazků (například emitovaných dluhových cenných papírů) bank vůči nebankovním jednotkám,*
- *Koupi majetku a služeb (hmotného majetku, nehmotného majetku, dluhových či kapitálových cenných papírů, zlata apod.) bankami od nebankovních jednotek,*
- *Výplatou platů a odměn zaměstnancům a statutárním orgánům bank,*
- *Výplatou dividend a tantiém akcionářům bank.*“ (20, s. 40)

3.1.3 Formy peněz

Počáteční formou peněz byl barterový obchod. Spočíval ve směně zboží stejné hodnoty. Barterový obchod se postupem času jevil jako neefektivní a složitý, protože by poptávající a nabízející museli poptávat a nabízet stejné zboží. Následovaly zbožové (komoditní) peníze. Ty mohly představovat různé formy statků. Mohlo to být koření, maso, látky, dobytek, kožešiny nebo plátno, ze kterého později vzniklo sloveso „platit“. Každá z komodit měla své výhody a nevýhody, největší kupní sílu však měly drahé kovy nebo mince, které byly jako první raženy v Malé Asii v 7. století př.n.l. (16)

Počátky vzniku prvních mincí na Českém území sahají do 4. století př.n.l. do období Bójů, keltského kmene. Bójové byli díky vzbuzování strachu v protivníkovi také nazýváni „strašní“, což později začali využívat Řekové výměnou za své zlaté mince, statéry. Těmito zlatými mincemi se Bójové inspirovali a začali vytvářet své mince, lidovým názvem duhovky. (41)

Římané patřili mezi nejvyspělejší národ v ražení mincí. Nejprve razili mince z těžkého kovu, například z bronzu nebo mědi, později ze zlata i stříbra. Ražením vznikly na mincích různé obrazy připomínající zvířata, například býk, a od latinského názvu zvířat „pecus“ vznikl český pojem peníze. Jednotkou těchto mincí byl tzv. AS. Mezi nejvýznamější patřily například stříbrné denáry, které Římané začali razit roku 211 př.n.l. (43)

Vycházejí se slova „denarius“, v překladu „obsahující deset“, a měli hodnotu deseti měděných mincí. „*Stejný název dostaly první české mince, které nechal razit Boleslav I. koncem 10. století a razily se až do roku 1300.*“ (41, s.1)

Brakteáty, které mají počátky v 5.-7. století př.n.l., byly vyráběny nejčastěji ze zlata, ale i mědi či stříbra. V severských zemích se jednalo o mince, které tehdy neměly funkci platidla, nýbrž sloužily na ozdobu jako šperky. Do Českých zemí se dostaly až ve 13. století při vládě Přemysla Otakara I. a stále byly nazývány jako denáry, až v 17. století se začaly nazývat brakteáty. Na Českém území se jednalo o velmi slabé stříbrné mince vážící zhruba 1 gram. Brakteáty byly na Českém území raženy i za vlády Václava I, Václava II i Přemysla Otakara II., až ražením českého groše používání brakteátů zaniklo. (42)

Ve 13. století za vlády Václava II. začala na území Čech ražba českých grošů. Vycházeli ze solidů, zlatých mincí ražených v době Římanů, které byly významnou inspirací pro ražbu dalších evropských mincí. (44) Jednalo se o poměrně tlustý, stříbrný peníz, z jehož latinského názvu „*denarius grossus*“ je odvozen český název „groš“. Ražba grošů pokračovala až do 16. století, kdy ražbu grošů ukončil Ferdinand I. ražením nových stříbrných tolarů, který disponoval vysokým obsahem stříbra a velmi vysokou kvalitou, což mu zajistilo vývoz do sousedního Německa, kde byl roztaven a bylo z něho vyráběno nekvalitní oběživo. (45) (46)

V roce 1325 se na českém území začal razit italský zlatý florén. Stalo se tak za vlády Jana Lucemburského, který na jejich ražbu neměl dostatek zlata, tudíž nebyl nijak zvlášť používán. Až za vlády Marie Terezie se na našem území začalo platit známými zlatáky (jinak nazvány florinty) díky dohodě s Bavorskem o ražení shodných mincí na obou dvou území. Florinty se na území Čech platilo až do konce 19. století. (47)

Měnové reformy Marie Terezie v druhé polovině 19. století přinesly do Čech mnoho významných mincí. Nejvýznamnějšími byly stříbrné krejčary, měděné grešle a feniky. Krejčary se používaly už v 15. století, ale kvůli složitému přepočítávání na groše a toлары se stříbrné krejčary zrušily a znovuobnovila je o tři století později Marie Terezie. (48)

Postupem času byly komoditní peníze nahrazeny papírovými bankovkami. Představovaly doklad o uložení peněz v bance. (18)

Prvními bankovkami obíhající na území Čech byly papírové bankocetle (vycházející z německého „banco zettel“) ražené v 18. století za vlády Marie Terezie. Jednalo se o bankovky tištěné pouze na jednu stranu, které byly rukou očíslované a podepsané členem bankovní deputace, a měly hodnotu 1, 2, 5, 25, 50, 100, 500, 1000 zlatých. V důsledku nedůvěry obyvatelstva o pokrytí peněz a stále stoupajících nákladů na válku s Francií došlo roku 1811 ke státnímu bankrotu, který měly po kratší dobu ustálit šajny (směnné listy). O 5 let později, kdy se v Rakousku zavedlo vydávání prvních rakouských bankovek pokryté drahým kovem, bylo možné tyto bankovky směnit právě za zmíněné šajny. V době vydávání prvních papírových peněz se začínaly také objevovat padělky, především z Itálie. (49)

Vedle bankovek existovaly státovky, které vznikaly z vůle panovníka a se záměrem pokrýt mimořádné výdaje, např. ve válce. Panovník měl výhradní právo státovky emitovat, což kolikrát zapříčinilo jejich neplatnost. (18)

Po skončení první světové války se na popud Aloise Rašína, bývalého ministra financí, a ostatních členů jeho pracovní skupiny připravovalo odloučení od rakousko-uherské měny. *„I po skončení války totiž rakousko-uherská centrální banka fungovala dále a emitovala peníze pro všechny bývalé části impéria, takže zatímco k 26.10.1918 byly v oběhu bankovky v celkové hodnotě 30,68 mld. korun, k 28.2.1919 to bylo již 37,5 mld.“* (23, s. 248). Alois Rašín chtěl také zavést měnu, která bude v zahraničí i v tuzemsku vzbuzovat důvěru. Snažil se prosazovat propojení československé koruny se zlatem. Také se snažil vést deflační politiku a stabilizovat ekonomický vývoj ve státě. Roku 1919 byla dle zákona č. 187/1919 Sb. (50) uvedena nová měna Československé republiky, koruna česká (Kč). (51)

Název koruna byl zaveden už v 19. století a nazývala se tak rakousko-uherská měna. Koruna znázorňovala symbol panovníka. O názvu nové československé měny v roce 1919 se vedly dlouhé debaty, zda ji nepojmenovat podle starší měny např.: sokol, denár, groš, frank., nakonec se stanovil název koruna československá. (52) (53)

Na konci 19. století začaly některé vyspělé státy používat bezhotovostní peníze. Jedná se o převod bankovek a mincí do bezhotovostní formy a zpět. Rozdíl v emisi bezhotovostních peněz a těch hotovostních je v tom, že toto právo mají vedle centrální banky i banky obchodní poskytováním úvěrů nebankovním osobám. (31)

Bezhotovostní peníze představují elektronické zápisy na účtech, proto musí být řádně zaznamenány. Výhodou bezhotovostních peněz je především jejich flexibilita. (15)

„Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, který je v souladu s legislativou EU, rozumí elektronickými penězi peněžní hodnotu, která představuje pohledávku vůči tomu, kdo ji vydal, je uschovávána elektronicky, je vydávána proti přijetí peněžních prostředků za účelem provádění platebních transakcí a je přijímána jinými osobami než tím, kdo ji vydal.“
(Polouček Stanislav, 2013, s. 112)

3.1.4 Počátky bankovníctví

Bankovníctví má počátky už v Babylonské říši v chrámech z 18. století, kde byly nalezeny první záznamy o poskytnutých úvěrech z 18. století. (57)

Pojem „banka“ vychází z italského slova „il banco“, tzv. lavice, na kterých se prováděly obchody. Roku 1472 vznikla v Itálii v oblasti Toskánska jedna z prvních bank na světě nazvána Monte dei Paschi v Sieně. Byla zřízena za účelem poskytování služeb (přijímáním vkladů a poskytováním úvěrů) nižším vrstvám společnosti a tím se nejvíce podobala dnešním komerčním bankám. Banka funguje dodnes. (54)

Nejvýznamněji se historie bankovníctví promítá ve Švédsku v 17. století. Roku 1656 byla zřízena první banka, Stockholms Banco, ve Švédsku. Svolení pro založení banky dal král Karel Gustav X. Johanu Palmstruchovi, lotyšskému podnikateli. Banka vystupovala jako soukromá instituce, ačkoliv vrchní vedení bylo jmenováno králem. Palmstruch je znám jako první vydavatel papírových bankovek na západní polokouli, začal poskytovat stvrzenky, tehdy bráno jako oběživo, za držené měděné dalery, které nezaručovaly vkladateli automaticky výběr svých měděných mincí, ale představovaly tzv. půjčky od banky a byly založeny na důvěře vkladatele. Tato lehčí forma peněz začala být pro Švédy velmi oblíbená a vklady do Stockholms Banco se začaly zvyšovat. Po zvýšení ceny mědi a většího množství emitovaného oběživa banka zkrachovala a lidé požadovali své měděné dalery zpět, což švédská banka neměla. Roku 1664 bylo rozhodnuto o stažení bankovek z oběhu z důvodu vydání velkého množství bankovek bez zástavy. Banka byla následně znárodněna, byla kontrolována tehdejší parlamentem Riksdagem a král neměl na fungování banky přímý

vliv. Název byl změněn na „Bank of the Estates of the Realm“, v překladu „banku panské říše“. Šlechta zakázala vydávání těchto bankovek, Palmstruch byl poslán do vězení, odsouzen k trestu smrti, omilostněn, ale ve vězení o 7 let později zemřel. (55) (109) (110)

Roku 1668 bylo na sněmu odsouhlaseno založení nejstarší centrální banky, „Bank of the Estates of the Realm“, dnešní Sveriges Riksbank, Stavovské královské banky, v čele s duchovenstvem, šlechtou a měšťany. Roku 1689 byla v zemi zavedena absolutní monarchie a banka byla pojmenována na Státní banku Jeho královského veličenstva. Banka nepřípadala do rukou krále Karla XI, ale do rukou parlamentu, který stanovil pravidla pro její činnost. Banka se usídlila v paláci Axela Oxenstierna, odkud se přestěhovala do první budovy v severní Evropě určené zcela jen pro bankovníctví, do Södra Bankohuset (111) (112)

Na přelomu 17. a 18. století Švédsko postupovalo několika válkami. Roku 1709 Švédsko prohrálo v bitvě u Poltavy, což zapříčinilo výběr peněz většiny vkladatelů. Král Karel XII. si však půjčil všechny peníze, že nebylo na vyplacení vkladů jejich majitelům a banka tak zmrazila účty. Po válkách byla Švédsko nuceno vydávat mince s hodnotou na ní uvedenou, místo dřívější formy, hodnoty kovu, ze kterého byla mince zhotovena. Bance bylo povoleno znovu tisknout bankovky a poskytovat půjčky pro uzdravení státních financí, což zapříčinilo růst inflace. Na počátku 19. století banka začala tisknout bankovky v Tumbě, které disponovaly nově tisknutými vodoznaky a bílými razítky pro těžší padělání. (113) (114) (115)

Roku 1766 začala na popud nově zvolené politické strany „The Caps“ klesat hodnota daleru, což vedlo k silné deflační krizi a krachu mnoha firem. Ve stejném roce se začal razit stříbrný riksdaler pro ustálení hodnoty peněz a po ustanovení a jeho schválení stříbrného standardu Gustava III. králem se začaly peníze vykupovat za stříbro. Po finančně náročných válkách s Ruskem byl založen Švédský úřad pro státní dluh, který vydával až do roku 1836 riksdaler riksgälds, a Riksbank vydávala riksdaler banco. dvě různé bankovky a král Gustav III. byl díky tomu zavražděn. (116)

Na začátku 30. let 19. století začaly vznikat komerční banky a spořitelny, které tiskly své vlastní bankovky, což zapříčinilo nepokoje ve společnosti, duchovenstvo podporovalo Riksbank a měšťané komerční banky. Roku 1897 se ustanovilo, že Riksbank bude mít monopol na vydávání bankovek a vzdá se vkladových a úvěrových aktivit. V témže roce vláda ztratila právo na jmenování generální rady Riksbank. Prvním guvernérem nově vzniklé centrální banky byl Karl Langenskiöld, který vyvedl banku z krize z roku 1907 zvýšením

devizových rezerv zvýšením diskontní sazby a prodejem části zahraničních dluhopisů. (117) (121)

V roce 1866, po zrušení Stavovského sněmu, se odsouhlasil nový název Sveriges Riksbank a o 7 let později, roku 1873, byl zaveden zlatý standart a nová měnová jednotka, koruna, měla svůj pevný kurz. Roku 1890 použila švédská Riksbank poprvé diskontní sazbu s cílem ovlivnit poptávku po penězích. (118) (119) (120)

Po první světové válce se Švédsko dostalo do silné hospodářské krize. Poptávka po švédských výrobcích se snížila a vláda se snažila vrátit ke stejnému pevnému kurzu zlatého standardu jako před válkou, což zapříčinilo deflaci a vysokou nezaměstnanost. (122)

Po krachu na Newyorské burze a opuštění zlatého standardu se hlavním cílem měnové politiky stala péče o cenovou stabilitu. Během druhé světové války byl Dag Hammarskjöld jmenován na post předsedy Generální rady, který prováděl pomocí měnových nástrojů fiskální politiku a zároveň i tu monetární a po válce vypracoval dlouhodobý plán fiskální politiky později přijaté vládou. Zároveň Riksbank regulovala komerční banky, např.: určením hotovosti bank, určovat minimální a maximální výši úrokových sazeb. (123) (124)

V 70. letech 20. století docházelo k prudkým devalvacím koruny vůči německé marce, které pokračovaly až do 80. let, avšak nadále docházelo k inflaci a růstu mezd. Roku 1985 švédská vláda přestala regulovat úrokové sazby a byl zrušen horní limit úvěrů, stejného roku Švédsko prodalo část svých dluhopisů a zvýšil se počet poskytovaných úvěrů, což zapříčinilo zvýšení cen bydlení. (125)

Roku 1991 navázala koruna na evropskou měnovou jednotku ECU bez určitých dohod držet určený kurz koruny. Počátkem roku 1992 se začali zvyšovat úrokové sazby kvůli výměně německých marek za východoněmecké. To mělo negativní vliv na Švédsko, které rapidně začalo zvyšovat úrokové sazby, čemuž přispělo vysoké zadlužení země, nedostatečně striktní fiskální politika a vysoká inflace, a Švédsko se tak dostalo do velké finanční krize. Tehdejší guvernér Bengt Dennis se skrz stanovení mezní úrokové sazby na 500% snažil udržet stabilní kurz švédské koruny, což se o tři dny později snížilo na návrh opozice na 50% a později na 24%. Riksbank se nepodařilo udržet pevný směnný kurz, který byl zrušen, a Riksbank byla nucena přejít na volně plovoucí směnný kurz. (102)

Roku 1994 byl zvolen nový guvernér Urban Bäckström, který výrazně zastával nově vytyčený cíl nízké inflace, a roku 1998 byl přijat zákon o větší nezávislosti Riksbank a o způsobu řízení banky, kterým se banka řídí dodnes. O rok později banka podepsala Maastrichtská kritéria, čímž stvrdila svou nezávislost (103) (104)

Roku 2006 se stal guvernérem Stefan Ingves, za jehož působení byla stanovena, díky stále nižší inflaci, nulová repo sazba a záporná úroková sazba s cílem hospodářského růstu a konkurenceschopnosti Švédska. Za jeho působení se v roce 2014 vyměnili téměř všechny papírové bankovky, kromě desetikoruny, a byla zavedena bankovka v hodnotě 200. korun a 2. korun a zrušena mince öre ražena z roku 1553, čímž se jednokoruna stala mincí s nejnižší hodnotou. Stejného roku se stala Susanne Eberstein předsedkyní Generální rady Riksbank, v jejíž kompetenci je jmenovat výkonné členy a sledovat činnost Riksbank. (107) (105) (106)

V roce 2018 banka slavila 350 let výročí od vzniku a o rok později Riksbank zahájila vývoj švédské koruny v elektronické podobě „e-krona“, o jejímž zavedení stále uvažuje. O dva roky později Riksbank přichází s referenční sazbou SWESTR (SWEdish krona Short Term Rate), sazba pro transakce ve švédských korunách od data uzavření obchodu do dalšího bankovního dne. (108)

O 3 dekády později roku 1694 byla založena anglická centrální banka, Bank of England, která vystupovala jako akciová společnost pověřená činnostmi, které prováděla centrální banka a která byla založena za účelem financování války proti Francii. (56)

Zatímco tyto rané centrální banky pomáhaly financovat vládní dluh, byly zároveň soukromými subjekty. Jelikož držely vklady jiných bank, začaly sloužit jako banky pro bankéře, usnadňovaly transakce mezi bankami nebo poskytovaly další bankovní služby. (55)

3.2 Měnová politika

Měnová politika využívá nástrojů centrální banky s cílem ovlivnit úrokové sazby, měnový kurz, počet poskytovaných úvěrů a množství likvidních aktiv. V rámci svých procesů se prostřednictvím centrální banky, konkrétně v Čechách České národní banky, snaží o dosažení předem definovaných cílů, primárně o dosažení stability cenové hladiny formou nízké inflace. Druhým významným cílem měnové politiky je stabilní hospodářský růst, jinými slovy se snaží předejít dynamickým výkyvům. Dalším významným cílem měnové politiky je finanční stabilita, tedy že finanční systém funguje bez zvláštních výkyvů, které by mohly mít špatný dopad na vývoj ekonomiky v budoucnosti. Centrální banka však nemá přímý vliv na ekonomiku, ovlivňuje pouze měnové podmínky (úrokové sazby, měnový kurz, počet poskytovaných úvěrů a množství likvidních aktiv), které jsou na sobě vzájemně závislé a společně dosahují předem definovaných cílů centrální banky. (27)

3.2.1 Centrální banka

Centrální banka, také zvaná jako „banka bank“, je nezávislou institucí v monetární politice, je jedinou bankou ve státě, která pomocí svých nástrojů reguluje činnost komerčních bank, má výhradní právo emitovat peníze, čímž ovlivňuje nabídku peněz obchodním bankám a částečně i nabídku peněz v oběhu, a udělovat, popř. odebírat, bankovní licence komerčním bankám, je vrcholným subjektem monetární politiky, spravuje státní dluh a státní cenné papíry a provádí dohled nad kapitálovým a peněžním trhem. (29)

Centrální banka se od obchodních bank liší zásadním způsobem. Hlavním cílem obchodních bank je maximalizovat svůj zisk. Primárním cílem centrální banky je péče o cenovou stabilitu a starost o stabilní měnu jak na svém vlastním území (měřeno mírou inflace), tak v poměru k zahraničním měnám.

Od 1. ledna 1993 plní funkci centrální banky na území České republiky Česká národní banka. Podle zákona č. 6/1993 Sb. je uzákoněna nezávislost České národní banky, její cíle, nástroje a oprávnění apod. (16) (31)

Prvním guvernérem České národní banky byl od 20.1.1993 doc. Ing. Josef Tošovský, který byl na dobu 6. měsíců pověřen zastoupením Ing. Pavlem Kysilkou, CSc., a následně vykonával funkci až do 31.11.2000. Od začátku prosince téhož roku byl zvolen nový guvernér doc. Ing. Zdeněk Tůma CSc., který byl dvakrát zvolen guvernérem, ale druhé období ve funkci nedokončil a rezignoval. Ve funkci byl do konce června 2010. Začátkem července roku 2010 nastoupil do funkce Ing. Miroslav Singer PhD., na něhož po 6. letech navázal Ing. Jiří Rusnok, který byl ve funkci, stejně jako Singer, 6. let. Od začátku července roku 2022 je guvernérem Ing. Aleš Michl PhD. (58)

3.2.2 Historický vývoj bankovníctví na Českém území do roku 1993

První bankou na Českém území se stala Česká spořitelna v první polovině 19.století, která jako jedna z mála funguje do dnešní doby.¹ V dalším období bylo založeno několik dalších bank, které vzápětí zkrachovaly v důsledku burzovního krachu roku 1873 ve Vídni a kvůli velmi silné vazbě na habsburskou monarchii. Až počátky 90. let 19.století navracejí rozvoj podnikání, které přispívaly k „uzdravení“ bankovníctví na Českém území. (27)

Na počátku minulého století se české banky začaly soustředit na expanzi do jiných koutů světa. Jednalo se především o země Rakouska-Uherska, nicméně některé banky

¹ Majitelem je od roku 2018 rakouská obchodní banka Erste Group Bank AG.

nepochybovaly o expanzi do států s méně vyvinutým bankovníctvím, jimiž byly státy jihovýchodní Evropy.

V období první republiky působily zejména na území Čech akciové banky, které zastávaly funkce obchodních bank. Obchodní banky naopak řídily výrobní procesy a zabývaly se expanzí kapitálu do zahraničí. Mezi lety 1918-1938 lze rozlišit šest typů československých obchodních bank: české banky, banky s českoněmeckou správou, německé banky, slovenské banky, maďarsko-německé banky a rusínské banky. (24)

Právě v první polovině 20. století při vzniku Československé republiky vznikla roku 1926 první centrální banka ustanovená zákonem č. 347/1920 Sb. (34) zvaná jako „Národní banka“ se svým tehdejším guvernérem Vilémem Pospíšilem. Tehdy byla veřejným ústavem a zastávala roli akciové společnosti. Banka měla právo 15 let vydávat bankovky na území Československé republiky s povinností udržování kurzu české koruny.

V období Velké hospodářské krize, tedy mezi lety 1929-1933, se na Českém území neprojevil nijak výrazný úpadek bankovníctví, jako tomu bylo v krizi mezi lety 1922-1923, kdy se počet akciových bank snížil z počtu 301 na 114 v důsledku fúzí a akvizic. (27)

Krize měla negativní dopad na několik bank. Nejprve zanikla Moravsko-slezská banka, Pozemková banka a „Bohemia“ banka, zánikem těchto bank začaly zanikat zejména československé banky, ale i banky česko-německé. Československé bankovníctví se z této krize vzpamatovávalo až do konce 20. let minulého století. (24)

Při německé okupaci začalo bankovníctví upadat a počty bank se začaly snižovat, likvidovat nebo přecházet do německého vlastnictví. Po skončení války roku 1945 se v říjnu znárodnily akciové banky a soukromé banky a dle zákona č. 38/1948 Sb. (35) byla založena „Národní banka Československa“ vydávající bankovky na celém území Československa. Byla však o 5 let později zrušena a nahrazena „Státní banka československá“. Tato centrální banka byla zbavena funkce měnové instituce, neboť byla závislá na kompetencích vlády. (27)

„V r. 1950 byly sloučeny čtyři samostatné finanční ústavy: Národní banka Československé, Slovenská Tatrabanka, Živnostenská banka a Poštovní spořitelna. Vznikla Státní banka československá (SBČS), která ztratila nezávislost- podléhala rozhováním Ministerstva financí. K osamostatnění došlo v r. 1965.“ (3, s. 1)

V roce 1964 vznikla Československá obchodní banka, a.s. (ČSOB) za účelem poskytovat služby v zahraničním obchodě. Banka je od roku 1999 součástí bankopojišťovací

skupiny KBC Group. Banka funguje dodnes a poskytuje svým klientům finanční služby jako poskytování úvěru, obchod s akciemi na finančním trhu, pojistné služby apod. (68)

Roku 1970 byla na území Československa provedena reforma ekonomiky pod záštitou Otty Šika. Spočívala v převedení pobočky Státní banky československé do dvou nově vzniklých bank v Praze a Bratislavě. Dále byla rozšířena činnost spořitelů a mnoha dalších bank. (27)

Roku 1990 vznikla dvoustupňová bankovní soustava. Státní banka československá začala využívat nepřímých nástrojů měnové politiky, například začala využívat stropování pomocí úroků a úvěrů, začala využívat povinných minimálních rezerv. Těmito kroky se dostala do funkce centrální banky Československa. Státní banka Československá byla roku 1992 uzákoněna zákonem č. 22/1992 Sb. (36), který zajišťoval nezávislost instituce. V čele stála sedmičlenná bankovní rada jmenována prezidentem republiky. Ve stejném roce vznikla vyčleněním zaniklé Státní banky Československé Komerční banka, která se o 2 roky později stala akciovou společností. (24) (3) (69)

Od 1. ledna 1993 začala centrální bankovní správu spravovat Česká národní banka a na území Slovenska Národní banka Slovenska. Majetek Státní banky Československé se dle zákona č. 541/1992 Sb. (37) rozdělil mezi nově vzniklé centrální banky. Rozdělení měny proběhlo až v roce 1993.

Česká národní banka je nezávislou institucí, v jejímž hlavním zájmu je provádění měnové politiky a péče o cenovou stabilitu. Je jmenována prezidentem republiky a tvořena sedmičlennou bankovní radou tvořenou guvernérem, dvěma viceguvernéry a čtyřmi členy bankovní rady. (3)

3.2.3 Nástroje centrální banky

Centrální banka pomocí svých měnově-politických nástrojů reguluje činnost obchodních bank, stará se o cenovou stabilitu a reguluje nabídku peněz ve státě. Preference nástrojů centrální banky se mohou napříč státy lišit, obecně je však známo, že se používá tři až čtyř nástrojů.

Nástroje centrální banky se člení dle časového hlediska na dlouhodobé a krátkodobé, dle adresnosti na přímé, tzv. adresné, a nepřímé, tzv. neadresné, a dle počtu užívání na běžné a výjimečné. Nejpoužívanější členění je dle adresnosti. Výsledek používání nástrojů

centrální banky se zobrazují do v tzv. magickém čtyřúhelníku, kde je na osách x a y vyznačena míra inflace, růst HDP, míra nezaměstnanosti a saldo platební bilance. (29)

Nejvýznamnějším nástrojem České národní banky je tzv. dvoutýdenní repo sazba. Jedná se o sazbu, která by neměla být nižší než úroková sazba, za kterou si obchodní banky ukládají u České národní banky po dobu dvou týdnů svou přebytečnou likviditu. (7)

3.2.4 Nepřímé nástroje centrální banky

Nepřímými nástroji stanovuje Česká národní banka komerčním bankám podmínky, za kterých je podle ní vhodné provádět obchodní operace s dalšími partnery. Nijak tím nelimituje nebo neomezuje komerční banky jako je tomu v případě přímých nástrojů.

Nepřímým nástrojem České národní banky je stanovení diskontní a lombardní úrokové sazby. (6)

Diskontní sazba je sazba, za kterou si mohou komerční banky uložit přebytečnou likviditu u České národní banky. Za tuto sazbu Česká národní banka úročí komerčním bankám uloženou přebytečnou likviditu. (4)

Snížením diskontní sazby dochází k zvýšení poptávky komerčních bank po úvěrech od centrální banky, při zvýšení je tomu naopak. Od diskontní sazby se rozlišují další tři úrokové sazby: mezibankovní, pro poskytování úvěrů mezi bankami, přímou úrokovou, pro nejvýznamnější klienty komerčních bank, a tržní úrokovou sazbu, pro běžné klienty komerčních bank. Pokud se všechny tři úrokové sazby zvýší, v reakci na zvýšení diskontní sazby, sníží se inflace a hodnota peněz se zvýší. Pozitivní vliv má zvýšení sazeb na saldo platební bilance, které se sníží, a na nezaměstnanost, která se také sníží, negativní vliv však na ekonomický růst. (29)

Lombardní sazba představuje sazbu, za kterou si komerční banky mohou půjčit peníze od České národní banky. Poté vezme Česká národní banka dočasně do zástavy jejich cenné papíry, jinými slovy zápujční facilitu. (6)

Dalším nepřímým nástrojem centrální banky je stanovení povinných minimálních mezer (PMR). (29)

„Povinné minimální rezervy (PMR) představují povinnost komerčních bank držet určité množství likvidních prostředků ve formě rezerv na účtu u centrální banky. Toto množství je stanoveno jako procentuální podíl (tzv. sazba PMR) z určité základny, která je určena závazky bank vůči nebankovním subjektům. Do základny mohou vstupovat buď všechny tyto závazky, nebo mohou být tyto dále rozlišeny podle svých charakteristik-

například doby do splatnosti, typu závazku (depozita domácích vs. dluhopisy), měny (domácí vs. zahraniční), typu věřitele (rezidenti vs. nerezidenti) atd.“ (25, s. 1)

Operace na volném trhu představují další z nepřímých nástrojů centrální banky. Zahrnují nákup a prodej krátkodobých cenných papírů centrální bank. Nákupem státních cenných papírů se likvidita obchodních bank zvyšuje, obchodní banky mají tedy k dispozici více peněz, opakem je k tomu v případě prodeje. Prodejem státních cenných papírů centrální banka kryje mimo jiné schodek státního rozpočtu a pokud se promění v státní přebytek, banka může cenné papíry nakoupit nazpět.

Česká národní banka provádí intervence devizového kurzu. Tím Česká národní banka ovlivňuje vývoj kurzu domácí měny a usměrňuje případné výkyvy. (9) (7)

Devizové intervence se dělí na přímé, zahrnující nákup a prodej zahraniční nebo domácí měny, a nepřímé, tedy nákup a prodej zlata. Výsledkem devizové intervence je zhodnocení nebo znehodnocení měny. K zhodnocení měny dochází právě při prodeji zlata a při snížení nabídky peněz. Při revalvaci dochází k snížení inflace a dochází k zvýšení ceny vývozu a snížení ceny dovozu. (29)

3.2.5 Přímé nástroje centrální banky

Přímé, také zvané adresné, nástroje představují souhrn zásahů České národní banky regulující úvěrovou kapacitu a likviditu komerčních bank. Přímé nástroje nejsou využívány tak často jako nástroje nepřímé z důvodu odporu ze strany obchodních bank.

Hlavním přímým nástrojem České národní banky je stanovení pravidel likvidity. Likvidita komerčních bank je v případě přímých nástrojů závazné stanovení struktury aktiv a pasiv obchodních bank, v případě nepřímých nástrojů se jedná o operace na volném trhu. (17)

Dále se jedná o úvěrové kontingenty. Jedná se o nejpřísnější přímý nástroj České národní banky, přímo tím ovlivňuje nabídku peněz v ekonomice. Dělí se na absolutní a relativní úvěrové kontingenty. (29)

„Relativní úvěrový kontingent představuje maximální výši úvěru, který je centrální banka ochotna poskytnout obchodní bance. Lze jej použít i pro reeskont směnek a lombardní úvěr. Absolutní úvěrový kontingent stanovuje obchodní bance maximální výši úvěru, který tato banka může poskytnout.“ (29, s. 28)

Dalším přímým nástrojem centrální banky je stanovení povinných vkladů a povinnost provádět určitých operací přes centrální banku. Nejčastěji se tato povinnost dotýká státních institucí, vůči kterým reguluje centrální banka nabídku peněz. (29)

3.2.6 Legislativní ukotvení České národní banky

Základy České národní banky byly položeny při rozpadu a dělení majetku Státní banky Československé. České národní bance náleží šestá hlava Ústavy České republiky. V článku 98 dle Ústavy České republiky je ustanovena Česká národní banka ústřední bankou státu s hlavním cílem „pečovat o cenovou stabilitu“, který je stanoven dle zákona č. 448/2001 Sb. (38) a vyplývá z cílů Evropské centrální banky. Cíl Evropské centrální banky vyplývá z článku 127 ve Smlouvě o fungování Evropské unie a týká se tzv. cílování inflace. (33) Cílování inflace znamená směřovat inflaci k určitému procentu. Česká národní banka má od počátku roku 2010 stanovený cíl inflace na 2%, při němž předpokládá zdravý vývoj ekonomiky ve vyspělých státech. (5)

Česká národní banka je nezávislou institucí, institucionálně, osobně, finančně a funkčně. Česká národní banka by neměla přijímat příkazy od legislativních nebo exekutivních subjektů, má právo odvolávat členy bankovní rady, má právo si podle svého primárního cíle, péči o cenovou stabilitu, stanovit dílčí měnově politické cíle a má zákaz přímo financovat veřejný sektor. (33)

Řídícím orgánem České národní banky je bankovní rada, která schvaluje rozpočet České národní banky, který následně předkládá na souhlas pro Parlament České republiky. Bankovní rada je jmenována prezidentem republiky po dobu šesti let a skládá se z guvernéra, dvou viceguvernérů a čtyř členů bankovní rady. (8)

Česká národní banka provádí bankovní regulaci. Dohlíží na komerční banky, pobočky zahraničních bank, pojišťovny, směnárny a pomocí měnově politických nástrojů reguluje jejich činnost. V rámci bankovní regulace uděluje, odebírá bankovní licence nebo sankcionuje subjekty, jejichž činnost není v souladu s pravidly České národní banky.

Česká národní banka má výhradní právo emitovat bankovky a mince. Bankovky a mince vydané Českou národní bankou jsou jedinými zákonnými platidly v republice. Také vyhláší kurz české koruny vůči zahraničním měnám. (14)

3.2.7 Obchodní banky

Obchodní banky, zvané jako komerční banky, jsou ustanoveny dle zákona č. 21/1992 Sb. (39). V České republice převažuje právní forma akciové společnosti, ale mohou být i ve formě družstevních nebo státních bank. (22)

Lze je tedy definovat jako akciové společnosti obchodující s finančními prostředky, poskytující finanční služby svým klientům, například poskytující hypoteční nebo spotřebitelské úvěry, možnost vést bankovní účet nebo přijímat vklady např. formou termínovaných vkladů nebo vklady jiných bank, což následně využívají pro nákup dluhových a majetkových cenných papírů, které poté uloží u jiných obchodních bank. (1)

Obchodní banky se liší od centrální banky tím, že nemají právo emitovat bankovky a mince. Tento fakt však poněkud pozbývá smyslu v době, kdy převažují bezhotovostní peníze, protože jsou to právě obchodní banky, které poskytnutím úvěru vytvářejí nové peníze, aniž by musely přijmout vklady od svých klientů. (10)

Hlavním cílem obchodních bank je maximalizace zisku. V dnešní konkurenční době je proto nezbytné bankovní regulace a dohledu centrální banky. (21)

Obchodní banky se řídí podle několika zásad:

„1) *Zásada rentability*

2) *Zásada likvidity*

3) *Zásada jistoty*“ (29, s. 7)

Zásady představují cíle, které se obchodní banka snaží dosáhnout. V prvním případě se jedná o maximalizaci zisku, kdy se obchodní banka vystavuje příliš velkému riziku zániku a je nutný zásah centrální banky. V druhém případě se banka snaží věřiteli prodat svá aktiva, tím se stává likvidní, a centrální banka využívá povinných minimálních rezerv pro regulaci likvidity obchodní banky. Zásada jistoty tvoří tři rizika bankovních operací:

„1) *Úvěrové a úrokové riziko*

2) *Devizové riziko*

3) *Inflační riziko*“ (29, s. 9)

Jedná se o rizika, která pro komerční banku představují riziko nesplacení poskytnutého úvěru věřiteli, devalvací devizového kurzu a riziko vysoké inflace. Obchodní banky proto musí předpokládat s nastáním těchto rizik. V případě vysoké inflace by obchodní banky měly poskytovat úvěry s úrokovou sazbou, která odpovídá tržní úrokové míře. (29)

3.3 Bankovní regulace

Bankovní regulace je nezbytná pro bezchybný chod tržní ekonomiky ve státě. Jedná se o stanovení pravidel pro podnikání v určité oblasti, které stanovuje zákonodárná moc určitými zákony a instituce s legislativním právem prostřednictvím vyhlášek, norem a nařízení. Tyto instituce mohou zastupovat ve státě centrální banka, vláda, ministerstvo financí a jiné instituce, které se mohou se napříč státy lišit. V České republice vytváří tyto normy Česká národní banka. (27) (21)

Cílem bankovní regulace je ochrana ekonomických subjektů. Jedná se především o vkladatele, kteří nemají dostatečné množství informací o ekonomické situaci banky, hlavně kvůli bankovnímu tajemství, a nejsou tak schopni rozpoznat riziko uložení svých finančních prostředků do vybrané banky, ale i o spotřebitele, kteří podléhají riziku bankovní činnosti. Ekonomika státu je významně ovlivňována množstvím peněz v oběhu, proto je nutné chránit platební styk, který je zprostředkováván právě bankami. (16) (27)

Dalším významným cílem bankovní regulace je podpora finanční stability. Pro úspěšný chod finančního trhu je nutné, aby byla bankovní regulace výtčena několika cíli. Jedním z hlavních dílčích cílů je zajištění bezpečnosti jak investora, tak celého bankovního systému. Dále podporovat efektivitu bankovního systému, která jde ruku v ruce s efektivním fungováním bank, efektivně provádět měnovou politiku prostřednictvím vhodně zvolených pravidel bankám a maximálně regulovat množství peněz v ekonomice. (30) (16)

Cílem bankovní regulace není zabránit krachu jednotlivých bank, nýbrž rozpoznat krachující banky a minimalizovat ztráty jak vkladajících, tak minimalizovat celkové negativní dopady na finanční trh. (13)

3.3.1 Postup bankovního dohledu

Bankovním dohledem se rozumí procesy a postupy, kterými centrální banka ověřuje, posuzuje, popř. postihuje bankovní činnost komerčních bank. Vykonáván je v České republice povětšinou Českou národní bankou, která má právo bankovní subjekty, jejichž bankovní činnost neodpovídá předem stanoveným pravidlům, sankcionovat, ale může být prováděn i jinými institucemi, např. ministerstvem financí. Pravidla pro bankovní činnost jsou upraveny zákonem o bänkách, o spořitelních a úvěrních družstvech, o stavebním spoření, o centrální evidenci účtů, nařízení Evropského parlamentu a Rady. (27) (101)

Bankovní dohled může být prováděn dvěma způsoby, a to na dálku (off-site) a na místě (on-site). V České republice převažuje forma bankovního dohledu na dálku (off-site). (16) (13)

„Dohled na dálku je založen především na informacích, které jsou dostupné z pravidelného reportingu banky vůči regulátorovi a dalších veřejných zdrojů. Mezi základní zdroje patří především:

- *Pravidelné výkazy a hlášení předkládané bankovnímu dohledu bankami,*
- *Výsledky externího auditu účetní závěrky a další zprávy externího auditora v návaznosti na ustanovení zákona o bankách,*
- *Výsledky dohlídky na místě,*
- *Informace získané od ostatních regulátorů, domácích i zahraničních,*
- *Vývoj makroekonomických ukazatelů,*
- *Informace z tisku a ostatních medií apod.“ (13, s. 185)*

Po shromáždění informací z výše dostupných zdrojů je banka zanalyzována a centrální banka postupuje k další fázi bankovního dohledu, např. dohledu na místě nebo informuje banku, jak postupovat k napravení porušených pravidel. (94)

Při dohledu na místě dochází k situaci, kdy kontrolní tým, tvořen pracovníky centrální banky, kontroluje, zda činnost bank je v souladu se stanovenými pravidly. Kontrolní tým má právo nahlížet do archivů banky, seznamu klientů, kontroluje vybranou část poskytnutých úvěrů a dodržení schvalovacích procesů dle stanovených pravidel. (13) (95).

Každý kontrolní tým má svého gestora, který tvoří závěry po dohledu pro určitou oblast bankovního dohledu. Dle rozsahu kontroly může být kontrolováno více oblastí, například oblast AML, IT, operační rizika, tržní rizika a další. Tým se zpravidla skládá z vedoucího kontroly, který organizuje bankovní dohled a s členy týmu jedná s vrcholnými zástupci banky. Vedoucí kontroly má svého zástupce. Dále jsou v týmu inspektoři, kteří se řídí regulátorními předpisy, dle nichž kontrolují banku a posuzují správnost reportů poskytnutých České národní bance. (99) Na základě podkladů předává výsledné zjištění vedoucímu kontroly. Kontrolní tým centrální banky je zpravidla tvořen vedoucím kontroly, metodiky, kteří nemusí být nutně na místě při bankovním dohledu, nýbrž poskytují telefonní komunikaci pro vysvětlení sporných diskusí. Dále zaměstnanci, kteří zabezpečují počítačovou síť pomocí přenosných počítačů, a zaměstnanci, kteří dohlíží nad dodržováním zákona o bankách. (13)

3.3.2 Podmínky pro udělení bankovní licence k činnosti

O bankovní licenci mohou žádat ty subjekty, jejichž základní kapitál dosahuje 500 milionů korun, a je tvořen peněžními vklady. Žádost předkládají České národní bance, která po důkladném prošetření s dalšími subjekty dohlížející nad bankovním sektorem, zda není subjekt jakkoliv ovládaný třetí stranou („(a) zahraniční bankou se sídlem v členském státě, b) osobou, která má povolení příslušného orgánu dohledu členského státu k poskytování investičních služeb, c) pojišťovnou, která má povolení příslušného orgánu dohledu členského státu, d) osobou, která ovládá osobu uvedenou v písmenech a), b) nebo c)“) (39, s. 3)

Žádost musí obsahovat základní informace o žádajícím subjektu, strategii banky a důvod požádání o licenci, analýzu trhu, na který chce vstoupit, a další písemné podklady ke správnému řízení. Správní řízení se zabývá vrcholnými akcionáři a navrhovanými osobami do řídicích pozic, rentabilitou a ekonomickou likvidností budoucí banky a většinou je vykonáváno po dobu 6. měsíců. (100)

Pro získání bankovní licence bylo dle zákona č. 21/1992 Sb. (39) dle bodu 3 § 4 ustanoveno následující:

„Pro udělení licence musí být splněny tyto podmínky:

- a) průhledný a nezávadný původ základního kapitálu a dalších finančních zdrojů banky, jejich dostatečnost a vyhovující skladba,*
- b) splacení základního kapitálu v plné výši,*
- c) důvěryhodnost a odborná způsobilost osoby, které má být licence udělena,*
- d) důvěryhodnost a způsobilost osob s kvalifikovanou účastí (§ 17a odst. 4) na bance nebo, nejsou-li takové osoby, 20 největších akcionářů banky podle podílu na hlasovacích právech k výkonu práv akcionáře při podnikání banky,*
- e) důvěryhodnost, odborná způsobilost a zkušenost členů statutárního orgánu, členů správní rady a členů dozorčí rady banky a splnění dalších požadavků na orgány banky a jejich členy podle § 8,*
- f) technické a organizační předpoklady pro výkon navrhovaných činností banky, funkční řídicí a kontrolní systém banky,*
- g) obchodní plán vycházející z navrhované strategie činnosti banky podložený reálnými ekonomickými kalkulacemi,*
- h) průhlednost skupiny osob s úzkým propojením s bankou,*

i) úzké propojení v rámci skupiny podle písmene h) nebrání výkonu bankovního dohledu,

j) ve státě, na jehož území má skupina podle písmene h) úzké propojení, nejsou právní ani faktické zábrany k výkonu bankovního dohledu,

k) sídlo banky musí být na území České republiky,

l) banka má alespoň 3 zaměstnance nebo fyzické osoby, které uskutečňují svou činnost podle příkazu jiného (dále jen „pracovník“), kteří zastávají výkonnou řídicí funkci a jsou členy jejího statutárního orgánu nebo správní rady.“ (39, s. 3)

3.3.3 Odnětí bankovní licence

Dle § 34 zákona č. 21/1992 Sb. (39) je centrální banka oprávněna odebrat bankovní licenci bankám a z důvodů nedostatků v bankovní činnosti nebo pobočkách zahraničních bank, nezahájení bankovní činnosti a s ní spojené služby do jednoho roku od udělení bankovní licence, zamlčení nebo neposkytnutí pravdivých údajů, za dopuštění přestupku nebo výrazné porušení zákona. (39)

Po oznámení o započetí správního řízení o odebrání licence je centrální banka povinna informovat komerční banku o případném odebrání licence a poskytnout případné důvody k tomuto rozhodnutí. Česká národní banka v průběhu řízení úzce spolupracuje s Ministerstvem financí a dohlížejícím orgánem. Bankovní licence může i nemusí být odebrána. Celkové rozhodnutí je přezkoumáváno radou České národní banky. (127)

„Česká národní banka odejme licenci, jestliže zjistí, že celkový kapitálový poměr banky na individuálním základě je menší než jedna třetina celkového kapitálového poměru podle čl. 92 odst. 1 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013. Česká národní banka nemusí v tomto případě licenci odejmout, jde-li o banku, vůči které bylo uplatněno opatření k řešení krize podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu. Česká národní banka odejme licenci, jestliže zjistí, že kapitálový poměr pobočky banky z jiného než členského státu je menší než jedna třetina kapitálového poměru podle § 12a odst. 1. (4) Česká národní banka může odejmout souhlas udělený podle tohoto zákona, jestliže byl souhlas udělen na základě nepravdivých údajů nebo žadatel v žádosti o udělení souhlasu zamlčel podstatné údaje nezbytné pro posouzení této žádosti.“ (39, s. 45)

Dále dle insolvenčního zákona 4. 182/2006 Sb. je centrální banka oprávněna odebrat bankovní licenci bankovním institucím, které se nacházejí v insolvenční. (126)

Po odejmutí bankovní licence je centrální banka povinna informovat orgán komerční banky o odejmutí licence, informaci zveřejnit v Obchodním věstníku a informovat Evropskou komisi o odebrání bankovní licence, která banku odebere ze seznamu v Úředním věstníku Evropských společností. Po vypořádání banka nemá oprávnění poskytovat úvěry, přijímat vklady a poskytovat další bankovní činnosti. (39) (127)

3.3.4 Sankce bankovním subjektům

Za nedodržování pravidel zjištěných stanovených centrální bankou při bankovním dohledu má Česká národní banka právo sankcionovat bankovní subjekty. Na příkaz České národní banka komerční banka musí ve stanovené době odstranit zjištěné nedostatky, vyměnit vrcholné zástupce a členy dozorčí rady, omezit nebo úplně přerušit výkon činností uvedené v bankovní licenci, a uskutečnit výjimečný audit v bance pod záštitou komerční banky a na náklady banky. Je-li ohrožen bankovní systém, banka je povinna se vystavit správě. Centrální banka může komerčním bankám dát pokutu až ve výši 50 milionů Kč. Nejprísnějším trestem pro banky je odejmutí bankovní licence popsané v části „odejmutí bankovní licence“.

Dále se sankční opatření vztahují ke kapitálové přiměřenosti, souhrnnému ukazateli, který promítá veškerá aktiva komerční banky a případné ztráty z tvorby rezerv a opravných položek, stanovenému Českou národní bankou na 8%. Česká národní banka požaduje zvýšit základní kapitál, omezit nebo úplně zrušit obchod se subjekty propojenými s bankou skrz majetek nebo jiné konexe nebo omezit poskytované úrokové sazby, jestliže se kapitálová přiměřenost sníží pod dvě třetiny stanovených 8%. Pokud kapitálová přiměřenost klesne pod jednu třetinu minimálního limitu, Česká národní banka je povinna bankovní licenci odebrat. (128)

4. Vlastní práce

4.1 Komerční banky a pobočky zahraničních bank od roku 1990 do současnosti na území České republiky

Komerční banka má prvpočátky své existence už v počátku 90. let minulého století, kdy vznikla oddělením od Státní banky Československé v roce 1990. Od roku 2001 je součástí francouzské bankovní skupiny Sociétés Généralé. (69) Komerční banka vlastní od roku 2006 všechny akcie stavební spořitelny Modrá Pyramida, která poskytuje finanční služby od roku 1993. (70) (69)

Roku 1993 vznikla finanční skupina Fio, která se o 3 roky později proměnila v družstevní záložnu. V květnu roku 2010 společnost získala bankovní licence a vystupuje jako Fio banka. (61)

Česká spořitelna je nejstarší fungující bankou. Její počátky sahají do roku 1825. Má několik dceřiných společností, z nichž nejvýznamnější je Stavební spořitelna České spořitelny. Stavební spořitelna České spořitelny vznikla roku 1994 pod názvem ČS-Stavební spořitelna. Od roku 2018 jsou veškeré akcie převedeny do rakouské spořitelny Erste Group Bank AG, jejíž součástí je Česká spořitelna od roku 2000. (154)

Československá obchodní banka vznikla roku 1964. Od roku 1999 se stala většinovým vlastníkem bank KBC se sídlem v Belgii. Její dceřinou společností je Československá obchodní banka stavební spořitelna, která navazuje na činnost Českomoravské stavební spořitelny v roce 1993. Roku 1995 byla založena Hypoteční banka, která původně vznikla pod názvem AGROBANKA, a později změnila název na Československou hypoteční banku. Až po roce 2006, kdy byla většinovým akcionářem Československá obchodní banka², se název změnil na nynější Hypoteční banku. (68)

Expobank vznikla v roce 1990 pod názvem InterBank, kdy získala bankovní licenci. V roce 2004 se banka přejmenovala na BAWAG Bank, která byla od roku 2003 hlavním akcionářem. O 4 roky později se banka stala součástí německé skupiny Landesbank, což vedlo ke změně názvu na LBBW Bank CZ. V roce 2014 banku koupila ruská banka Expobank, po níž nyní nese název. (155)

Od roku 1991 má na našem území svou pobočku Citibank. Jedná se o jednu z prvních bank, která ve 20. letech minulého století expandovala do jiných zemí. Počátky Citibank sahají do počátků 19. století v New Yorku a ke konci 19. století se stala největší a nejvlivnější

² Od roku 2009 úplným akcionářem.

bankou USA v rozvoji průmyslu a bankovníctví. Od roku 2008 se sídlo společnosti Citibank a.s. změnilo z USA do Irska a v České republice vystupuje od té doby pod pobočkou zahraniční banky. (136)

Roku 1991 byla založena holandská ING Bank, která o rok později začala působit v České republice. (156)

V roce 1992 byla založena rakouská banka Partner Bank. Specializuje se na trh cenných papírů. Od roku 2018 založila v České republice pobočku ve formě odštěpného závodu. (143)

Roku 1992 vznikla dánská komerční banka Saxo Bank. Jedná se zejména o online broker, prostřednictvím jejichž služeb lze obchodovat s kryptoměny, dluhopisy apod. V roce 2009 jí byla udělena bankovní licence od České národní banky. (150)

BNP Paribas působí v České republice od roku 1992, ale její počátky sahají do 19. století. Česká pobočka této francouzské banky nese název BNP Paribas Personal Finance SA, která u nás působila od roku 1996 do roku 2015 pod názvem Cetelem. Od roku 2017 se název změnil na Hello bank!, jejíž činnost byla v roce 2023 pozastavena. Stejně jako Komerční banka patří do skupiny Société Générale. (74)

Royal banka začala působit v České republice v roce 1992. O tři roky později se změnila v První městskou banku, hlavním akcionářem bylo město Praha. Hlavním akcionářem je PPF Financial Holdings a.s., o dva roky později banka přijala svůj nynější název PPF banka. (158)

Raiffeisenbank je banka působící v České republice také od roku 1993. Vlastněna je rakouskou finanční skupinou Raiffeisen Bank International a Raiffeisenlandesbank Oberösterreich se sídlem v České republice. (72)

V roce 1995 byla založena a uzákoněna dle zákona č. 21/1991 Sb., Zákona o bankách (39) Česká exportní banka, a.s., která je státní bankou České republiky. (77)

Modrá pyramida stavební spořitelna začala na našem území operovat od roku 1993. Založena byla pod názvem Všeobecná spořitelna Komerční banky, od roku 2006 nese svůj nynější název po tom, co se Komerční banka stala stoprocentním akcionářem. (157)

Roku 1995 byla založena Banka Slovakia, která o 10 let později přetransformovala pod název Privatbanka. Jedná se o investiční banku poskytující běžné bankovní služby. Od roku 2007 je vlastníkem banky skupina Penta. O dva roky později vstoupila banka na český trh. Své klientele poskytuje poradenství pro obchodování na burze a investice do dluhopisů. V roce 2018 získala banka bankovní licenci od České národní banky. (149)

První Třebíčská záložna, spořitelní a úvěrní družstvo, vznikla roku 1996 se sídlem v Třebíči. Takto fungovalo do roku 2010, kdy se přejmenovala na Záložnu CREDITAS, spořitelní a úvěrní družstvo. O 5 let později požádala o bankovní licenci, kterou o rok později získala a od 1. 1. 2017 funguje jako Banka CREDITAS. Zakladatelem a vlastníkem je Pavel Hubáček. Součástí finanční skupiny CREDITAS je od roku 2022 Max Banka, a.s., která byla založena roku 1991, kdy začala vystupovat pod názvem InterBank, později Bawag, LBBW a Expobank. (75) (59) (60)

Trinity Bank, a.s. byla založena Radomírem Lapčíkem v roce 1996 jako Moravský peněžní ústav (spořitelní družstvo) a v roce 2019 se přeměnila na banku. V roce 2010 byla udělena maltská bankovní licence FCM Bank, která je stoprocentně vlastněna Trinity Bank a od roku 2022 působí FCM Bank v České republice. (138) (62)

J&T BANKA, a.s. je bankou, která funguje od roku 1998. Zakladateli jsou Josef Tkáč a Ivan Jakabovič, kteří zároveň vlastní většinu společnosti. V roce 2012 odkoupila slovenskou banku Poštovou, která působila na českém trhu od roku 2009. (147) (67)

Air Bank, a.s. byla založena roku 2011, kdy získala bankovní licenci. Patří do investiční skupiny PPF, která investuje do různých odvětví například do telekomunikací, médií, nemovitostí apod. Majoritní většinu vlastnil do své smrti nejbohatší Čech Petr Kellner.³ PPF banka a.s. má prvopočátky v roce 1992 původně nazvána Royal banka CS. O 3 roky později se stala První městskou bankou hlavního města Prahy, která v roce 2004 zanikla a vznikl název pro PPF banku. Součástí investiční skupiny PPF se stala až po roce 2002, která drží přes 90% akcií. Rodina zemřelého zakladatele Petra Kellnera vlastní přes 98% skupiny PPF, jedná se o českou firmu. (63) (64) (65)

MONETA Money Bank byla založena v roce 1998 americkou korporací General Electric jako GE Capital Bank po převzetí zkrachovalé Agrobanky. O 10 let později změnila název na GE Money Bank a o 6 let později působí, po rozprodání všech finančních divizí tehdejším vlastníkem, jako MONETA Money Bank. Roku 1992 vznikla stavební spořitelna Wüstenrot a.s. v Rakousku, která o rok později získala bankovní licenci od České národní banky. V roce 2020 koupila MONETA Money Bank Wüstenrot a.s. spořitelnu a přejmenovala ji na MONETA Stavební spořitelna. (152) (66)

Roku 2006 začala v České republice působit největší japonská banka Bank of Tokyo-Mitsubishi, která u nás poskytuje veškeré finanční služby japonským klientům. Její nynější

³ Ke dni 28.3.2021.

název vznikl spojením tokijské finanční skupiny Mitsubishi Tokyo Financial Group a osácké holdingové skupiny UFJ Holdings. (134)

UniCredit Bank byla založena roku 2007 spojením dvou HVB bank a Živnostenské banky. Vlastníkem je italská skupina UniCredit. Na území Česka a Slovenska působí od roku 2013. (71)

Ve stejném roce začala na území Česka působit dceřiná společnost mBank polské BRE Bank vlastněná ze 70% německou skupinou Commerzbank. (73)

Rakouská Oberbank AG má svou pobočku v České republice od roku 2004. Podíl na akciích má mimo Oberbank UniCredit Bank Austria, Wünsterot, Generali a necelou čtvrtinu mají drobní akcionáři. (76)

V roce 2008 zahájila na našem území bankovní činnost dceřiná společnost První česko-ruské banky nazvaná v České republice Banka mezinárodní spolupráce. První česko-ruská banka má počátky v 90. letech s cílem posílit vztahy mezi Českou republikou a Ruskem. V roce 2016 přišla banka v Rusku o bankovní licenci. (137)

V roce 2013 se na našem území zřídila pobočka rakouské banky provozující privátní bankovníctví Meinl Bank. Banka byla založena v roce 1923 rodinou Meinl. V 80. letech minulého století se banka dočkala silné expanze. V počátcích 21. století se banka potýkala s řadou skandálů, což vyvrcholilo obviněním v roce 2009 předsedy dozorčí rady Juliuse Meinl z podvádění investorů. V roce 2015 banka ukončila svou činnost. (203)

Rakouská banka Bank Gutmann byla založena už v roce 1922. Pobočku v České republice má od roku 2011. Patří k nejlepším bankám v oblasti privátního bankovníctví. Stejně tak BAWAG International Bank CZ, která se v roce 2005 spojila s BAWAG Bank, patří mezi rakouskou špičku v poskytování privátního bankovníctví a největší bankovní skupinu v Rakousku. (129) (132)

První čínskou bankou s pobočkou v České republice je Bank of China (Hungary) Close Ltd. Pražská pobočka provádí činnost na našem území od roku 2015. (133)

Od roku 2018 v České republice poskytuje finanční služby čínská napůl státní banka Bank of Communications jako pobočka zahraniční banky, jejíž založení sahá do roku 1908. (130)

Roku 2017 získala bankovní licenci od České národní banky Čínská průmyslová a obchodní banka, následně zřídila pobočku v České republice nazvanou „Industrial and Commercial Bank of China Limited, Prague Branch, odštěpný závod“. Jedná se o státní

banku založenou v roce 1984. V roce 2005 se stala akciovou společností a o rok později se stala čínská vláda majoritním vlastníkem. (141)

Roku 2016 získala bankovní licenci polská banka PKO BP Sam „*Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna*“. Banka byla založena v roce 1919, následně byla její činnost pozastavena a obnovena po 2. světové válce. Na českém trhu se vyskytuje od roku 2017 a považuje se za jednu z nejbezpečnějších bank Evropy. (145)

V srpnu roku 2023 získala finanční skupina Partners Group založená roku 2007 bankovní licenci. Partners poskytují komplexní finanční poradenství. (144)

Commerzbank je jedna z nejstarších bank, která měla na našem území svou pobočku. Vznikla v roce 1870 v Německu. Svůj nynější název přejala až v roce 1940 po sloučení dvou německých bank z důvodu krize bankovního sektoru. V České republice začala působit od roku 1992. (153)

Deutsche Bank byla založena v roce 1870 se sídlem ve Frankfurtu nad Mohanem. Od roku 1990 začala působit jako pobočka zahraniční banky v Praze a o tři roky později zde založila první pobočku Deutsche Bank Aktiengesellschaft. Vystupuje jako investiční banka, spravující cenné papíry, která poskytuje své služby jak obchodním, tak privátním klientům. (161)

ICBC, celým názvem „Industrial and Commercial Bank of China“ je čínskou akciovou společností fungující od roku. V České republice funguje od roku 2017. (162)

Národní rozvojová banka byla založena roku 1992 pod názvem Československá záruční a rozvojová banka. Jedná se o státní banku aktuálně ve vlastnictví Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva financí a Ministerstva pro místní rozvoj. Banka poskytuje zejména úvěry malým a středním podnikům, dále pak poskytuje poradenství v oblasti společensky prospěšných činností například úspor energie. (163)

„*Sumitomo Mitsui Banking Corporation*“ je japonská banka, která vznikla sloučením dvou japonských bank Sumitomo a Sakura v roce 2001. Na českém trhu začala působit jako pobočka zahraniční banky v roce 2019, kde poskytuje klientům úvěry a další finanční služby. (164)

Volksbank Raiffeisenbank Nordoberpfalz je odštěpným závodem zahraniční akciové společnosti. V České republice má tři pobočky v Chebu, Plzni a Karlových Varech. Od roku 1934 nabízí svým klientům pojištění vkladů. (165)

Všeobecná úvěrová banka byla založena v roce 1990 v Bratislavě odštěpením od Československé státní banky a roku 1991 začala působit v České republice. Od roku 2001

je banka pod záštitou italské bankovní skupiny IntesaBci, která má většinový podíl v bance.
(166)

Stavební spořitelna České spořitelny, jiným názvem „Buřinka“, figuruje od roku 1994 a je v plném vlastnictví České spořitelny. Stavební spořitelna poskytuje především stavební spoření a poskytuje úvěry ze stavebního spoření. (167)

Tabulka 1: Aktuální přehled změn působících komerčních bank a poboček zahraničních bank na území České republiky

Datum změny	Název banky	Druh změny
09.06.2011	Air Bank, a.s.	začátek působení
1996	Banka CREDITAS a.s.	založení jako 1. Třebíčské záložny
01.01.2017	Banka CREDITAS a.s.	udělení bankovní licence a změna v komerční banku
01.06.2017	BNP Paribas Personal Finance SA, odštěpný závod	sloučení s Cetelem a udělení bankovní licence
podzim 2017	BNP Paribas Personal Finance SA, odštěpný závod	transformace na Hello bank!
13.06.1991	BNP Paribas S.A., pobočka Česká republika	začátek působení v ČR
20.07.2015	Bank of China (CEE) Ltd. Prague Branch	začátek působení v ČR
21.11.2018	Bank of Communications Co., Ltd., Prague Branch odštěpný závod	začátek působení v ČR
24.06.2011	Bank Gutmann AG, pobočka Česká republika	začátek působení v ČR
1992	COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha	začátek působení v ČR
01.07.1995	Česká exportní banka, a.s.	udělení bankovní licence
1825	Česká spořitelna, a.s.	začátek působení
2018	Česká spořitelna, a.s.	všechny akcie převedeny do rakouské Erste Group Bank AG
1965	Československá obchodní banka, a. s.	začátek působení
červen 1999	Československá obchodní banka, a. s.	privatizace KBC Bank
1993	ČSOB Stavební spořitelna, a.s.	začátek působení v ČR
03.01.2008	Citibank a. s.	přeměna na pobočku zahraniční banky
1993	Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační složka	začátek působení v ČR
1991	Expobank CZ a.s.	začátek působení
2014	Expobank CZ a.s.	koupe ruské Expobank, změna názvu z InterBank
2022	Expobank CZ a.s.	odkoupení Bankou Creditas
18.05.2010	Fio banka, a.s.	udělení bankovní licence
10.01.1991	Hypoteční banka, a.s.	vznik banky
2009	Hypoteční banka, a.s.	ČSOB odkoupila veškeré akcie banky
2017	ICBC Prague Branch, odštěpný závod	začátek působení v ČR
2011	ING Bank N.V.	začátek působení v ČR
1998	J&T BANKA, a.s.	začátek působení
1990	Komerční banka, a.s.	začátek působení
2000	Komerční banka, a.s.	prodej vládního podílu Sociétés Générale
2006	Komerční banka, a.s.	odkoupení zbývajících akcií Modré pyramidy stavební spořitelny
2007	mBank S.A., organizační složka	začátek působení v ČR
2018	mBank S.A., organizační složka	změna názvu z původního BRE Bank

16.12.1993	Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.	začátek působení
2006	Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.	jediným akcionářem Komerční banka
1998	MONETA Money Bank, a.s.	začátek působení
2008	MONETA Money Bank, a.s.	změna názvu z GE Capital Bank na GE Money Bank
2016	MONETA Money Bank, a.s.	změna názvu na MONETA Money Bank
1992	MONETA Stavební Spořitelna, a.s.	začátek působení jako Wüstenrot stavební spořitelny
1993	MONETA Stavební Spořitelna, a.s.	získání bankovní licence
2020	MONETA Stavební Spořitelna, a.s.	změna názvu na MONETA Stavební spořitelna
2006	MUFG Bank (Europe) N.V. Prague Branch	začátek působení v ČR
1992	Národní rozvojová banka, a.s.	začátek působení
2004	Oberbank AG pobočka Česká republika	začátek působení v ČR
21.11.2018	PARTNER BANK AKTIENGESELLSCHAFT, odštěpný závod	začátek působení v ČR
2021	Partners Branka, a.s.	začátek působení
29.08.2023	Partners Branka, a.s.	udělení bankovní licence
20.12.2016	PKO BP S.A., Czech Branch	začátek působení v ČR
08.01.2018	Privatbanka, a.s., pobočka Česká republika	začátek působení v ČR
1992	PPF banka a.s.	začátek působení
2002	PPF banka a.s.	hlavním akcionářem Česká pojišťovna, a.s.
2004	PPF banka a.s.	změna názvu z První městské banky na PPF banku
1993	Raiffeisen stavební spořitelna a.s.	začátek působení
1993	Raiffeisenbank a.s.	začátek působení v ČR
26.08.2009	Saxo Bank A/S	začátek působení v ČR
22.02.2019	SMBC Bank EU AG Prague Branch	začátek působení v ČR
1994	Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.	začátek působení jako ČS-stavební spořitelna
2001	Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.	změna názvu na Stavební spořitelna České spořitelny
1996	TRINITY BANK a.s.	založení Moravského peněžního ústavu
2019	TRINITY BANK a.s.	udělení bankovní licence a přeměna na banku
2013	UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s	začátek působení v ČR
2000	Volksbank Raiffeisenbank Nordoberpfalz eG pobočka Cheb	začátek působení v ČR
1991	Všeobecná úverová banka a.s., pobočka Praha	začátek působení v ČR
02.04.2013	Western Union International Bank GmbH, organizační složka	začátek působení v ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle (129) (130) (131) (133) (134) (136) (138) (139) (140) (141) (142) (143) (144) (145) (147) (148) (149) (150) (151) (152) (153) (154) (155) (156) (157) (158) (159) (160)

4.2 Krachy komerčních bank od roku 1993 do současnosti

Po rozdělení Československa nebylo těžké získat licenci od centrální banky k bankovní činnosti, ale obtížnější bylo sehnat finanční prostředky pro pokrytí úvěrů. První zkrachovalou bankou byla v roce 1993 Kreditní a průmyslová banka, následovala Banka Bohemia a AB banka. O dva roky později byla odebrána bankovní licence České bance. Následovala Ekoagrobanka, která se spolu s COOP Bankou, První slezskou bankou, Podnikatelskou bankou, Realit bankou, Velkomoravskou bankou, Kreditní bankou Plzeň a Agrobankou podřadila pod Union banku a zanikla. Union banka je od roku 2003 bez bankovní licence. (85)

V červnu roku 1992 vznikla Plzeňská banka jako akciová společnost, která o půl roku později získala bankovní licenci. V roce 1997 byla na banku podána žaloba. Z důvodu přetrvávajících problémů bylo v březnu roku 2003 zahájeno správní řízení o odejmutí bankovní licence na základě porušení paragrafu 14 zákona o bankách. Bance byla v červenci roku 2003 licence odebrána. (146)

Hello Bank!, jejíž počátky sahají do roku 1996, kdy se nazývala Cetelem poskytující nebankovní úvěry, se v roce 2015 proměnila v banku a o dva roky později změnila název v nynější Hello Bank!. Je součástí francouzské banky BNP Paribas Personal Finance SA, která tento rok pozastavila její činnost na území Česka⁴. (74)

Roku 2002 Česká národní banka odebrala licenci Investiční a poštovní bance, která vznikla v roce 1993 jejich sloučením. Banka se po prodání 46% akcií společnosti Nomura dopustila porušení zákona. Při auditu v roce 1998 byly zjištěné podezřelé poskytnuté úvěry, následovalo několik bankovních dohlídek České národní banky. Po sérii auditů prováděných Českou národní bankou byl bance předán dokument s nalezenými nedostatky, proti čemuž se banka odvolala. Roku 2000 byla banka odkoupena ČSOB. (142)

Roku 2008 začala na našem území působit islandská investiční banka Straumur-Burdaras Investment Bank založená roku 1986. Banka se však po těžké finanční krizi rozhodla v zářijovém roce 2009 ukončit svou bankovní činnost na území České republiky. (151)

V roce 2012 se na našem území rozhodla skupina Credit Agricole ukončit činnost dceřiné banky dříve nazvané Calyone, dnes „Crédit Agricole Corporate and Investment Bank“, která na našem území působila více než 20 let. Skupina se rozhodla ukončit pobočky svých dceřiných společností z důvodu konsolidace. (135)

⁴ Ke dni 3. dubna 2023.

V roce 2013 se po analýze trhu rozhodla ukončit svou činnost AXA Bank a zaměřit se na svůj hlavní cíl - pojišťovnictví. Ve spolupráci s UniCredit Bank umožňuje svým klientům plynule přejít pod záštitu této banky. (131)

Stejně jako ZUNO banka, která se v roce 2017 přesunula k Raiffeisenbank (87), se Equa Bank se od 14. listopadu 2022 také plně spojila s Raiffeisenbank, čímž ukončila svou působnost na našem trhu. V roce 2008 se sloučila eBanka, která na našem trhu působila od roku 1997, s rakouskou Raiffesenbank. Roku 2008 se k Raiffesenbank přiřadila HYPO stavební spořitelna založená roku 1994. V roce 2006 odkoupila UniCredit Bank 60% podíl spořitelny, který o dva roky později prodala Raiffesen stavební spořitelně. (140) (78)

V roce 2016 byla odebrána bankovní licence ERB Bank z důvodu nesouladu bankovní činnosti se Zákonem o bankách. Banka byla založena v roce 2008 ruským podnikatelem Romanem Popovem a stejného roku získala bankovní licenci. (137)

V roce 2019 ukončila své působení na území České republiky pobočka britské zahraniční banky HSBC. U nás působila od roku 1997, avšak její počátky sahají do 60. let 19. století. Byla založena v Hongkongu s názvem „Hong Kong and Shanghai Banking Corporation Limited“ a je jednou z největších bankovních organizací poskytující bankovní a finanční služby na světě. (139)

Roku 2020 došlo ke přejmenování Wüstenrot- stavební spořitelny na MONETA Stavební spořitelna a o rok později došlo ke sloučení Wüstenrot hypoteční banky s MONETA Money Bank. (88) (89)

Roku 2021 ukončila po 16. letech svou činnost rakouská privátní banka pod záštitou bankovní skupiny Raiffensen „Privat Bank der Raiffeisenlandesbank Oberösterreich Aktiengesellschaft“ založená roku 1900. (148) (149)

Roku 2022 Česká národní banka odebrala licenci Sberbank CZ, a.s. vlastněnou rakouskou společností Sberbank Europe AG spadající pod ruskou Sberbank, kvůli invazi ruských vojsk na Ukrajinu, čímž ukončila její bankovní činnost na území České republiky. V rámci likvidace Sberbank CZ, a.s., byla převedena na Českou spořitelnu. (86)

Pragobanka byla založena v roce 1990. Česká pojišťovna se spolu s PPF holdingem staly jedinými akcionáři. V roce 1998 se Česká národní banka rozhodla odejmout bankovní licenci Pragobance, jejíž činnost se projevila na zhoršených finančních ukazatelech. (174)

Evrobanka začala působit na našem území v roce 1991. O šest let později ji byla odebrána bankovní licence . Banka se stala součástí Union banky a od roku 2001 je

v likvidaci jako bankovní subjekt. Stejně tak Foresbanka, která zahájila svou činnost v roce 1993 a v roce 1998, stejně jako Evrobanka, se stala součástí Union banky. (168) (169)

Bank Austria Creditanstalt CZ vznikla po sloučení v roce 1998 dvou ústavů Bank Austria a Creditanstalt, jejichž činnost započala po roce 1991. Banka se následně sloučila s HVB banka, která se v roce 2007 sloučila s UniCredit bank. (176) (177)

Banka Haná byla v devadesátých letech převedena pod Investiční a Poštovní banku a měla centrálu v Prostějově. Koncem devadesátých let se banka dostala do vysokých ztrát a na počátku 21. století byla převedena na Moravskou spořitelnu, samostatnou jednotku Investiční a Poštovní banky. (175)

Universal banka svou činnost zahájila v roce 1993. O tři roky později se banka dostala do finančních potíží a v roce 1998 Česká národní banka odebrala Universal bance povolení k bankovní činnosti z důvodu „porušení kapitálové přiměřenosti“. (173) (172)

Erste Bank Sparkassen ČR byla pobočkou rakouské Erste Bank Sparkassen, která je většinovým vlastníkem České spořitelny. V roce 2000 se Česká spořitelna rozhodla odkoupit Erste Bank Sparkassen ČR, došlo k fúzi a banka tak přestala vykonávat svou činnost. (170)

Westdeutsche Landesbanka nikdy nezahájila bankovní činnost na území České republiky, proto ji nebyla udělena bankovní licence. (171)

Tabulka 2: Aktuální přehled komerčních bank, které ukončily svou činnost na našem území

Název banky	Rok ukončení působnosti v ČR
AB Banka, a.s.	1905
Agrobanka Praha, a.s.	1998
Bank Austria a.s.	1998
Banka Bohemia, a.s.	1994
Banka Haná, a.s.	2000
Baska, a.s.	1997
COOP BANKA, a.s.	1998
Česká banka, akciová společnost Praha	1995
Ekoagrobanka, a.s.	1997
Erb Bank, a.s.	2016
Erste Bank Sparkassen (CR) a.s.	2000
Evrobanka, a.s.	1997
Foresbank, a.s.	1999
HYPO-BANK CZ a.s.	1998
IP banka, a.s.	2002
Kreditní a průmyslová banka, a.s.	1995
Kreditní banka Plzeň, a.s.	1996
Moravia Banka, a.s.	1999
Poštovní banka a.s.	1994
Pragobanka, a.s.	1998
První slezská banka a.s.	1996
Realitbanka, a.s.	1997
SberBank CZ, a.s.	2022
SOCIETE GENERALE BANKA, a.s.	1999
UNIVERSAL BANKA, a.s.	1999
Velkomoravská banka, a.s.	1998
Westdeutsche Landesbank (CZ), a.s.	1998

Zdroj: vlastní zpracování dle (168)

4.3 Pravomocná rozhodnutí České národní banky v období 2012-2022

Česká národní banka provedla u bankovních subjektů v letech 2012-2022 celkem 15 bankovních dohledů, u kterých bylo zahájeno správní řízení a vydáno pravomocné rozhodnutí. Pravomocná rozhodnutí ve své praktické části zmiňují až od roku 2015, neboť v předchozích třech letech nebylo zjištěno žádné porušení v bankovním sektoru.

V níže uvedených tabulkách pod jednotlivými bankami uvádím nejvýznamnější druhy porušení, do jakého právního předpisu porušení zasahuje a který porušuje, udělenou sankci a oblast, do které zjištěné porušení spadá.

4.3.1 Modrá pyramida stavební spořitelna

V roce 2015 provedla Česká národní banka správní řízení v Modré pyramidě, stavební spořitelně, na jehož základě zjistila porušení v oblasti AML, zároveň se banka dopustila porušení Zákona o bankách č. 21/1992 Sb.. V tabulce níže je zpracováno celé pravomocné rozhodnutí včetně udělené sankce a zjištěného porušení.

Tabulka 3: Bankovní dohled v Modré pyramidě v roce 2015

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PORUŠENÝ PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
AML	Modrá pyramida stavební spořitelna	2015	Banka neměla zpracovaný systém vnitřních zásad dle zákona o AML, konkrétně vyhodnocení rizikových faktorů AML	Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách Zákon č. 253/2008 Sb., Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu	Zpracovat do vnitřních předpisů pravidla zjišťování informací o klientech evidovaných v interním systému StarBuild včetně evidence všech informací dle zákona o AML před zahájením obchodního vztahu s klientem a informací o skutečných majitelích právnických osob klientů.

Zdroj: vlastní zpracování dle (39) (178) (184)

4.3.2 Equa Bank

V roce 2015 bylo ze strany České národní banky provedeno správní řízení, na jehož základě bylo zjištěno porušení Zákona o bankách v neposkytnutí podkladů dokládajících sjednávání úvěru. Následně bylo Equa Bank udělena sankce ve výši 250 000 Kč.

Tabulka 4: Bankovní dohled v Equa Bank v roce 2015

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Součinnost s orgány činnými v trestním řízení	Equa Bank	2015	Banka neposkytla podklady Policii České republiky dokumentující proces sjednávání úvěru	Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Peněžní pokuta ve výši 250 000,-

Zdroj: vlastní zpracování dle (39) (179)

4.3.3 J&T Bank

Na základě správního řízení v roce 2016 bylo ve slovenské J&T bance zjištěno porušení celkem ve čtyřech oblastech, za což ji byla udělena souhrnná pokuta ve výši 5 000 000 Kč. Zjištěná porušení jsou shrnutá v tabulce níže.

Tabulka 5: Bankovní dohled v J&T bance v roce 2016

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE	
Kreditní riziko	J&T Bank	2016	Banka měla neúplnou metodiku v řízení kreditního rizika	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-	
			Banka měla nedostatky v soustavě limitů rizikového apetitu			
			Banka nezajistila oddělení neslučitelných funkcí			
			Banka porušila schvalovací pravomoce			
			Banka porušila zásady účelovosti poskytnutí úvěrových prostředků			
			Banka měla nedostatky v oblasti bonity klienta			Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách
			Banka měla nedostatky v oblasti zajištění obchodu			
			Banka měla nedostatky v oblasti klasifikace pohledávek			
			Banka nezajistila rekonstruovatelnost procesů souvisejících s řízením kreditního rizika			

Řízení rizika likvidity (ICCAP)	J&T Bank	2016	Banka nestanovila procesy vnitřního kapitálu- ICAAP	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-
			Banka nebyla schopna kvantifikovat dopad stresových testů na kapitál		

Obchodování na kapitálovém trhu	J&T Bank	2016	Banka uzavírala ztrátové obchody nevýhodné pro banku	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-
			Banka nedoložila komunikace s klientem v rámci uzavírání obchodu		
			Banka nedoložila podklady dokládající analýzu ekonomické výhodnosti obchodů pro klienta, respektive banka nevypracovala investiční a obchodní strategii		
			Průběh obchodu a související činnosti nebyl podroben žádnému následnému kontrolnímu mechanismu		
			Banka nenahrávala a neuchovávala tel. komunikaci týkající se její investiční služby ani nesjednala žádnou následnou nápravu		

Odměňování	J&T Bank	2016	Banka neměla stanovena kritéria pro výběr pracovníků s významným vlivem na celkový rizikový profil banky	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-
			Banka jednoznačně neurčila osoby, jejichž činnosti v rámci výkonu jejich funkce/pozice mají významný vliv na podstupovaná rizika		
			Banka stanovila nevyvážený poměr mezi pohyblivou a pevnou složkou odměny u vybraných pozic		
			Banka nestanovila žádné cíle pro rok 2014 některým vybraným pozicím s významným vlivem na rizikový profil banky		
			Některým vybraným pracovníkům s významným vlivem na rizikový profil banky cíle stanovila, avšak nebyly jasně měřitelné a nestanovila pravidla pro způsob jejich hodnocení		
				Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	

Odměňování	J&T Bank	2016	Nedostatečné vyhodnocování zásad odměňování dozorčí radou	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-
			Banka stanovila období pro oddálení výplaty pohyblivé odměny na 2 roky, což je období kratší, než je zákonná úprava		
			Banka nezajistila provádění řádné kontroly systému odměňování		
			Banka s vybranými pozicemi uzavírala smlouvy o výkonu funkce, které nebyly v souladu se zákonem o obchodních korporacích		
			Banka neinformovala ČNB o roční odměně přesahující 1 000 000 Eur		

Zdroj: vlastní zpracování dle (180) (181) (182)

4.3.4 Erb Bank

V roce 2016 bylo provedeno správní řízení v ruské bance Erb bank. Banka se dopustila výrazného porušení Vyhlášky č. 163/2007, Zákona o bankách a Zákona o AML. Banka tak porušila několik kontrolovaných oblastí a byla jí odňata bankovní licence.

Všechna porušení jsou podrobně rozepsána v souhrnné tabulce níže.

Tabulka 6: Bankovní dohled v Erb bank v roce 2016

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Zlepšení vnitřních mechanismů	Erb bank	2016	Banka nezajistila rekonstruovatelnost vnitřních postupů		
Kreditní riziko	Erb bank	2016	Banka nezajistila oddělení neslučitelných funkcí	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Odnětí licence
			<i>„její systém řízení úvěrového rizika neposkytoval nezkreslený obraz o míře podstupovaného rizika, nepřiřadila řízení úvěrového rizika dostatečné personální kapacity a neupravila vnitřními předpisy postupy související s řízením úvěrového rizika" (185, s.1)</i>		
			Banka nezohlednila připomínky k schvalování poskytnutí úvěrů a tento postup řádně neodůvodnila.		
			<i>„Banka neměla při schvalování poskytnutí úvěru k dispozici všechny podklady v souladu s vnitřními předpisy" (185, s.2)</i>		
			<i>„Banka určovala splátkové kalendáře neodpovídající doloženému cash flow klientů" (185, s. 2)</i>		
<i>„Banka neevidovala v informačním systému ekonomicky spjaté skupiny osob a nezajistila jednotný přístup při hodnocení vztahů mezi subjekty ekonomicky spjaté skupiny" (185, s.2)</i>	Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách				

Kreditní riziko	Erb bank	2016	„Banka používala ratingové modely, jejichž nastavení neznala, chybně kategorizovala pohledávky" (185, s.2)	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Odnětí licence
			„Banka nezajistila, aby předměty zajištění u poskytovaných úvěrů byly pojištěny" (185, s.2)		
			Banka nedostatečně upravila metodické předpisy v oblasti kreditního rizika, respektive nezajistila jejich aktualizaci		
			Banka nedostatečně vydefinovala způsob hodnocení bonity klientů, požadavky na jejich finanční analýzu		
			Banka akceptovala dle metodiky dokládání příjmů pouze daňovým přiznáním za poslední zdaňovací období		
			Banka nezohlednila měnové riziko v případě odlišnosti mezi měnou úvěru a měnou zdrojů splácení		
			Banka v metodických postupech nestanovila, jakým způsobem mají být zajištěny úvěrové produkty		
			Banka nestanovila požadavky na znalecké posudky za účelem ocenění zastavovaných nemovitostí		
				Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	

Kreditní riziko	Erb bank	2016	Banka nestanovila postupy v souvislosti s poskytnutými úvěry klasifikovanými v horších kategoriích	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Odnětí licence
			Banka při žádosti o úvěr nedodržovala minimální rozsah dokumentů potřebných pro posouzení rizika klienta		
			Banka před poskytnutím úvěru dostatečně nevyhodnotila reálnost příjmů klienta jako zdroje splácení úvěru		
			Banka neměla schválenou vzorovou smluvní dokumentaci ke všem typům zajišťovacích prostředků pro zajištění svých obchodů, rovněž tak neměla stejným způsobem připravenou smluvní dokumentaci připravenou v souladu s právním řádem Ruské federace		
			Banka akceptovala odhady pouze od odhadců předem odsouhlasených, avšak neprováděla pravidelné hodnocení jejich odbornosti a kvality jimi dodávaných výstupů (ocenění)		
			Banka nepožadovala před čerpáním úvěru doložení účelu úvěru		
			Konečná schvalovací autorita se neřídila doporučeními odborných útvarů		
			Banka nevedla ekonomicky spjatou skupinu osob, která je nutná pro posouzení všech rizik souvisejících s poskytnutím úvěru, banka vedla evidenci ekonomicky spjatých skupin klientů		

Kreditní riziko	Erb bank	2016	Banka nedostatečně reportovala údaje do centrálního registru úvěrů	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Odnětí licence
			Banka nezajistila dostatečný rozsah podkladů pro monitoring klientů a monitoring prováděla se značným zpožděním		
			Banka neměla stanoveny dostatečné metodické postupy v souvislosti s pojištěním předmětu zajištění		
			Banka porušila schvalovací pravomoce		
			Banka evidovala nenulovou hodnotou zajišťovací prostředky, u nichž neměla k dispozici platné ocenění		
			Banka neměla formulovanou obchodní strategii pro poskytování úvěrů		
				Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	

Řízení rizika likvidity (ICCAP)	Erb bank	2016	Banka neprovedla aktualizaci strategie řízení rizika likvidity banky	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Odnětí licence
Operační riziko	Erb bank	2016	Banka nestanovila ve strategii řízení operačního rizika jednoznačně míru akceptovatelného operačního rizika		
Řízení limitů	Erb bank	2016	Banka porušovala regulační limit pro velké expozice, čímž byla vystavena enormním rizikům koncentrace. Banka nestanovila limity ke všem produktům dle produktového katalogu a dále limity úvěrového rizika, tzn. limity na protistranu, na stát a region		
Personální oblast	Erb bank	2016	Banka měla personálně poddimenzované útvary zajišťující činnosti související s činností kreditních rizik		
Řízení rizik IS/IT	Erb bank	2016	Banka měnila svou organizační strukturu, přičemž nepromítla adekvátní změny do vnitřních předpisů a souvisejících procesů		
			Chybné nastavení oprávnění v informačních systémech banky ve zpracování a nastavení kreditních případů		
			Banka neměla v metodických postupech jednoznačnou definici bezpečnostního incidentu		

Alokace kapitálu	Erb bank	2016	V bance neexistovala platná metodika pro riziko vážených aktiv	Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Odnětí licence
			Proces výpočtu rizikově vážených aktiv banka nastavila nedostatečně a nedostatečně obezřetně ve vztahu ke stanovení kapitálových poměrů banky		
Řízení rizika poskytovaných produktů	Erb bank	2016	Banka neprovedla analýzu rizik poskytovaných produktů a poskytované produkty nebyly v souladu s katalogem produktů	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	
Ratingové modely/ opravné položky	Erb bank	2016	Banka adekvátně nepromítla schválenou restrukturalizaci úvěru do zhoršené klasifikace pohledávky/úvěru		
			Banka při vyhodnocení rizika úvěru zohlednila zajištění úvěru jako prostředek snižující riziko úvěru		
			Banka nedoložila dokumenty dokládající nastavení interního ratingu, který měl vazbu na klasifikaci pohledávek		
			Vazba mezi ratingovou stupnicí a koeficienty pro tvorbu opravných položek nepodchycovala riziko nesprávné, resp. Nedostatečné tvorby opravných položek		
Vymáhání pohledávek	Erb bank	2016	Většina dlužníků s pohledávky v selhání (například po splatnosti) zůstávala ve správě obchodního útvaru, banka navíc neměla k těmto dlužníkům písemně vypracované strategie vymáhání		

Odměňování	Erb bank	2016	Vedení banky nevyhodnocovalo celkový systém odměňování	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Odnětí licence
			Banka nestanovila kritéria pro měření výkonnosti a odměňování vybraných pracovníků		
			Banka neuplatnila u vybraných pracovníků oddálení výplaty části pohyblivé složky odměny		
			Banka s vybranými pozicemi uzavírala smlouvy o výkonu funkce, které nebyly v souladu se zákonem o obchodních korporacích		

AML	Erb bank	2016	„banka nestanovila metodickými postupy způsob identifikace osob, vůči nimž jsou uplatňovány sankce ČR a EU“ (185, s. 118)	Zákon č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu	Odnětí licence
			Banka neprováděla identifikaci členů statutárních orgánů klientů (185, s. 118)		
			Banka nezjišťovala při vkladu hotovosti nebo směnárenské operaci v hodnotě nad 1 000 EUR státní příslušnost vkladatele, který nebyl klientem banky, jakož i zda se jedná o politicky exponovanou osobu (185 s. 120-121)		
			Banka nezjišťovala u skutečných majitelů právnických osob, zda se jedná o politicky exponované osoby (185, s.121)		
			Banka neuplatňovala u klientů s vyšším rizikem AML přísnější podmínky monitoringu s cílem snížení tohoto rizika (185, s. 125)		

Vlastní zpracování dle: (39) (180) (184) (185)

4.3.5 Sberbank

V roce 2016 bylo provedeno správní řízení v ruské komerční bance Sberbank, která porušila zásady v oblasti kreditního rizika a oblasti ICCAP. Za porušení těchto dvou oblastí bylo bance zakázáno poskytování úvěrů, u kterých by došlo k poskytnutí financování v oblasti projektového financování a financování komerčních nemovitostí.

Zjištěná porušení jsou popsány v souhrnné tabulce níže.

Tabulka 7: Bankovní dohled v Sberbank v roce 2016

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Kreditní riziko	Sberbank	2016	Banka nedostatečně vydefinovala strategii řízení rizik, kterou neaktualizovala a která navíc nebyla provázaná s obchodní strategií banky	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Zákaz uzavírání úvěrových obchodů, u kterých by došlo k navýšení úvěrové angažovanosti v segmentu projektového financování a financování komerčních nemovitostí
			Banka poskytovala obchody v rozporu se schválenými druhy úvěrových produktů a neposuzovala je jako výjimku z úvěrových standardů		
			Bankou stanovený systém limitů byl roztržitý, neúplný, nejednoznačný a neaktuální		
			Banka pracovala s neúplnými a nesprávnými údaji o skutečném složení ekonomicky spjatých skupin		
			Banka nevhodně nastavila interní modely pro procesy spojené s řízením kreditních rizik (nedostatky ve využívání statistických modelů, ve stanovení ratingu, nefunkční validační proces modelů)		
			Banka nesprávně nastavila role útvarů odpovědných za hodnocení rizik		
			Banka nedostatečně zajistila kvalitu úvěrových návrhů a v nich obsažených informací		

Kreditní riziko	Sberbank	2016	Banka používala nástroje finanční analýzy, které nedostatečně omezují subjektivitu rozhodovacího procesu při hodnocení rizik úvěrů	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Zákaz uzavírání úvěrových obchodů, u kterých by došlo k navýšení úvěrové angažovanosti v segmentu projektového financování a financování komerčních nemovitostí
			Banka u schválených úvěrových případů dostatečně neidentifikovala, neposoudila a neošetřila všechna významná rizika		
			Banka nevyhovujícím způsobem nastavila systém sledování (monitoring) retailových úvěrových případů		
			Bankou nastavený systém měření a sledování úvěrového rizika nebyl dostatečně spolehlivý a robustní a nebyl schopen identifikovat čas snížení rozvahové hodnoty pohledávek		
Řízení rizika likvidity (ICCAP)	Sberbank	2016	Banka měla nastavený systém výpočtu rizikově vážených aktiv, který vykazoval systémové nedostatky		
			Banka měla nastavený systém stresového testování, který vykazoval nedostatky		
			Banka nezajistila vyváženost při nastavování a administraci behaviorálních modelů v rámci své bankovní skupiny		

Vlastní zpracování dle: (180) (186)

4.3.6 Česká exportní banka

V roce 2017 provedla Česká národní banka správní řízení v České exportní bance vlastněné státními institucemi České republiky. V rámci bankovního dohledu správní orgán zjistil porušení v oblasti odměňování, za což bance udělil sankci formou peněžní pokuty v hodnotě 650 000,-. Zjištěná porušení jsou popsána v tabulce níže.

Tabulka 8: Bankovní dohled v České exportní bance v roce 2017

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Odměňování	Česká exportní banka	2017	„banka nenakládala s odstupným vypláceným členům představenstva z důvodu předčasného ukončení výkonu funkce jako s pohyblivou formou odměny; odstupné přiznávala a vyplácela, aniž by řádně vyhodnotila pracovní výkonnost odstupujícího člena představenstva, současně alespoň část nároku na odstupné neodдалovala"- (187, s.3)	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Peněžní pokuta ve výši 650 000,-
			„banka nenastavila pravidla přiznání stanovení a vyplacení odstupného pro členy představenstva v případě předčasného ukončení výkonu funkce tak, aby odstupné skutečně odráželo výkonnost odstupujícího člena představenstva"- (187, s. 3)		
			„banka nezavedla funkční dohled nad odměňováním"- (187, s. 3)		
			„banka do systému výplaty odstupného nezpracovala zásadu odložení výplaty pohyblivé složky odměny" (187, s. 3)		

Vlastní zpracování dle: (180) (187)

4.3.7 Fio banka

V roce 2018 provedla Česká národní banka bankovní dohled ve Fio bance, která dle zjištěných porušení porušila Zákon č. 586/2004 o podnikání na kapitálovém trhu a Vyhlášku č. 167/2007 o pravidlech obezřetného podnikání bank, za což jí byla udělena peněžní pokuta ve výši 3 000 000,-. Dopustila se tak porušení v oblasti odměňování a poskytování investičních služeb. Porušení jsou specifikována v tabulce níže.

Tabulka 9: Bankovní dohled ve Fio bance v roce 2018

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PŘÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Odměňování	Fio banka	2018	Banka poskytla pracovníkům vrcholového vedení včetně osoby blízké členu dozorčí rady, účetnímu poradci banky, bývalému členu představenstva a současnému členu představenstva mateřské společnosti banky úvěry za účelem nákupu státních dluhopisů a na splacení úroků dle smluv o úvěrech, zakoupené státní dluhopisy byly využity jako zajištění poskytnutých úvěrů, obdobné úvěry za srovnatelných podmínek banka jiným fyzickým osobám neposkytovala	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 256/2004 o podnikání na kapitálovém trhu	Peněžní pokuta ve výši 3 000 000,-
			Banka schvalovala úvěry, které nebyly v souladu s metodikou banky z hlediska účelu, vyhodnocení rizika spojených s tímto účelem; žádosti o úvěr nebyly vyplněny žadatelem o úvěr stanoviska pracovníků obchodního útvaru byla téměř identická, neobsahovala hodnocení bonity klienta, stanovisko útvaru řízení rizik bylo ke všem obchodům rovněž identické a jeho autorem byl zároveň jeden z příjemců úvěrů		
			Úroková sazba poskytnutých úvěrů činila 1,26%, dluhopisy pak byly úročeny v jednotlivých letech "0,5 %; 1,0 %; 3,0 %; 4,0 % a 5,5 % p. a. Čisté vnitřní výnosové procento z této transakce a tím i zisk pro jednotlivé osoby činil cca 1,09 % p. a. z hodnoty dluhopisů (všechny osoby mají dluhopisy v hodnotě 200 milionů Kč, s výjimkou jedné osoby, která má dluhopisy v hodnotě zhruba 150 milionů Kč), což odpovídá částce zhruba 2 000 000 Kč ročně na jednu osobu" – (189, s. 10)		

Odměňování	Fio banka	2018	<p>„Z výše popsaných transakcí vyplývá, že průměrný roční příjem příjemců úvěrů mnohonásobně převyšuje jejich příjem ze mzdy, přičemž průměrné mzdy členů představenstva byly mnohonásobně nižší, než průměrné mzdy některých jim podřízených pracovníků“ (189, s.10)</p>	<p>Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry</p> <p>Zákon č. 256/2004 o podnikání na kapitálovém trhu</p>	<p>Peněžní pokuta ve výši 3 000 000,-</p>
			<p>Banka nezahrnula výše popsané transakce do systému odměňování, dle názoru banky se nejednalo o odměnu a protože byl tento nástroj využit i u jiných osob, než jsou pracovníci banky</p>		
			<p>Banka neměla ve vnitřním předpise upraven maximální poměr pohyblivé a pevné složky odměny dle pracovních pozic</p>		
			<p>Banka předem nestanovila výkonnostní ukazatele pohyblivé složky odměny, jejíž přiznání bylo vázáno pouze na rozhodnutí nadřízeného pracovníka nebo představenstva</p>		
			<p>Banka ve svém systému odměňování neuplatnila zásadu oddálení výplaty části pohyblivé složky odměny ani zásadu zpětvzetí již přiznané odměny (clawback)</p>		

Poskytování investičních služeb	Fio banka	2018	V rámci nahrávek rozhovorů se zákazníky pracovník banky při vyplnění investičního dotazníku (makléř) prozradil klientovi relevantní kritérium (požadovanou výši příjmu), aby dosáhla na požadovanou investiční službu (189, s. 19)	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 256/2004 o podnikání na kapitálovém trhu	Peněžní pokuta ve výši 3 000 000,-
			Banka umožnila pracovníkům banky (makléřům) uskutečňovat hovory se zákazníky přes nenahrávané telefonní linky		
			Pracovník banky jednal v rozporu s parametry pokynu zákazníka, když místo nákupu za "tržní cenu" požadoval klientem, zadal pokyn s limitní cenou, respektive s limitní cenou nižší, než požadoval zákazník. (189, s. 22)		
			Banka vykazovala chybné údaje v rámci povinně předkládaných výkazů České národní bance, <i>"příklad chybně vyplněných údajů, identifikace zadavatele, způsob přijetí pokynu, typ pokynu, makléř"</i> a podobně- (189, s. 23-25)		
			Banka vykazovala nedostatky v oblasti vyřizování reklamací a stížností především nedodržováním lhůty pro vyřešení reklamací rovněž neinformovala klienty o prodloužení této lhůty- (189, s. 29)		

Vlastní zpracování dle: (180) (188) (189)

4.3.8 mBank

V roce 2019 bylo provedeno správní řízení v mBank, na jehož základě Česká národní banka zjistila výrazné porušení v oblasti outsourcingu. Bance byla udělena peněžní pokuta ve výši 1 000 000,-.

Tabulka 10: Bankovní dohled v mBank v roce 2019

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Outsourcing	mBank	2019	Banka pravidelně předávala externí společnosti, která pro ni zajišťovala akvizici klientů na základě uzavřené smlouvy, údaje o jménu klienta, datu založení běžného účtu, informace o vkladu peněžních prostředků, informaci, zda došlo k zaktivnění běžného účtu, klientovi byl zřízen další produkt, informaci o výši úvěru	Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Peněžní pokuta ve výši 1 000 000,-

Vlastní zpracování dle: (39) (190)

4.3.9 UniCredit Bank

V roce 2020 bylo provedeno správní řízení v UniCredit Bank, na jehož základě Česká národní banka zjistila porušení v oblasti operačního rizika. Bance tak udělila sankci, která spočívala v povinnost doložit smluvní dokumentaci s poskytováním dat, které byly bance dodávány. Zjištění jsou podrobně popsána v tabulce níže.

Tabulka 11: Bankovní dohled v UniCredit bank v roce 2020

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Operační riziko	UniCredit Bank	2020	Bance zajišťoval v rámci outsourcingu jiný subjekt výpočet rizikových ukazatelů, přičemž banka neměla s tímto subjektem smluvně ujednáno, za jakých podmínek má být služba poskytována, s jakou frekvencí a v jaké kvalitě budou informace a výpočty dodávány	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Povinnost smluvně zakotvit rozsah, frekvenci a kvalitu dodávaných dat do dvou měsíců ode dne nabytí právní moci
			Banka tímto postupem nezajistila vymahatelnost služby poskytované jiným subjektem		

Vlastní zpracování dle: (180) (191)

4.3.10 Expobank

V roce 2020 bylo provedeno správní řízení v ruské bance Expobank, u které bylo zjištěno porušení hned většiny bankovních oblastí. Bance byla udělena peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-, ačkoliv porušení byla tak závažná, že Česká národní banka váhala nad odebráním bankovní licence. Zjištěná porušení jsou uvedena v souhrnné tabulce níže.

Tabulka 12: Bankovní dohled v Expobank v roce 2020

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PŘÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Činnost vedoucích orgánů banky	Expobank	2020	Banka nezajistila usnášeníschopnost dozorčí rady, současně nezajistila prostřednictvím vnitřních předpisů režim posuzování důvěryhodnosti a odborné způsobilosti členů dozorčí rady	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
Organizační struktura	Expobank	2020	Banka schválila záměr vytvořit útvar poskytující zákazníkům službu správy majetku, přičemž výkonu této služby neměla povolení České národní banky		
Compliance	Expobank	2020	Banka nejednoznačně vymezila kompetence pro oblast Compliance a pro oblast AML		
Personální oblast	Expobank	2020	Banka nezajistila zpracování strategie řízení lidských zdrojů a jejího následného naplnění, čímž podstupovala riziko, že významné pracovní pozice budou zastávat pracovníci s nedostatečnou kvalifikací, tím přispěla k oslabení kvality řídicího a kontrolního systému		

Kreditní riziko	Expobank	2020	Banka nejasně vymezila podmínky poskytování jednotlivých úvěrových produktů a v případě poskytnutí obchodů, které byly v rozporu s těmito produktovými podmínkami nevyhodnotila obchod jako výjimku a ani nezajistila evidenci těchto výjimek	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			V oblasti schvalování úvěrů byly úvěry s expozicí nad 20 milionů Eur na úrovni dozorčí rady, přičemž tato schvalovací pravomoc nebyla v souladu s kontrolní funkcí tohoto orgánu, tím docházelo k prodlužování schvalovacího procesu		
			Banka sjednala obchody s osobou blízkou za výhodnějších podmínek, než byly obvyklé pro standartní klienty		
			Banka vykazovala chyby v evidenci ekonomicky spjatých skupin osob a proces vyhodnocování těchto skupin byl nerekonstruovatelný		
			Banka navýšila limity koncentrace vůči zahraničním subjektům bez odpovídající analýzy, které by vyhodnotily možná rizika navýšení těchto limitů		
			Bankou nastavený systém zpracování interních ocenění zastavených nemovitostí popřípadě dalších zástav nebyl dostatečně rekonstruovatelný a banka v některých případech používala neaktuální interní ocenění při schvalování úvěru -		
			Banka neměla nastavený systém monitoringu, který by zajistil včasné pravidelné hodnocení klientů a jejich obchodů, čímž nebyla schopna včas identifikovat možná rizika		
			Bankou nastavený systém hodnocení klientů vykazoval nedostatky		

Opravné položky	Expobank	2020	Bankou nastavené scénáře vykazovaly nedostatečnou rekonstruovatelnost	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
Řízení produktů	Expobank	2020	Při zavedení nového produktu banka neobezřetně nastavila jeho parametry a nedostatečně vyhodnotila úvěruschopnost klientů, přičemž představenstvo schválilo spuštění pilotního provozu, přestože projekt byl vyhodnocen jako nepřipravený, současně banka žádným způsobem neupravila následný proces, to je monitoring tohoto produktového portfolia, změny smluvních podmínek, předčasné splacení úvěru, vymáhání pohledávek po splatnosti a dále		
Řízení rizika likvidity (ICCAP)	Expobank	2020	Banka neměla nastaveny metodické postupy výpočtu rizikově vážených aktiv, neměla vymezeny odpovědnosti pracovníků za tento proces a kontrolní mechanismy výpočtu rizikově vážených aktiv		
			Banka nezajistila ve svém informačním systému dostatečné informace o pojištění zastavených nemovitostí, čímž nezajistila dostatečně kontrolní mechanismus pro uznatelnost zastavených nemovitostí při výpočtu rizikově vážených aktiv		
Oblast kapitálového trhu	Expobank	2020	Banka nezajistila oddělení obchodní činnosti od oblasti řízení rizik a od sjednávání obchodů na finančních trzích tím, že uzavřela smlouvu o spolupráci s externím poradcem vrcholového vedení, ve které bliž nespecifikovala obsah investičního, finančního a projektového poradenství a do předmětu smlouvy nezahrnula výkon obchodní činnosti, odměna externího poradce nebyla vázaná na dosažené výsledky obchodního portfolia, na které měl svou činnost vliv		

Řízení limitů	Expobank	2020	<p>Banka měla v knize limitů stanoveny jednotlivé tržní limity (limit na celkovou investici obchodního portfolia, na dluhopisy, akcie a na měnové pozice), avšak jejich obsah nerefletoval skutečný stav, tj. limity obchodního portfolia nebyly vymezeny jednoznačně, banka neprováděla pravidelné vyhodnocování těchto limitů</p>	<p>Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry</p>	<p>Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-</p>
			<p>Banka denně reportovala napříč organizační strukturou včetně členů vedení banky report o pozicích na finančních trzích, který měl obsahovat expozice z cenných papírů v obchodním portfoliu, informace obsažené v reportu byly neúplné nepřesné a někdy i zcela chybné, tedy i zavádějící</p>		
			<p>Banka neměla metodicky nastaven proces výpočtu kapitálových požadavků k tržním rizikům, vnitřní předpisy neobsahovaly především specifikaci rizik pro výpočet kapitálových požadavků, neobsahovaly odpovědnost útvarů za jejich výpočet a rovněž neobsahovaly popis implementace výpočtu kapitálových požadavků do informačních systémů banky</p>		
			<p>Banka nejednoznačně vymezila produkty obchodního a investičního portfolia, čímž negativně ovlivnila jednoznačnost zásad pro zařazování těchto produktů do regulatorních portfolií banky</p>		
			<p>Bankou nastavený systém měření měnového úrokového a akciového rizika, jakožto rizika zemí, vykazovalo takové nedostatky, že neposkytoval správný obraz o míře podstupovaných rizik</p>		

Řízení limitů	Expobank	2020	Banka nezabezpečila implementaci procesu datové kvality v rámci výpočtu kapitálových požadavků k tržním rizikům tím, že nezajistila jejich pravidelnou kontrolu včetně kontroly výstupů z informačních systémů a jejich pravidelné odsouhlasování	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			Banka neměla ve svých vnitřních předpisech dostatečně zdokumentován proces přiřazení externích ratingů protistranám (finanční instituce, země a podobně), banka pravidelně nevyhodnocovala změny externích ratingů od ratingových agentur vstupujících do výpočtu kapitálových požadavků, to mohlo vést k podhodnocení vypočtených hodnot		

Regulatorní výkaznictví	Expobank	2020	Banka neposkytovala České národní bance v rámci pravidelně předkládaných výkazů včasné, aktuální a spolehlivé informace	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			Banka nestanovila reálný předpoklad peněžních přítoků z prodeje dluhopisů		
			Bankou nastavený způsob sledování rizika ve stresovém scénáři ji neumožňoval podrobně sledovat peněžní toky z krátkodobého hlediska		
			Banka nesestavovala pohotovostní plány pro případ krize likvidity, tedy nemohlo dojít k jejich provázání se stresovými scénáři, čímž nezajistila ucelenost a propojenost postupů k řízení jednotlivých rizik		

Řízení rizika likvidity (ICCAP)	Expobank	2020	Systém alokace kapitálu nebyl jednoznačně provázán s regulačními limity pro kapitálové poměry, metoda alokace kapitálu jednoznačně nezohledňovala proticyklickou a bezpečnostní kapitálovou rezervu		
			Banka neověřovala dostatečnost svého kapitálového vybavení v případě nepříznivého ekonomického vývoje v minimálním horizontu dvou let a neprováděla tak robustní ověření dostatečnosti svého kapitálového vybavení		

Řízení rizik IS/IT	Expobank	2020	Banka v této oblasti nezohlednila vliv obchodní strategie v souvislosti se zaváděním nových technologií, nedostatečně nezajistila dostatečnou personální kapacitu a s tím související školení nových pracovníků, což v kombinaci s fluktuací zaměstnanců představuje zvýšené riziko v této oblasti	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			Banka neměla zaveden a zdokumentován systém řízení bezpečnostních incidentů IS/IT		
			Banka nedostatečně aplikovala kontrolu a řízení rizik neautorizovaných přístupů do informačních systémů banky, čímž nebyl nastavený proces dostatečně rekonstruovatelný		
			Banka dostatečně nezaznamenávala události do bezpečnostních auditních záznamů, nezajistila jejich ochranu před modifikací či zničením, rovněž nezajistila nezávislé a proaktivní vyhodnocování těchto záznamů		
			Banka dostatečně nenastavila systém identifikace nových a doposud neznámých rizik v oblasti ochrany proti kybernetickým hrozbám	Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	

			<p>Banka nevyhodnocovala strategii rozvoje informačního a komunikačního systému, rovněž tak neměla nastaven systém jejího pravidelného schvalování řídicím orgánem</p>		
			<p>Banka neměla zpracovanou jednotnou metodiku řízení a dokumentace projektů</p>		
			<p>Banka nezajistila pravidelné vyhodnocování informačních systémů, rovněž tak systematické řízení odstraňování zranitelnosti informačního systému, nereagovala hrozby vyplývající z používání softwaru nepodporovaného výrobcem</p>		
Řízení rizik IS/IT	Expobank	2020	<p>Banka nezajistila dostatek odborného personálu při neočekávaných situacích, třeba při výpadcích informačních systémů, nebo v době nepřítomnosti klíčových pracovníků</p>	<p>Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry</p>	<p>Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-</p>
			<p>Banka nedostatečně zavedla a neudržovala pohotovostní plány pro případy neplánovaného přerušení nebo omezení svých činností nebo selhání vnější infrastruktury</p>		
			<p>Banka nestanovila požadavky a postupy na zabezpečení datových center a k zajištění jejich fyzické bezpečnosti</p>		
			<p><i>„Banka v letech 2016-2018 neprovedla plnohodnotný audit v oblasti IS/IT z důvodu nedostatku vlastních odborných kapacit a ani neměla tuto činnost zajištěnou externí společností, třeba formou outsourcingu“ - (192, s.70)</i></p>		
			<p>Banka nevytvořila systém sledování nápravných opatření uložených na základě zjištění vnitřního auditu, rovněž tak nezajistila systém sledování jejich efektivní implementace</p>	<p>Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách</p>	

Operační riziko	Expobank	2020	Banka neměla vytvořen standardizovaný reporting o operačním riziku předkládaný komisi operačních rizik a představenstvu banky	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			Procesy a nástroje pro řízení operačního rizika nebyly metodicky jednoznačně upraveny a obsahovaly řadu neaktuálních informací, banka neměla stanoveny termíny, nápravná opatření nebyla systematicky evidována a neměla stanoveny termíny a tudíž banka nesledovala stav jejich plnění		
			Banka neměla u většiny popisu pracovních pozic vedoucích pracovníků stanoveny povinnosti k řízení operačního rizika, čímž vedoucím pracovníkům nedostatečně nastavila motivační mechanismus k řízení operačního rizika v jejich oblastech		
			Banka vykazovala chybný výpočet kapitálového požadavku k operačnímu riziku		
			Banka neměla jasně nastavenou strategii outsourcingu, nepromítla svoje postupy a požadavky na řídicí a kontrolní systém pro omezování operačního rizika do oblasti outsourcingu		

AML	Expobank	2020	<p>Banka nedodržovala metodicky stanovený postup pro provádění zprostředkované identifikace klienta tím, že nepožadovala udělení předchozího souhlasu AML specialisty k provedení zprostředkované identifikace</p>	<p>Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry</p>	<p>Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-</p>	
			<p>V případě hotovostních vkladů od třetích osob, kdy banka odmítla přijmout hotovostní vklad, banka nezjišťovala informace o účelu obchodu, respektive o zdrojích peněžních prostředků a tím nemohla vyhodnotit případnou podezřelost odmítnutého vkladu, jelikož v případě podezřelosti měla povinnost podat hlášení o podezřelém obchodu</p>			
			<p>Banka nezavedla odpovídající systém opatření vůči klientovi v návaznosti na jeho rizikový profil, aby prostřednictvím těchto opatření účinně řídila rizika AML</p>			
			<p>V rámci procedury KYC (poznaj svého klienta- <i>know your klient</i>) banka rozlišovala sedm základních kategorií klienta, avšak nestanovila pravidla a postupy pro sestavování jednotlivých rizikových profilů, nestanovila faktory a jejich váhy, které zohledňovala při sestavení profilu; banka při sestavování profilu využívala neaktuální data o klientech a nezohledňovala bance známé klientské informace (například zvýšený rizikový faktor- „<i>země původu klienta, transakce s rizikovou zemí, neprůhledná vlastnická struktura a předmět činnosti klienta</i>“ (192, s.82)</p>			<p>Zákon č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu</p>
			<p>Banka nekontrolovala pravidelně platnost a úplnost údajů o klientech, neprováděla aktualizaci rizikového profilu klienta, její kontrola nevykazovala potřebný rozsah k posouzení možného rizika legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu</p>			<p>Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách</p>
			<p>Banka nezadávala do svého informačního systému skutečné majitele klienta, respektive osoby nejednající za klienta</p>			
			<p>Banka nezajistila aktualizaci statusu politicky exponované osoby u osob, jejichž údaje nebyly do informačního systému banky zadány, tj. osob, které za klienta nejednaly, osob v postavení skutečného majitele</p>			

AML	Expobank	2020	<p>Banka prováděla automaticky monitoring transakcí aplikací FIS ("transakční monitoring"), avšak v žádném svém vnitřním předpisu tento postup neupravila, zejména nenastavila parametry jednotlivých monitorovacích scénářů a postupy pro šetření alertů generovaných nástrojem FIS</p>	<p>Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách</p> <p>Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry</p> <p>Zákon č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu</p>	<p>Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-</p>
			<p>V případě 10. klientů nebyly vygenerovány aplikací FIS alerty ke klientským transakcím, přestože splňovaly parametry/limity scénářů v aplikaci FIS, nastavené kontrolní mechanismy se prokázaly nefunkčními a neefektivními</p>		
			<p>V rámci individuálního monitoringu transakcí banka nezajistila rekonstruovatelnost procesu</p>		
			<p>Banka nezajistila dostatečnou kvalitu dat, jelikož před migrací dat do nového systému Siron nebyly AML informace o klientech aktuální a ucelené a navíc se v rámci migrace dat do systému Siron nepřenesla všechna data o klientech, například data týkající se vlastnické a řídicí struktury klienta</p>		
			<p>Tím, že banka nezaznamenávala informace o vlastnické a řídicí struktuře klienta, vystavovala se riziku neuplatnění sankcí dle sankčního seznamu, nesplnění oznamovací povinnosti a nestanovení správného rizikového profilu klienta</p>		
			<p>Banka nezajistila nejméně jedenkrát ročně proškolení svých zaměstnanců, kteří zajišťují agendu podezřelých obchodů</p>		
			<p>Banka nezajistila správný výkon vnitřního auditu, jelikož provedený komplexní audit řadu zásadních výše uvedených nedostatků nezajistil</p>		

Odměňování	Expobank	2020	Banka nezavedla zásady a postupy odměňování tím, že nenastavila výkonnostní ukazatele pro výplatu pohyblivých složek odměn tak, aby zohledňovaly podstupovaná rizika	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			V soukromoprávních smlouvách s pracovníky banka nenastavila podmínky clawbacku (=možnost odejmout vyplacený bonus)		
			<i>„Banka neuplatnila u osob s významným vlivem na rizikový profil výkonnostní kritéria a jejich následné hodnocení bylo netransparentní, zpětně nerekonstruovatelné a závislé na hodnocení jedné osoby“ (192, s.96)</i>		
			Banka nereagovala na zjištění auditu, které obsahovalo zásadní nedostatky v oblasti odměňování		

Vlastní zpracování dle: (192) (39) (184) (180)

4.3.11 UniCredit Bank

V roce 2021 bylo provedeno správní řízení v UniCredit Bank, která dle zjištěných porušení porušila Zákon č. 277/2013 o směnářské činnosti, tedy oblast směnářské činnosti a kapitálového trhu. Tím si zajistila sankci formou peněžní pokuty ve výši 3 000 000,-. Zjištění jsou popsána v souhrnné tabulce níže.

Tabulka 13: Bankovní dohled v UniCredit bank v roce 2021

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Oblast kapitálového trhu	UniCredit Bank	2021	Banka si nevyžádala v dostatečném rozsahu prostřednictvím investičního dotazníku od zákazníků informace o jejich odborných znalostech a zkušenostech v oblasti investic	Zákon č. 277/2013 Sb., Zákon o směnářské činnosti Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 256/2004 o podnikání na kapitálovém trhu	Peněžní pokuta ve výši 3 000 000,-
			Banka nezjišťovala informace o vzdělání a povolání klienta a informace o délce zkušenosti frekvenci rozsahu a povaze provedených obchodů klienta		
			Banka neuchovávala veškeré záznamy komunikace s klienty i potencionálními klienty týkající se investičních služeb, které zahrnují přijetí, předání a provedení pokynu klienta pro komunikaci s klienty používala pouze nenahrávané telefonní linky		
			Banka nevytvořila systém, kterým by včas spolehlivě a uceleně vyhledala a exportovala konkrétní záznamy komunikace s klienty i potencionálními		
Oblast směnářské činnosti	UniCredit Bank	2021	Banka na vyspecifikovaných provozovnách neuvedla kurzovní lístek, některé kurzovní lístky neobsahovaly označení, že se jedná o kurzovní lístek a rovněž neobsahovaly informace o úplatě za provedení směnářského obchodu		
			Banka neoznámila České národní bance provozování směnářské činnosti na dvou ze svých poboček		

Vlastní zpracování dle: (188) (180) (193) (191)

4.3.12 Banka CREDITAS

V roce 2021 bylo provedeno správní řízení v české bance CREDITAS. Na základě bankovního dohledu se Česká národní banka rozhodla subjekt sankcionovat výměnou tří členů představenstva. Porušení jsou rozepsána v tabulce níže.

Tabulka 14: Bankovní dohled v Bance CREDITAS v roce 2021

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Kreditní riziko	Banka CREDITAS	2021	Banka nedostatečně vyhodnotila bonitu některých klientů a jejich zdroje splácení úvěru	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry	Výměna tří členů dozorčí rady
			Banka nedostatečně nastavila monitoring dlužníků, respektive financovaných projektů, čímž neodhalila nedostatky parametrů úvěrového obchodu, čímž nemohla reagovat včas na jeho případný negativní vývoj		
			Banka nestanovila jednoznačná pravidla pro schvalování úvěrových obchodů na úrovni kreditní komise a představenstva banky, přičemž schvalovací pravomoce kreditní komise nebyly limitovány		
Oblast řídicího a kontrolního systému	Banka CREDITAS	2021	Dozorčí rada neplnila své povinnosti v zákonném rozsahu, tím že podklady předkládané jednotlivými Odbornými útvary brala pouze na vědomí, nezaujala stanoviska k jejich obsahu, nepřijala žádná usnesení, která by vedla k nápravě podstupovaných rizik plynoucích z aktuálního nedostatečného stavu		

Vlastní zpracování dle: (180) (194) (195) (196) (197) (198)

4.3.13 Česká spořitelna

V roce 2022 byl proveden bankovní dohled v České spořitelně, na jehož základě Česká národní banka odhalila nedostatky v oblasti elektronické identifikace, čímž si banka vysloužila peněžní pokutu ve výši 200 000,-.

Tabulka 15: Bankovní dohled v České spořitelně v roce 2022

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Oblast elektronické identifikace	Česká spořitelna	2022	Banka u 101 622 klientů nepostupovala s odbornou péčí, jelikož ověřila totožnost těchto klientů dle pravidel elektronické identifikace zpracovaných do nových <i>Všeobecných obchodních podmínek České spořitelny, a.s.</i> , soukromá klientela, aniž by tyto klienty informovala o jejich změně	Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Peněžní pokuta ve výši 200 000,-

Vlastní zpracování dle: (39) (199)

4.3.14 ČSOB

V roce 2022 byl proveden bankovní dohled v Československé obchodní bance, na jehož základě banka porušovala Zákon o platebním styku a následně sankcionována peněžní pokutou 1 000 000,-.

Tabulka 16: Bankovní dohled v ČSOB v roce 2022

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Oblast platebního styku	ČSOB	2022	Banka řádně nezavedla silné ověřování všech uživatelů kreditních transakcí, přičemž silné ověření klienta při zadávání platebního příkazu prostřednictvím elektronického zařízení zahrnuje jednorázové prvky propojující platební transakci s přesnou částkou a platebním příjemcem	Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry Zákon č. 129/2022 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku	Peněžní pokuta ve výši 1 000 000,-

Vlastní zpracování dle: (180) (201) (202)

4.3.15 Sberbank

V roce 2022 byl proveden bankovní dohled v ruské bance Sberbank. Bankovní dohled byl proveden v reakci na počátek ukrajinsko-ruské války. Česká národní banka tak prověřila, zda činnost subjektu je v souladu se Zákonem o bankách a došla k závěru sankcionování subjektu odebráním licence.

Tabulka 17: Bankovní dohled v Sberbank v roce 2022

OBLAST ZJIŠTĚNÍ	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	PRÁVNÍ PŘEDPIS	SANKCE
Řízení rizika likvidity (ICCAP)	Sberbank	2022	V důsledku eskalace ozbrojeného konfliktu mezi Ruskou federací a Ukrajinou došlo k materializace reputačního rizika, jemuž byla banka vystavena a které mělo za následek výrazný odliv vkladů a v důsledku toho došlo ke skokovému navýšení míry ohrožení návratností vkladů jeho vkladatelům.	Zákon č. 21/1992 Sb., Zákon o bankách	Odnětí licence
			Významně došlo k navýšení rizika neschopnosti banky dostát svým finančním závazkům, jelikož byla ohrožena její likvidní pozice.		
			Dalším významným faktorem byl možný očekávaný vývoj rozsahu a účinnosti mezinárodních sankcí, které negativně ovlivnit obchodní styk banky s <i>Sberbank of Russia</i> a rovněž přispět k další destabilizaci banky (200, s. 4)		

Vlastní zpracování dle: (39) (200)

5. Výsledky a diskuse

5.1 Výsledky

Syntézou výsledků bankovního dohledu bylo zjištěno, že základní sankce udělované dohlíženým subjektům lze rozdělit do 3 skupin:

1. Odnětí bankovní licence.
2. Finanční sankce.
3. Sankce spojené s kvalitativními opatřeními.

Tabulka 18: Souhrnné důvody udělení jednotlivých typů sankcí

TYP SANKCE	SOUHRNNÉ DŮVODY
Odnětí bankovní licence	Souhrn více rizik a nedostatků v bankovních oblastech
Vysoké finanční sankce	Souběh více závažných faktorů, které ohrožovaly stabilitu banky, banka neměla správně nastavené své interní mechanismy a její fungování ohrožovalo bankovní systém České republiky.
Střední finanční sankce	Souběh několika dílčích faktorů, které mohly ohrožovat bankovní systém České republiky a stabilitu bankovní instituce.
Nízké finanční sankce	Souběh několika individuálních faktorů, které nijak neohrožovaly bankovní systém České republiky a týkaly se spíše formálních náležitostí bankovního subjektu.
Sankce spojené s kvalitativními opatřeními	Nutné zlepšení a upravení mechanismů uvnitř banky, subjekt dostatečně neprováděl určité náležitosti v rámci svého působení.

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.1 Odnětí bankovní licence

Výsledkem odnětí bankovní licence Erb Bank v roce 2016 je souběh více faktorů, konkrétně kreditní riziko, nedostatky v řízení rizika likvidity (ICCAP), nedostatky ve vnitřních mechanismech, operační riziko, nedostatky v řízení limitů, nedostatky v personální oblasti, nedostatky v řízení rizik IS/IT, nedostatky v alokaci kapitálu, nedostatky v řízení rizika poskytovaných produktů, nedostatky ratingových modelech, nedostatky ve vymáhání pohledávek, nedostatky v odměňování.

Výsledkem odnětí bankovní licence Sberbank v roce 2022 byla geopolitická situace mezi Ruskou Federací a Ukrajinou.

Tabulka 19: Důvody k odnětí bankovní licence

BANKA	DŮVODY UDĚLENÍ SANKCE
Erb Bank	Souběh více rizik a nedostatků v bankovních oblastech (kreditní riziko, řízení rizika likvidity (ICCAP), oblast vnitřních mechanismů, řízení limitů, personální oblast, řízení rizik IS/IT, alokace kapitálu, řízení rizika poskytovaných produktů, ratingové modely, vymáhání pohledávek, odměňování)
Sberbank	Geopolitická situace

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.2 Finanční sankce

Finanční sankce byly rozděleny do tří kategorií:

- nízké: do 1 milionu Kč (zelené).
- střední: 1-10 milionů Kč (modré).
- vysoké: 10-20 milionů Kč (červené).

V tabulce níže jsou vypsány finanční sankce do 1 milionu korun. Jednalo se o tři bankovní subjekty. V roce 2022 byla udělena finanční sankce České spořitelně ve výši 200 000 korun. V roce 2015 bylo uděleno Equa Bank 250 000 korun. Poslední finanční sankcí byla sankce ve výši 650 000 korun uvalená na Českou exportní banku v roce 2017. Důvody udělení sankcí zpracovány v tabulce níže.

Tabulka 20: Nízké finanční sankce

DŮVODY UDĚLENÍ SANKCE	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	SANKCE
Součinnost s orgány činnými v trestním řízení	Equa Bank	2015	Banka neposkytla podklady policii České republiky dokumentující proces sjednávání úvěru	Peněžní pokuta ve výši 250 000,-
Odměňování	Česká exportní banka	2017	<p>„banka nenakládala s odstupným vypláceným členům představenstva z důvodu předčasného ukončení výkonu funkce jako s pohyblivou formou odměny; odstupné přiznávala a vyplácela, aniž by řádně vyhodnotila pracovní výkonnost odstupujícího člena představenstva, současně alespoň část nároku na odstupné neodдалovala"- (187, s.3)</p> <p>„banka nenastavila pravidla přiznání stanovení a vyplacení odstupného pro členy představenstva v případě předčasného</p>	Peněžní pokuta ve výši 650 000,-

			<p>ukončení výkonu funkce tak, aby odstoupné skutečně odráželo výkonnost odstupujícího člena představenstva"- (187, s. 3)</p> <p>„banka nezavedla funkční dohled nad odměňováním"- (187, s. 3)</p> <p>„banka do systému výplaty odstoupného nezpracovala zásadu odložení výplaty pohyblivé složky odměny" (187, s. 3)</p>	
Oblast elektronické identifikace	Česká spořitelna	2022	<p>Banka u 101 622 klientů nepostupovala s odbornou péčí, jelikož ověřila totožnost těchto klientů dle pravidel elektronické identifikace zpracovaných do nových Všeobecných obchodních podmínek České spořitelny, a.s., soukromá klientela, aniž by tyto klienty informovala o jejich změně</p>	Peněžní pokuta ve výši 200 000,-

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce níže jsou vypsány sankce v rozmezí od 1- 10 miliónů korun. Jednalo se celkem o 5 finančních sankcí. V roce 2019 bylo udělena finanční sankce ve výši 1 000 000 korun mBank. V roce 2022 byla udělena finanční sankce ve výši 1 000 000 korun Československé obchodní bance. V roce 2018 byla udělena finanční sankce ve výši 3 000 000 korun Fio bance. V roce 2021 byla udělena finanční sankce UniCredit Bank ve výši 3 000 000 korun. V roce 2016 byla udělena finanční sankce ve výši 5 000 000 korun J&T Bank. Důvody udělení sankcí jsou zpracovány v tabulce níže.

Tabulka 21: Střední finanční sankce

DŮVODY UDĚLENÍ SANKCE	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	SANKCE
Kreditní riziko	J&T Bank	2016	Banka měla neúplnou metodiku v řízení kreditního rizika	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-
			Banka měla nedostatky v soustavě limitů rizikového apetitu	
			Banka nezajistila oddělení neslučitelných funkcí	
			Banka porušila schvalovací pravomoce	
			Banka porušila zásady účelovosti poskytnutí úvěrových prostředků	
Banka měla nedostatky v oblasti bonity klienta				
Kreditní riziko	J&T Bank	2016	Banka měla nedostatky v oblasti zajištění obchodu	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-
			Banka měla nedostatky v oblasti klasifikace pohledávek	
			Banka nezajistila rekonstruovatelnost procesů souvisejících s řízením kreditního rizika	
Řízení rizika likvidity (ICCAP)	J&T Bank	2016	Banka nestanovila procesy vnitřního kapitálu- ICAAP	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-
			Banka nebyla schopna kvantifikovat dopad stresových testů na kapitál	

Obchodování na kapitálovém trhu	J&T Bank	2016	Banka uzavírala ztrátové obchody nevýhodné pro banku	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-
			Banka nedoložila komunikace s klientem v rámci uzavírání obchodu	
			Banka nedoložila podklady dokládající analýzu ekonomické výhodnosti obchodů pro klienta, respektive banka nevypracovala investiční a obchodní strategii	
			Průběh obchodu a související činností nebyl podroben žádnému následnému kontrolnímu mechanismu	
			Banka nenahrávala a neuchovávala tel. komunikaci týkající se její investiční služby ani nesjednala žádnou následnou nápravu	
Odměňování	J&T Bank	2016	Banka neměla stanovena kritéria pro výběr pracovníků s významným vlivem na celkový rizikový profil banky	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-
			Banka jednoznačně neurčila osoby, jejichž činnosti v rámci výkonu jejich funkce/pozice mají významný vliv na podstupovaná rizika	
			Banka stanovila nevyvážený poměr mezi pohyblivou a pevnou složkou odměny u vybraných pozic	
			Banka nestanovila žádné cíle pro rok 2014 některým vybraným pozicím s významným vlivem na rizikový profil banky	
			Některým vybraným pracovníkům s významným vlivem na rizikový profil banka cíle stanovila, avšak nebyly jasně měřitelné a nestanovila pravidla pro způsob jejich hodnocení	

Odměňování	J&T Bank	2016	Nedostatečné vyhodnocování zásad odměňování dozorčí radou	Souhrnná peněžní pokuta ve výši 5 000 000,-
			Banka stanovila období pro oddálení výplat pohyblivé odměny na 2 roky, což je období kratší, než je zákonná úprava	
			Banka nezajistila provádění řádné kontroly systému odměňování	
			Banka s vybranými pozicemi uzavírala smlouvy o výkonu funkce, které nebyly v souladu se zákonem o obchodních korporacích	
			Banka neinformovala ČNB o roční odměně přesahující 1 000 000 Eur	

Odměňování	Fio banka	2018	<p>Banka poskytla pracovníkům vrcholového vedení včetně osoby blízké členu dozorčí rady, účetnímu poradci banky, bývalému členu představenstva a současnému členu představenstva mateřské společnosti banky úvěry za účelem nákupu státních dluhopisů a na splacení úroků dle smluv o úvěrech, zakoupené státní dluhopisy byly využity jako zajištění poskytnutých úvěrů, obdobné úvěry za srovnatelných podmínek banka jiným fyzickým osobám neposkytovala</p>	Peněžní pokuta ve výši 3 000 000,-
			<p>Banka schvalovala úvěry, které nebyly v souladu s metodikou banky z hlediska účelu, vyhodnocení rizika spojených s tímto účelem; žádosti o úvěr nebyly vyplněny žadatelem o úvěr stanoviska pracovníků obchodního útvaru byla téměř identická, neobsahovala hodnocení bonity klienta, stanovisko útvaru řízení rizik bylo ke všem obchodům rovněž identické a jeho autorem byl zároveň jeden z příjemců úvěrů</p>	
			<p>Úroková sazba poskytnutých úvěrů činila 1,26%, dluhopisy pak byly úročeny v jednotlivých letech "0,5 %; 1,0 %; 3,0 %; 4,0 % a 5,5 % p. a. Čistě vnitřní výnosové procento z této transakce a tím i zisk pro jednotlivé osoby činil cca 1,09 % p. a. z hodnoty dluhopisů (všechny osoby mají dluhopisy v hodnotě 200 milionů Kč, s výjimkou jedné osoby, která má dluhopisy v hodnotě zhruba 150 milionů Kč), což odpovídá částce zhruba 2 000 000 Kč ročně na jednu osobu" – (189, s. 10)</p>	
			<p>„Z výše popsaných transakcí vyplývá, že průměrný roční příjem příjemců úvěrů mnohonásobně převyšuje jejich příjem ze mzdy, přičemž průměrné mzdy členů představenstva byly mnohonásobně nižší, než průměrné mzdy některých jim podřízených pracovníků“ (189, s. 10)</p>	
			<p>Banka nezahrnula výše popsané transakce do systému odměňování, dle názoru banky se nejednalo o odměnu a protože byl tento nástroj využit i u jiných osob, než jsou pracovníci banky</p>	
			<p>Banka neměla ve vnitřním předpise upraven maximální poměr pohyblivé a pevné složky odměny dle pracovních pozic</p>	

			<p>Banka předem nestanovila výkonnostní ukazatele pohyblivé složky odměny, jejíž přiznání bylo vázáno pouze na rozhodnutí nadřízeného pracovníka nebo představenstva</p>	
			<p>Banka ve svém systému odměňování neuplatnila zásadu oddálení výplaty části pohyblivé složky odměny ani zásadu zpětvzetí již přiznané odměny (clawback)</p>	
Poskytování investičních služeb	Fio banka	2018	<p>V rámci nahrávek rozhovorů se zákazníky pracovník banky při vyplnění investičního dotazníku (makléř) prozradil klientovi relevantní kritérium (požadovanou výši příjmu), aby dosáhla na požadovanou investiční službu (189,s. 19)</p>	Peněžní pokuta ve výši 3 000 000,-
			<p>Banka umožnila pracovníkům banky (makléřům) uskutečňovat hovory se zákazníky přes nenahrávané telefonní linky</p>	
			<p>Pracovník banky jednal v rozporu s parametry pokynu zákazníka, když místo nákupu za "tržní cenu" požadovanou klientem, zadal pokyn s limitní cenou, respektive s limitní cenou nižší, než požadoval zákazník. (189, s. 22)</p>	
			<p>Banka vykazovala chybné údaje v rámci povinně předkládaných výkazů České národní bance, "příklad chybně vyplněných údajů, identifikace zadavatele, způsob přijetí pokynu, typ pokynu, makléř" a podobně- (189, s. 23-25)</p>	
			<p>Banka vykazovala nedostatky v oblasti vyřizování reklamací a stížností především nedodržením lhůty pro vyřešení reklamací rovněž neinformovala klienty o prodloužení této lhůty- (189, s. 29)</p>	
Outsourcing	mBank	2019	<p>Banka pravidelně předávala externí společnosti, která pro ni zajišťovala akvizici klientů na základě uzavřené smlouvy, údaje o jménu klienta, datu založení běžného účtu, informace o vkladu peněžních prostředků, informací, zda došlo k zaktivnění běžného účtu, klientovi byl zřízen další produkt, informaci o výši úvěru</p>	Peněžní pokuta ve výši 1 000 000,-

Oblast kapitálového trhu	UniCredit Bank	2021	Banka si nevyžádala v dostatečném rozsahu prostřednictvím investičního dotazníku od zákazníků informace o jejich odborných znalostech a zkušenostech v oblasti investic	Peněžní pokuta ve výši 3 000 000,-
			Banka nezjišťovala informace o vzdělání a povolání klienta a informace o délce zkušenosti frekvenci rozsahu a povaze provedených obchodů klienta	
			Banka neuchovávala veškeré záznamy komunikace s klienty i potenciálními klienty týkající se investičních služeb, které zahrnují přijetí, předání a provedení pokynu klienta pro komunikaci s klienty používala pouze nenahrávané telefonní linky	
			Banka nevytvořila systém, kterým by včas spolehlivě a uceleně vyhledala a exportovala konkrétní záznamy komunikace s klienty i potenciálními	
Oblast směnářské činnosti	UniCredit Bank	2021	Banka na vyspecifikovaných provozovných neuveřejnila kurzovní lístek, některé kurzovní lístky neobsahovaly označení, že se jedná o kurzovní lístek a rovněž neobsahovaly informace o úplatě za provedení směnářského obchodu	
			Banka neoznámila České národní bance provozování směnářské činnosti na dvou ze svých poboček	

Oblast platebního styku	ČSOB	2022	Banka řádně nezavedla silné ověřování všech uživatelů kreditních transakcí, přičemž silné ověření klienta při zadávání platebního příkazu prostřednictvím elektronického zařízení zahrnuje jednorázové prvky propojující platební transakci s přesnou částkou a platebním příjemcem	Peněžní pokuta ve výši 1 000 000,-
-------------------------	------	------	---	------------------------------------

Zdroj: vlastní zpracování

Níže v tabulce je zmíněna pouze jedna finanční sankce nad 10 milionů korun. Sankce ve výši 20 000 000 korun byla udělena v roce 2020 Expobank. Důvody udělení sankce jsou sepsány v tabulce níže.

Tabulka 22: Vysoké finanční sankce

DŮVODY UDĚLENÍ SANKCE	BANKA	ROK	DRUH ZJIŠTĚNÍ	SANKCE
Činnost vedoucích orgánů banky	Expobank	2020	Banka nezajistila usnášeníschopnost dozorčí rady, současně nezajistila prostřednictvím vnitřních předpisů režim posuzování důvěryhodnosti a odborné způsobilosti členů dozorčí rady	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
Organizační struktura			Banka schválila záměr vytvořit útvar poskytující zákazníkům službu správy majetku, přičemž výkonu této služby neměla povolení České národní banky	
Compliance			Banka nejednoznačně vymezila kompetence pro oblast Compliance a pro oblast AML	
Personální oblast			Banka nezajistila zpracování strategie řízení lidských zdrojů a jejího následného naplnění, čímž podstupovala riziko, že významné pracovní pozice budou zastávat pracovníci s nedostatečnou kvalifikací, tím přispěla k oslabení kvality řídicího a kontrolního systému	

Kreditní riziko	Expobank	2020	<p>Banka nejasně vymezila podmínky poskytování jednotlivých úvěrových produktů a v případě poskytnutí obchodů, které byly v rozporu s těmito produktovými podmínkami nevyhodnotila obchod jako výjimku a ani nezajistila evidenci těchto výjimek</p>	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			<p>V oblasti schvalování úvěrů byly úvěry s expozicí nad 20 milionů Eur na úrovni dozorcí rady, přičemž tato schvalovací pravomoc nebyla v souladu s kontrolní funkcí tohoto orgánu, tím docházelo k prodlužování schvalovacího procesu</p>	
			<p>Banka sjednala obchody s osobou blízkou za výhodnějších podmínek, než byly obvyklé pro standární klienty</p>	
			<p>Banka vykazovala chyby v evidenci ekonomicky spjatých skupin osob a proces vyhodnocování těchto skupin byl nerekonstruovatelný</p>	
			<p>Banka navýšila limity koncentrace vůči zahraničním subjektům bez odpovídající analýzy, které by vyhodnotily možná rizika navýšení těchto limitů</p>	
			<p>Bankou nastavený systém zpracování interních ocenění zastavených nemovitostí popřípadě dalších zástav nebyl dostatečně rekonstruovatelný a banka v některých případech používala neaktuální interní ocenění při schvalování úvěru -</p>	
			<p>Banka neměla nastavený systém monitoringu, který by zajistil včasné pravidelné hodnocení klientů a jejich obchodů, čímž nebyla schopna včas identifikovat možná rizika</p>	
			<p>Bankou nastavený systém hodnocení klientů vykazoval nedostatky</p>	

Opravné položky	Expobank	2020	Bankou nastavené scénáře vykazovaly nedostatečnou rekonstruovatelnost	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
Řízení produktů			Při zavedení nového produktu banka nebezpečně nastavila jeho parametry a nedostatečně vyhodnotila úvěruschopnost klientů, přičemž představenstvo schválilo spuštění pilotního provozu, přestože projekt byl vyhodnocen jako nepřipravený, současně banka žádným způsobem neupravila následný proces, to je monitoring tohoto produktového portfolia, změny smluvních podmínek, předčasné splacení úvěru, vymáhání pohledávek po splatnosti a dále	
Řízení rizika likvidity (ICCAP)			Banka neměla nastaveny metodické postupy výpočtu rizikově vážených aktiv, neměla vymezeny odpovědnosti pracovníků za tento proces a kontrolní mechanismy výpočtu rizikově vážených aktiv	
Oblast kapitálového trhu			Banka nezajistila ve svém informačním systému dostatečné informace o pojištění zastavených nemovitostí, čímž nezajistila dostatečně kontrolní mechanismus pro uznatelnost zastavených nemovitostí při výpočtu rizikově vážených aktiv	
			Banka nezajistila oddělení obchodní činnosti od oblasti řízení rizik a od sjednávání obchodů na finančních trzích tím, že uzavřela smlouvu o spolupráci s externím poradcem vrcholového vedení, ve které blíže nespecifikovala obsah investičního, finančního a projektového poradenství a do předmětu smlouvy nezahrnula výkon obchodní činnosti, odměna externího poradce nebyla vázaná na dosažené výsledky obchodního portfolia, na které měl svou činností vliv	

Řízení limitů	Expobank	2020	<p>Banka měla v knize limitů stanoveny jednotlivé tržní limity (limit na celkovou investici obchodního portfolia, na dluhopisy, akcie a na měnové pozice), avšak jejich obsah nereflekoval skutečný stav, tj. limity obchodního portfolia nebyly vymezeny jednoznačně, banka neprováděla pravidelné vyhodnocování těchto limitů</p>	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			<p>Banka denně reportovala napříč organizační strukturou včetně členů vedení banky report o pozicích na finančních trzích, který měl obsahovat expozice z cenných papírů v obchodním portfoliu, informace obsažené v reportu byly neúplné nepřesné a někdy i zcela chybné, tedy i zavádějící</p>	
			<p>Banka neměla metodicky nastaven proces výpočtu kapitálových požadavků k tržním rizikům, vnitřní předpisy neobsahovaly především specifikaci rizik pro výpočet kapitálových požadavků, neobsahovaly odpovědnost útvarů za jejich výpočet a rovněž neobsahovaly popis implementace výpočtu kapitálových požadavků do informačních systémů banky</p>	
			<p>Banka nejednoznačně vymezila produkty obchodního a investičního portfolia, čímž negativně ovlivnila jednoznačnost zásad pro zařazování těchto produktů do regulatorních portfolií banky</p>	
			<p>Bankou nastavený systém měření měnového úrokového a akciového rizika, jakožto rizika zemí, vykazovalo takové nedostatky, že neposkytoval správný obraz o míře podstupovaných rizik</p>	

Řízení limitů			Banka nezabezpečila implementaci procesu datové kvality v rámci výpočtu kapitálových požadavků k tržním rizikům tím, že nezajistila jejich pravidelnou kontrolu včetně kontroly výstupů z informačních systémů a jejich pravidelné odsouhlasování	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
Regulatorní výkaznictví	Expobank	2020	Banka neměla ve svých vnitřních předpisech dostatečně zdokumentován proces přiřazení externích ratingů protistranám (finanční instituce, země a podobně), banka pravidelně nevyhodnocovala změny externích ratingů od ratingových agentur vstupujících do výpočtu kapitálových požadavků, to mohlo vést k podhodnocení vypočtených hodnot	
Řízení rizika likvidity (ICCAP)			Banka neposkytovala České národní bance v rámci pravidelně předkládaných výkazů včasné, aktuální a spolehlivé informace	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			Banka nestanovila reálný předpoklad peněžních přítoků z prodeje dluhopisů	
			Bankou nastavený způsob sledování rizika ve stresovém scénáři ji neumožňoval podrobně sledovat peněžní toky z krátkodobého hlediska	
			Banka nesestavovala pohotovostní plány pro případ krize likvidity, tedy nemohlo dojít k jejich provázání se stresovými scénáři, čímž nezajistila ucelenost a propojenost postupů k řízení jednotlivých rizik	
			Systém alokace kapitálu nebyl jednoznačně provázán s regulatorními limity pro kapitálové poměry, metoda alokace kapitálu jednoznačně nezohledňovala proticyklickou a bezpečnostní kapitálovou rezervu	
			Banka neověřovala dostatečnost svého kapitálového vybavení v případě nepříznivého ekonomického vývoje v minimálním horizontu dvou let a neprováděla tak robustní ověření dostatečnosti svého kapitálového vybavení	

Řízení rizik IS/IT	Expobank	2020	Banka v této oblasti nezohlednila vliv obchodní strategie v souvislosti se zaváděním nových technologií, nedostatečně nezajistila dostatečnou personální kapacitu a s tím související školení nových pracovníků, což v kombinaci s fluktuací zaměstnanců představuje zvýšené riziko v této oblasti	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			Banka neměla zaveden a zdokumentován systém řízení bezpečnostních incidentů IS/IT	
			Banka nedostatečně aplikovala kontrolu a řízení rizik neautorizovaných přístupů do informačních systémů banky, čímž nebyl nastavený proces dostatečně rekonstruovatelný	
			Banka dostatečně nezaznamenávala události do bezpečnostních auditních záznamů, nezajistila jejich ochranu před modifikací či zničením, rovněž nezajistila nezávislé a proaktivní vyhodnocování těchto záznamů	
			Banka dostatečně nenastavila systém identifikace nových a doposud neznámých rizik v oblasti ochrany proti kybernetickým hrozbám	
			Banka nevyhodnocovala strategii rozvoje informačního a komunikačního systému, rovněž tak neměla nastaven systém jejího pravidelného schvalování řídicím orgánem	
			Banka neměla zpracovanou jednotnou metodiku řízení a dokumentace projektů	
			Banka nezajistila pravidelné vyhodnocování informačních systémů, rovněž tak systematické řízení odstraňování zranitelnosti informačního systému, nereagovala hrozby vyplývající z používání softwaru nepodporovaného výrobcem	

Řízení rizik IS/IT	Expobank	2020	Banka nezajistila dostatek odborného personálu při neočekávaných situacích, třeba při výpadcích informačních systémů, nebo v době nepřítomnosti klíčových pracovníků	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			Banka nedostatečně zavedla a neudržovala pohotovostní plány pro případy neplánovaného přerušení nebo omezení svých činností nebo selhání vnější infrastruktury	
			Banka nestanovila požadavky a postupy na zabezpečení datových center a k zajištění jejich fyzické bezpečnosti	
			„Banka v letech 2016-2018 neprovedla plnohodnotný audit v oblasti IS/IT z důvodu nedostatku vlastních odborných kapacit a ani neměla tuto činnost zajištěnou externí společností, třeba formou outsourcingu" - (192, s.70)	
			Banka nevytvořila systém sledování nápravných opatření uložených na základě zjištění vnitřního auditu, rovněž tak nezajistila systém sledování jejich efektivní implementace	

Operační riziko	Expobank	2020	Banka neměla vytvořen standardizovaný reporting o operačním riziku předkládaný komisi operačních rizik a představenstvu banky	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			Procesy a nástroje pro řízení operačního rizika nebyly metodicky jednoznačně upraveny a obsahovaly řadu neaktuálních informací, banka neměla stanoveny termíny, nápravná opatření nebyla systematicky evidována a neměla stanoveny termíny a tudíž banka nesledovala stav jejich plnění	
			Banka neměla u většiny popisu pracovních pozic vedoucích pracovníků stanoveny povinnosti k řízení operačního rizika, čímž vedoucím pracovníkům nedostatečně nastavila motivační mechanismus k řízení operačního rizika v jejich oblastech	
			Banka vykazovala chybný výpočet kapitálového požadavku k operačnímu riziku	
			Banka neměla jasně nastavenou strategii outsourcingu, nepromítla svoje postupy a požadavky na řídicí a kontrolní systém pro omezování operačního rizika do oblasti outsourcingu	

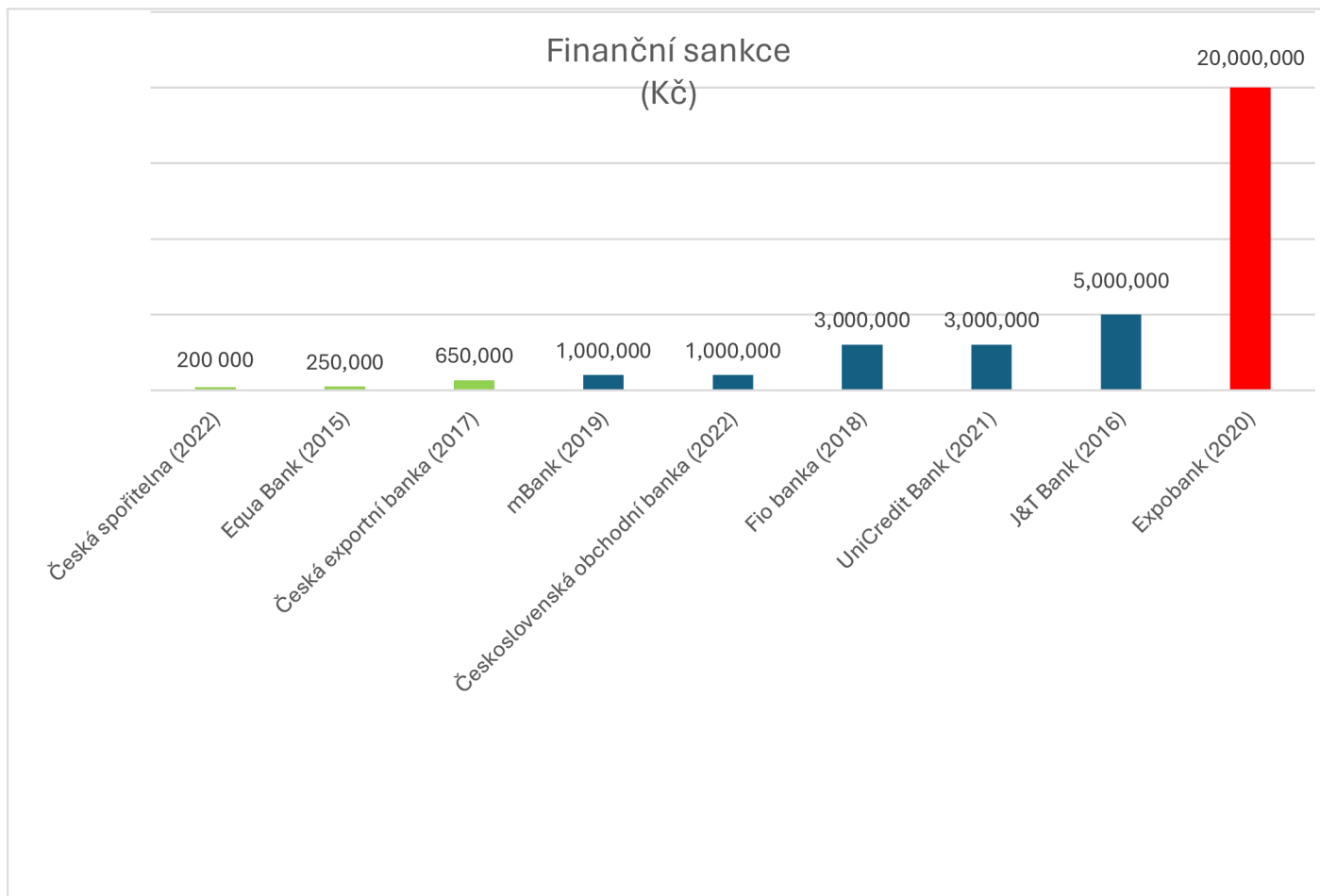
AML	Expobank	2020	<p>Banka nedodržovala metodicky stanovený postup pro provádění zprostředkované identifikace klienta tím, že nepožadovala udělení předchozího souhlasu AML specialisty k provedení zprostředkované identifikace</p>	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			<p>V případě hotovostních vkladů od třetích osob, kdy banka odmítla přijmout hotovostní vklad, banka nezjišťovala informace o účelu obchodu, respektive o zdrojích peněžních prostředků a tím nemohla vyhodnotit případnou podezřelost odmítnutého vkladu, jelikož v případě podezřelosti měla povinnost podat hlášení o podezřelém obchodu</p>	
			<p>Banka nezavedla odpovídající systém opatření vůči klientovi v návaznosti na jeho rizikový profil, aby prostřednictvím těchto opatření účinně řídila rizika AML</p>	
			<p>V rámci procedury KYC (pozněj svého klienta-know your klient) banka rozlišovala sedm základních kategorií klienta, avšak nestanovila pravidla a postupy pro sestavování jednotlivých rizikových profilů, nestanovila faktory a jejich váhy, které zohledňovala při sestavení profilu; banka při sestavování profilu využívala neaktuální data o klientech a nezohledňovala bance známé klientské informace (například zvýšený rizikový faktor- „země původu klienta, transakce s rizikovou zemí, neprůhledná vlastnická struktura a předmět činnosti klienta" (192, s.82)</p>	
			<p>Banka nekontrolovala pravidelně platnost a úplnost údajů o klientech, neprováděla aktualizaci rizikového profilu klienta, její kontrola nevykazovala potřebný rozsah k posouzení možného rizika legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu</p>	
			<p>Banka nezadávala do svého informačního systému skutečné majitele klienta, respektive osoby nejednající za klienta</p>	
			<p>Banka nezajistila aktualizaci statusu politicky exponované osoby u osob, jejichž údaje nebyly do informačního systému banky zadány, tj. osob, které za klienta nejednaly, osob v postavení skutečného majitele</p>	

AML	Expobank	2020	<p>Banka prováděla automaticky monitoring transakcí aplikací FIS ("transakční monitoring"), avšak v žádném svém vnitřním předpisu tento postup neupravila, zejména nenastavila parametry jednotlivých monitorovacích scénářů a postupy pro šetření alertů generovaných nástrojem FIS</p>	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			<p>V případě 10. klientů nebyly vygenerovány aplikací FIS alerty ke klientským transakcím, přestože splňovaly parametry/limity scénářů v aplikaci FIS, nastavené kontrolní mechanismy se prokázaly nefunkčními a neefektivními</p>	
			<p>V rámci individuálního monitoringu transakcí banka nezajistila rekonstruovatelnost procesu</p>	
			<p>Banka nezajistila dostatečnou kvalitu dat, jelikož před migrací dat do nového systému Siron nebyly AML informace o klientech aktuální a ucelené a navíc se v rámci migrace dat do systému Siron nepřenesla všechna data o klientech, například data týkající se vlastnické a řídicí struktury klienta</p>	
			<p>Tím, že banka nezaznamenávala informace o vlastnické a řídicí struktuře klienta, vystavovala se riziku neuplatnění sankcí dle sankčního seznamu, nesplnění oznamovací povinnosti a nestanovení správného rizikového profilu klienta</p>	
			<p>Banka nezajistila nejméně jedenkrát ročně proškolení svých zaměstnanců, kteří zajišťují agendu podezřelých obchodů</p>	
			<p>Banka nezajistila správný výkon vnitřního auditu, jelikož provedený komplexní audit řadu zásadních výše uvedených nedostatků nezajistil</p>	

Odměňování	Expobank	2020	Banka nezavedla zásady a postupy odměňování tím, že nenastavila výkonnostní ukazatele pro výplatu pohyblivých složek odměn tak, aby zohledňovaly podstupovaná rizika	Peněžní pokuta ve výši 20 000 000,-
			V soukromoprávních smlouvách s pracovníky banka nenastavila podmínky clawbacku (=možnost odejmout vyplacený bonus)	
			„Banka neuplatnila u osob s významným vlivem na rizikový profil výkonnostní kritéria a jejich následné hodnocení bylo netransparentní, zpetně nerekonstruovatelné a závislé na hodnocení jedné osoby“ (192, s.96)	
			Banka nereagovala na zjištění auditu, které obsahovalo zásadní nedostatky v oblasti odměňování	

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 1: Finanční sankce

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.3 Sankce spojené s kvalitativními opatřeními

V období 2012-2022 bylo uděleno celkem 5 sankcí tohoto typu. Sankce spojené s kvalitativními opatřeními jsou zobrazeny v tabulce níže.

Tabulka 23: Sankce spojené s kvalitativními opatřeními

DŮVODY UDĚLENÍ SANKCE	BANKA	ROK	SANKCE	DRUH SANKCE
AML	Modrá pyramida stavební spořitelna	2015	Zjišťování informací o klientech StarBuild a právnických osob a upravení vnitřních předpisů, které neumožňují navázání spolupráce s akciovými společnostmi nebo společnostmi s ručením omezeným, opatření pro legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu	Metodická sankce
Kreditní riziko	Sberbank	2016	Zákaz uzavírání úvěrových obchodů, u kterých by došlo k navýšení úvěrové angažovanosti v segmentu projektového financování a financování komerčních nemovitostí	Obchodní sankce
Řízení rizika likvidity (ICCAP)				
Operační riziko	UniCredit Bank	2020	Povinnost smluvně zakotvit rozsah, frekvenci a kvalitu dodávaných dat do dvou měsíců ode dne nabytí právní moci	Smluvně-právní sankce
Kreditní riziko	Banka CREDITAS	2021	Výměna dvou členů představenstva odpovědných za řízení rizik a interní audit	Personální sankce
Oblast řídicího a kontrolního systému	Banka CREDITAS	2021	Výměna tří členů dozorčí rady	Personální sankce

Zdroj: vlastní zpracování

5.2 Diskuse

Výsledky mé bakalářské práce jsou podloženy směrnicemi ECB, na základě nichž provádí Česká národní banka bankovní dohled nad komerčními bankami, a následně pak ECB provádí kontrolu nad bankovním dohledem centrálních bank jednotlivých států Evropské Unie v jednotlivých komerčních bankách. Závěrem je analýza SREP, která uvádí procentuální podíl zjištění v daných bankovních oblastech (viz. Graf níže.).

Porovnám-li výsledky, ke kterým jsem došla v rámci své práce s grafem se souhrnnými výsledky evropského bankovního dohledu zaštitěný ECB⁵ za rok 2021 u 108 rozhodnutí, za rok 2022 u 101 rozhodnutí a za rok 2023 u 106 rozhodnutí (viz. Níže), je ze zjištěných porušení zcela zřejmé, že nejvíce se objevují porušení z oblasti interního rámce řízení. Do této oblasti patří oblast AML, odměňování, personální oblast, řízení limitů, řízení poskytovaných produktů, Outsourcing, regulatorní výkaznictví, činnost vedoucích orgánů banky, Compliance a řídicí a kontrolní systém, které zmiňuji ve své práci pro lepší srovnání výsledků.

Druhou nejvíce porušovanou oblastí byla oblast kreditního rizika, do které lze zahrnout mimo samotnou oblast kreditního rizika i oblast vymáhání pohledávek a opravné položky.

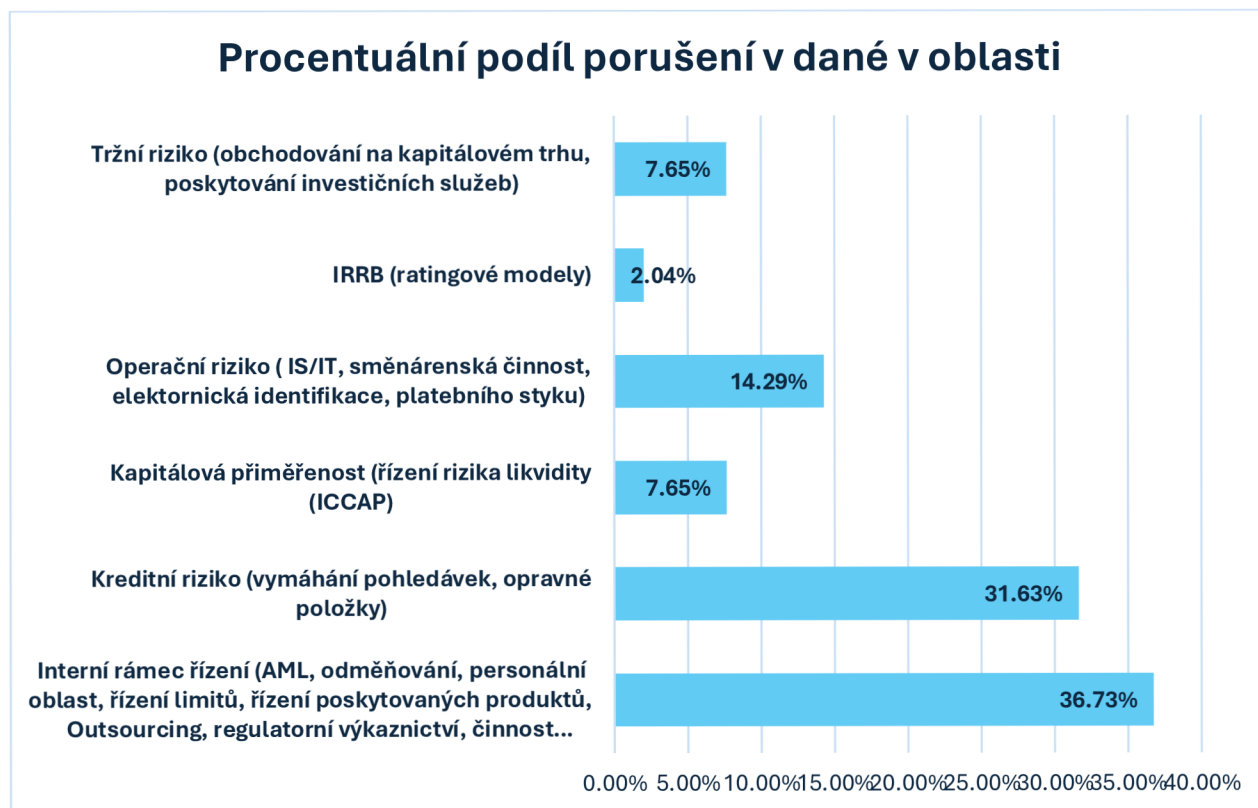
Třetí nejvíce sankcionovanou oblastí byla oblast kapitálové přiměřenosti a oblast řízení rizika likvidity ICCAP která v těchto třech letech dosahovala stále stejné hodnoty 14%.

Mezi další nejvíce porušované oblasti patřily oblasti zahrnující operační riziko, řízení IS/IT, oblast směnářské činnosti, oblast elektronické identifikace a oblast platebního styku.

Níže je zpracován graf procentuálního vyjádření dohlížených bank Českou národní bankou v období 2012-2022, které se dopustily porušení dané oblasti. V grafu je tedy zobrazeno pouze 15 dohlížených subjektů na území České republiky, což je oproti 100 a více subjektů ECB těžko srovnatelné. Zjištění České národní bank a ECB se však shodují na faktu, že nejvíce porušení byla zjištěna v oblasti vnitřních mechanismů a to celkem u 53,33% dohlížených subjektů, dále se porušení týkají oblasti operačního rizika, kapitálové přiměřenosti a kreditního rizika a to s 33,33% subjektů z celkového počtu, dále pak oblasti tržního rizika s 13,33% z celkového počtu dohlížených subjektů a na posledním místě je oblast ratingových modelů s 6,67% dohlížených subjektů.

⁵ Evropská centrální banka (ECB) je orgán Evropské Unie, který provádí bankovní dohled nad největšími bankami v rámci eurozóny, snaží se udržet cenovou stabilitu a zároveň vydává normy bankovního dohledu pro evropské centrální banky.

Graf 2: Procentální vyjádření rozhodnutí, které se dopustily porušení v dané oblasti

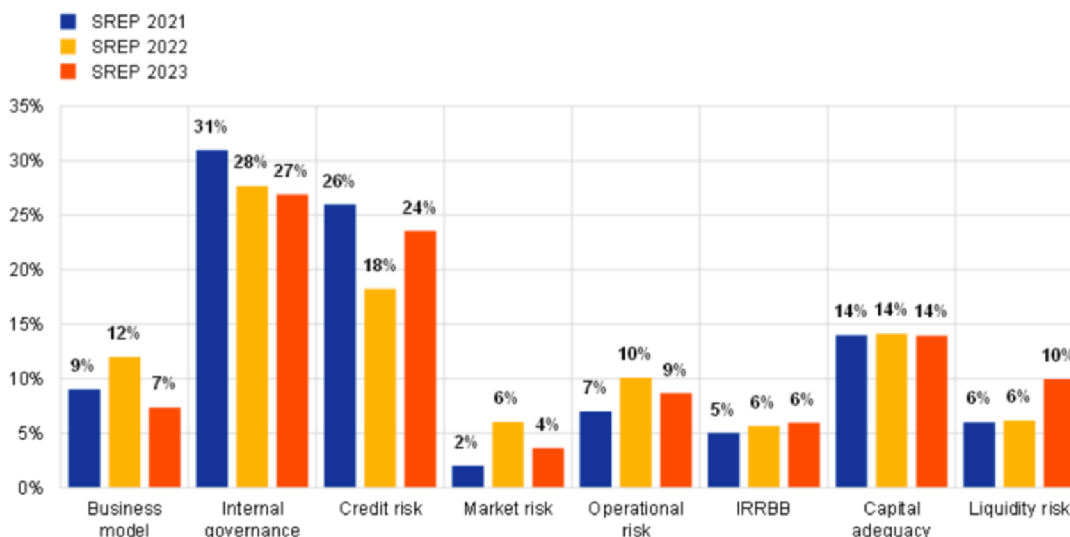

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 3: Hodnoty SREP souhrnně za roky 2021, 2022, 2023

Qualitative measures

(percentages)

Zdroj: (204)

V porovnání s Výroční zprávou roku 2022 německé Bundesbanky, která důrazně doporučuje německým komerčním bankám zajištění tvorby rezerv a kreditního rizika, dále pak apeluje na dostatečnou kapitálovou přiměřenost bank. Banka také dohlíží na vzrůstající kybernetické hrozby, zejména ze strany Ruské federace, a dále pak zdůrazňuje významnost vytvoření bezpečné digitální infrastruktury banky.

S tímto faktem se ztotožňují i zjištění České národní banky. V rámci dohlídky u bankovních subjektů se centrální banka v České republice zaměřuje zejména na oblast kreditního rizika, v které nalezla centrální banka v uplynulých 10. letech celkem 60 porušení. Dále pak v oblasti kapitálové přiměřenosti apeluje na tvorbu dostatečného kapitálu k pokrytí svých závazků vůči klientům. Co se týče geopolitické situace, Česká národní banka odebrala ruské bance Sberbank bankovní licenci, kvůli případnému ohrožení bankovního systému České republiky, a snížení pohledávek české klientely za Sberbank. Tento postoj se ztotožňuje s postojem německé Bundesbanky, která zavedla taková opatření v bankovním dohledu, že rusko-ukrajinský konflikt ohrožuje německý bankovní systém jen velmi zřídka.

(205)

Dle studie Fatmira Gashiho a Besnika Fetai s názvem „*The Impact of Monetary Policy on Bank Risk in the Western Balkan Countries*“ bylo zjištěno na základě ekonometrických technik, že měnově-politické nástroje centrální banky nijak negativně neovlivňují riziko bank zemí Západního Balkánu. Zároveň však nízké úrokové sazby stanovené centrálními orgány měly pro komerční banky pozitivní vliv na růst kapitálu banky a její budoucí zisky. Toto tvrzení potvrzuje tezi České národní banky, která plní funkci regulatorního charakteru, nikoli hrozbu pro jednotlivé komerční banky v České republice, a svými měnově-politickými opatřeními přispívá ke zdraví jednotlivých bank. (206)

Na základě teze článku autorů Princewill Ihenacho Wachukwu, Marshal Iwedi a Sirah Patience Barisua s názvem „*Central Bank Policy and Commercial Banks Distress Level in Nigeria*“ bylo na základě statistických výpočtů trendů poskytnutých hypoték, likvidity bank, rezerv bank a ekonometrické analýzy zjištěno, že nigerijská centrální banka pomocí ukazatele míry likvidity zjišťuje zdraví nigerijské ekonomiky a celkové stability bank, který by se neměl nijak zvlášť zvyšovat, pak je banka neschopna splácet své závazky a centrální banka je nucena vydat nápravná opatření. Tento fakt se ztotožňuje s postupy České národní banky, která na základě bankovního dohledu šetří oblast řízení rizika likvidity (ICCAP) a v případě porušení této oblasti sankcionuje daný subjekt finanční sankce, kvalitativním opatřením nebo i odnětím licence. (207)

6. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo identifikovat důvody udělených sankcí bankám na základě bankovního dohledu České národní banky v období 2012-2022. Jednotlivé sankce jsou rozděleny do tří kategorií: odnětí bankovní licence, finanční sankce, sankce spojené s kvalitativními opatřeními.

K odnětí bankovní licence došlo z důvodu **souběhu více rizik a nedostatků v bankovních oblastech** (kreditní riziko, řízení rizika likvidity (ICCAP), oblast vnitřních mechanismů, operační riziko, řízení limitů, personální oblast, řízení rizik IS/IT, alokace kapitálu, řízení rizika poskytovaných produktů, ratingové modely, vymáhání pohledávek, odměňování) **a z důvodu geopolitické situace.**

Finanční sankce byly rozděleny do tří podkategorií dle výše sankce: nízké, střední a vysoké. K vysokým finančním sankcím došlo při **souběhu více závažných faktorů, které ohrožovaly stabilitu banky, banka neměla správně nastavené své interní mechanismy a její fungování ohrožovalo bankovní systém České republiky.** U této vysoké finanční sankce Česká národní banka zvažovala odebrání bankovní licence. K středním finančním sankcím došlo při **souběhu několika dílčích faktorů, které by mohly ohrožovat bankovní systém České republiky a stabilitu bankovní instituce.** K nízkým finančním sankcím došlo při **souběhu několika individuálních faktorů, které nijak neohrožovaly bankovní systém České republiky a týkaly se spíše formálních náležitostí bankovního subjektu, zejména oblasti odměňování.**

Sankce spojené s kvalitativními opatřeními byly uděleny, pokud **bylo nutné zlepšení a upravení mechanismů uvnitř banky nebo subjekt dostatečně neprováděl určité náležitosti v rámci svého působení.**

Peníze mají funkci prostředku směny. Zprvu měly podobu ve formě různých komodit, nejčastěji plátka z důvodu jeho praktičnosti, z kterého vzniklo sloveso „platit“, a postupně pak přecházely do podoby drahých kovů. Nejprve se využívalo jako platidla drahých kovů jako takových, z kterých postupně vznikly první ražené mince. Římané patřili mezi nejvyspělejší národ v ražení mincí. Nejprve razili mince z těžkých kovů, například z mědi nebo bronzu, později pak z dražších kovů zlata nebo stříbra. První mincí raženou na území České republiky byl zlatý statér. Ve 13. století se na území České republiky začala používat mince severských zemí, brakteát, po němž se začal používat ve stejném století český groš a zlatý florint. Zlatý florint se používal jako platidlo až do vlády Marie Terezie, kdy se začaly používat první papírové „bankovky“ bankocetle.

Měnová politika využívá v České republice Česká národní banka. Česká národní banka usiluje o stabilní cenovou hladinu, kterou reguluje pomocí svých nástrojů. Bankovní rada České národní banky se skládá ze sedmi členů: guvernéra, dvou viceguvernéřů a čtyř členů bankovní rady. Česká národní banka provádí dohled nad kapitálovým trhem, finančním trhem, pojišťovny, směnárny a dalšími institucemi. V rámci bankovního dohledu je Česká národní banka oprávněna udělit tři typy sankcí: odnětí bankovní licence, finanční sankce, sankce spojené s kvalitativními opatřeními.

Bankovní dohled provádí většinou Česká národní banka, ale může být prováděn i jinými institucemi. Stanovená pravidla pro fungování obchodních bank jsou stanovena zejména Zákonem o bankách. Dohled může být prováděn na dálku nebo na místě a je zpravidla prováděn týmem v celkovém počtu zhruba 20 pověřených pracovníků České národní banky. Na základě výsledků dohlídky, výkazů subjektu, externího auditu účetní závěrky a veřejných informací pak Česká národní banka vydává rozhodnutí o možné sankci, nápravném opatření, odejmutí nebo udělení bankovní licence.

7. Bibliografie

- 1) Česká bankovní asociace. *Komerční banka* [online]. [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: <<https://cbaonline.cz/komercni-banka>>.
- 2) ČIŽINSKÁ, Romana. *Družstevní záložny*. Praha: Grada Publishing, 2018, ISBN 978-80-271-0194-8.
- 3) Česká národní banka. *Historie centrálního bankovníctví od založení Československa do současnosti* [online]. [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: <<https://www.historie.cnb.cz/cs/>>.
- 4) PETRUŠ, Marek. Česká národní banka. *Diskontní sazba České národní banky* [online]. [cit. 2023-08-08]. Datum poslední aktualizace: 18.12.2009. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Diskontni-sazba-Ceske-narodni-banky>>.
- 5) Česká národní banka. *Inflační cíl* [online]. [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/inflacni-cil/>>.
- 6) Česká národní banka. *Měnová politika České národní banky* [online]. [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/inflacni-cil/>>.
- 7) Česká národní banka. *Nástroje měnové politiky* [online]. [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/mp-nastroje/>>.
- 8) Česká národní banka. *O ČNB* [online]. [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/>.
- 9) Česká národní banka. *11. Operace ČNB na volném trhu* [online]. [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/vzdelavani/11-operace-cnb-na-volnem-trhu/>>.
- 10) Česká národní banka. *1. Peníze a centrální banka* [online]. [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/vzdelavani/01-penize-a-centralni-banka/>>.
- 11) Česká národní banka. *Rozhodnutí bankovní rady ČNB* [online]. [cit. 2023-08-08]. Datum poslední aktualizace: 3.5.2023. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/br-zapisy-z-jednani/Rozhodnuti-bankovni-rady-CNB-168312600000/>>.
- 12) Česká národní banka. *Jak se vyvíjela dvoutýdenní repo sazba ČNB?* [online]. [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Jak-se-vyvijela-dvoutydeni-repo-sazba-CNB/>>.
- 13) BABOUČEK, Ivan, Lukáš BORTEL, Jaroslava BAUEROVÁ, et al. *Regulace činnosti bank*. Vyd. 2. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2005. ISBN 80-7265-071-8.

- 14) BAŽANTOVÁ, Ilona, Robert HOLMAN, Václav KLAUS, Pavel KYSILKA, Vlastimil TLUSTÝ a Jiří WEIGL. *Právní postavení centrální banky v demokratickém státě*. Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2000. ISBN 31-9201-871-4.
- 15) BRČÁK, Josef a Bohuslav SEKERKA. *Makroekonomie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. ISBN 978-80-7380-245-5.
- 16) DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Vyd. 3. Praha: Linde Praha, 2005. ISBN 80-7201-515.
- 17) Finance. *Monetární politika* [online]. Praha: Mladá fronta, a.s. [cit. 2023-08-08]. Dostupné z: <<https://www.finance.cz/makrodata-eu/menove-ukazatele/monetarni-politika/>>.
- 18) HELÍSEK, Mojmír. *Makroekonomie-Základní kurs*. 2. vyd. Praha: MELANDRIUM, 2002. ISBN 80-86175-25-1.
- 19) HOLUB, Tomáš a Denisa VŠETÍČKOVÁ. *Jak vznikají peníze v ekonomice?* [online]. [cit. 2023-08-08]. Datum poslední aktualizace: 4.7.2019. Dostupné také z: <https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/vlog-cnb/Jak-vznikaji-penize-v-ekonomice/>.
- 20) JÍLEK, Josef. *Peníze a měnová politika*. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0769-1.
- 21) JUROŠKOVÁ, Lenka. *Bankovní regulace a dohled*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-26-1.
- 22) KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank*. Praha: C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-381-7.
- 23) KODEROVÁ, Jitka, Milan SOJKA a Jan HAVEL. *Teorie peněz*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80_7357-640-0.
- 24) KUNERT, Jakub a Jiří NOVOTNÝ. *Centrální bankovníctví v Českých zemích*. Praha: Česká národní banka, 2008. ISBN 978-80-87225-06-6.
- 25) MOLNÁR, Vojtěch. Česká národní banka. *Povinné minimální rezervy* [online]. [cit. 2023-08-08]. Datum poslední aktualizace: 25.3.2021. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/cnblog/Povinne-minimalni-rezervy/>.
- 26) NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3158-2.
- 27) POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-491-9.

- 28) REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-3671-6.
- 29) REVENDA, Zbyněk. *Banky a měnová politika*. Praha: NAD ZLATO, 1991. ISBN 80-900383-3-6.
- 30) REVENDA, Zbyněk. *Bankovní regulace a dohled*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1995. ISBN 80-7079-486-0.
- 31) REVENDA, Zbyněk, Martin MANDEL, Jan KODERA, Petr MUSÍLEK a Petr DVOŘÁK. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 7. vyd. Jesenice: Ekopress, 2023. ISBN 978-80-87865-84-2.
- 32) SOKOL, Jan. Sociologický časopis. *Co jsou peníze?* Praha, 2004.
- 33) VOSTRÁ, Zuzana. Právněhistorické studie. *Ústavní zakotvení České národní banky a Bankovní Unie* [online]. Praha, 2018 [cit. 2023-08-08]. ISSN 0079-4929. Dostupné z: <https://karolinum.cz/data/clanek/5205/PHS_47_2_0129.pdf>.
- 34) ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 347/1920 Sb., ze dne 14. dubna 1920, o akciové bance cedulové.
- 35) ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 38/1948 Sb., ze dne 11. března 1948, o Národní bance Československé.
- 36) ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 22/1992 Sb., ze dne 20. prosince 1991, o Státní bance československé.
- 37) ČESKO. Ústavní zákon č. 541/1992 Sb., ze dne 13. listopadu 1992, o dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republiku a Slovenskou republiku a jeho přechodu na Českou republiku a Slovenskou republiku.
- 38) ČESKO. Ústavní zákon č. 448/2001 Sb., ze dne 27. listopadu 2001, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., ústavního zákona č. 300/2000 Sb. a ústavního zákona č. 395/2001 Sb.
- 39) ČESKO. Zákon č. 21/1992 Sb., ze dne 20. prosince 1991, o bankách.
- 40) ČESKO. Zákon č. 87/1995 Sb., ze dne 20. dubna 1995, o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- 41) Blog České mincovny. *Historie českých mincí a platidel* [online]. [cit. 2023-08-10]. Dostupné z: <<http://blogmincovny.cz/historie-ceskych-minci-platidel/>>.
- 42) Blog České mincovny. *Co je to brakteát?* [online]. [cit. 2023-08-10]. Dostupné z: <<http://blogmincovny.cz/co-je-to-brakteat/>>.

- 43) Lovec pokladů. *Římské mince a mincovnictví* [online]. Český Krumlov: Net Magnet, s.r.o [cit. 2023-08-10]. Dostupné z: <<https://www.lovecpokladu.cz/home/historie-minci-rimske-mincovnictvi-410>>.
- 44) Stepfinance. *Solidus Theodosia II.* [online]. Praha: Step Finance, a.s. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.stepfinance.cz/klasicka-numismatika/solidus-theodosia-ii..html>>.
- 45) Blog České mincovny. *Historie českých mincí a platidel* [online]. [cit. 2023-08-11]. Dostupné z: <<http://blogmincovny.cz/historie-ceskych-minci-platidel/>>.
- 46) Stříbrňák. *Jáchymovský tolar z doby Štěpána Šlika* [online]. [cit. 2023-08-11]. Dostupné z: <<https://stribrnak.cz/jachymovsky-tolar/>>.
- 47) Kapitolgol. *Historie zlaté mince na území ČR* [online]. Brno: Kapitol, a.s.[cit. 2023-08-11]. Datum poslední aktualizace: 17.1.2020 Dostupné z: <<https://www.kapitolgold.cz/zajimavosti-o-investicnich-kovech/historicke-zlate-mince/>>.
- 48) Lovec pokladů. *Historie mincí - Trojník, Grešle, Krejcar* [online]. Český Krumlov: Net Magnet, s.r.o [cit. 2023-08-10]. Dostupné z: <<https://www.lovecpokladu.cz/home/historie-minci-trojnik-gresle-krejcar-798>>.
- 49) Stříbrňák. *Bankocetle* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://stribrnak.cz/bankocetle/>>.
- 50) ČESKOSLOVENSKO. *Zákon č. 187/1919 Sb., ze dne 10. dubna 1919, jímž se upravuje oběh a správa platidel v Československém státě a doplňuje zmocnění ministerstva financí dané zákonem ze dne 25. února 1919, č. 84 Sb. z. a n.*
- 51) KODEROVÁ, Jitka. Český finanční a účetní časopis. *Dvacet let české koruny* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://cfuc.vse.cz/pdfs/cfu/2013/02/06.pdf>>.
- 52) PÁRAL, Pavel. Euro.cz. *100 let republiky: Historie české koruny aneb jak se dožít stovky* [online]. Praha: Internet Info, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Datum poslední aktualizace: 28.10.2018. Dostupné z: <<https://www.euro.cz/clanky/jak-se-dožit-stovky-1416132/>>.
- 53) SURGA, Leopold. Česká národní banka. *zVĚDAvosti (Proč se české měně říká koruna?)* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/autorske-clanky-rozhovory-s-predstaviteli-cnb/zVEDAvosti-Proc-se-ceske-mene-rika-koruna-00001>>.
- 54) Monte dei Paschi di Siena. *History* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.gruppomps.it/en/about-us/history.html>>.

- 55) BORDO, Michael D. Clevelandfed.org. *A Brief History of Central Banks* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.clevelandfed.org/publications/economic-commentary/2007/ec-20071201-a-brief-history-of-central-banks>>.
- 56) Bank of England. *Our History* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.bankofengland.co.uk/about/history>>.
- 57) KALABIS, Zbyněk. Měsíc.cz. *Nejstarší banky a nejstarší účetní doklady. Rekordy a perličky z bankovního světa* [online]. Praha: Internet Info, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Datum poslední aktualizace: 4.4.2016. Dostupné z: <<https://www.mesec.cz/clanky/nejstarsi-banky-a-nejstarsi-ucetni-doklady-rekordy-a-perlicky/>>.
- 58) PLESKA, Gabriel. Peníze.cz. *Tihle muži se podepsali na vašich penězích. Od Tošovského po Michla* [online]. Praha: NextPage Media, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Datum poslední aktualizace: 28.6.2022. Dostupné z: <<https://www.penize.cz/ekonomika/434885-prehled-guverneru-cnb-od-tosovskeho-po-michla>>.
- 59) Peníze. *Banka CREDITAS* [online]. Praha: NextPage Media, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.penize.cz/banky/229477-banka-creditas>>.
- 60) Měsíc. *Návštěva v Bance CREDITAS: nejmladší banka s moderním vzhledem* [online]. Praha: Internet Info, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Datum poslední aktualizace: 21.7.2017. Dostupné z: <<https://www.mesec.cz/clanky/navsteva-v-bance-creditas-nejmladsi-banka-s-modernim-vzhledem/>>.
- 61) Fio. *Historie společnosti* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.fio.cz/o-nas/fio-banka/historie>>.
- 62) Peníze. *Trinity bank* [online]. Praha: NextPage Media, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.penize.cz/banky/43160-trinity-bank>>.
- 63) Peníze. *Air Bank a.s.* [online]. Praha: NextPage Media, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.penize.cz/banky/223111-air-bank-a-s>>.
- 64) Airbank. *O Air Bank* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.airbank.cz/o-air-bank/>>.
- 65) Peníze. *PPF banka, a.s.* [online]. Praha: NextPage Media, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.penize.cz/banky/8162-ppf-banka-a-s>>.
- 66) Moneta. *Historie MONETA Money Bank* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.moneta.cz/o-nas/historie>>.
- 67) Peníze. *J&T BANKA, a.s.* [online]. Praha: NextPage Media, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.penize.cz/banky/60340-jt-banka-a-s>>.

- 68) ČSOB. *O ČSOB a skupině* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.csob.cz/portal/csob/o-csob-a-skupine>>.
- 69) KB. *Historie KB* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.kb.cz/cs/o-bance/historie-kb>>.
- 70) Peníze. *Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.* [online]. Praha: NextPage Media, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.penize.cz/stavebni-sporitelny/8248-modra-pyramida-stavebni-sporitelna-a-s>>.
- 71) UniCredit Bank. *O UniCredit Czech Republic* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.unicreditbank.cz/cs/o-bance/banka/o-bance.html#kdojsme>>.
- 72) Raiffeisenbank. *Profil a historie Raiffeisenbank* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.rb.cz/o-nas/kdo-jsme/profil-a-historie-raiffeisenbank-v-cr>>.
- 73) Peníze. *MBank* [online]. Praha: NextPage Media, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.penize.cz/banky/42341-mbank>>.
- 74) Hello Bank!. *Povinné informace o nás* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.hellobank.cz/paticka/povinne-informace-o-nas/>>.
- 75) Max Banka. *O bance* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <https://www.maxbanka.eu/o-bance?_gl=1*1psb2wm*_up*MQ..&gclid=EAIaIQobChMI07Hz0ffcGAMVCzsGAB1I7gR-EAAYASAAEgIXhfD_BwE>.
- 76) Oberbank AG. *Historie* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.oberbank.cz/historie>>.
- 77) Česká exportní banka. *Historie* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.ceb.cz/kdo-jsme/historie/>>.
- 78) ČTK.E15. *Equa Bank, a.s.* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Datum poslední aktualizace: 1.1.2022. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/equa-bank>>.
- 79) AKCENTA CZ. *Raiffeisen Bank International kupuje Akcentu* [online]. Hradec Králové: Studio Animato, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.akcentacz.cz/clanky-raiffeisen-bank-international-kupuje-akcentu-cz.html>>.
- 80) NEY. *O nás* [online]. Brno: Cognito, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.ney.cz/kdo-jsme#historie>>.
- 81) Citfin. *Vše o Citfin* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.citfin.cz/vse-o-citfin/>>.

- 82) Peněžní dům. *Peněžní dům* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://peneznidum.cz/>>.
- 83) Double information. *Podnikatelská družstevní záložna* [online]. Praha: emocio, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.doubleinformation.cz/pdz/>>.
- 84) Artesa. *Proč Artesa* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.artesa.cz/proc-artesa/>>.
- 85) Euro. *Vracejí se další miliardy* [online]. Praha: Internet Info, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Datum poslední aktualizace: 15.1.2007. Dostupné z: <<https://www.euro.cz/clanky/vraceji-se-dalsi-miliardy-883352/>>.
- 86) HRADIL, Aleš a Barbora Simon DUNOVSKÁ. Info.cz. *Rok od vstupu Sberbank do likvidace. Jaký je stav insolvenčního řízení a kdy mohou věřitelé očekávat své peníze?* [online]. Praha: CMI News, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Datum poslední aktualizace: 14.6.2023. Dostupné z: <<https://www.info.cz/pravo/pravni-servis/rok-od-vstupu-sberbank-do-likvidace-jaky-je-stav-insolvenčního-řízení-a-kdy-mohou-veritele-ocekavat-sve-penize>>.
- 87) Banky. *Zuno* [online]. Praha: Gofis, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.banky.cz/banky/zuno/>>.
- 88) Banky. *Wüstenrot hypoteční banka* [online]. Praha: Gofis, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.banky.cz/banky/wustenrot-hypotecni-banka/>>.
- 89) Banky. *Wüstenrot - stavební spořitelna* [online]. Praha: Gofis, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.banky.cz/banky/wustenrot-stavebni-sporitelna/>>.
- 90) Ekonomický deník. *Kauza Metropolitního spořitelního družstva: Kam zmizelo 8 a půl miliardy? Nepomohli žalobci miliardáři k výjimečně výhodnému obchodu?* [online]. Praha: Media Network, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Datum poslední aktualizace: 22.3.2021. Dostupné z: <<https://ekonomickydenik.cz/kauza-metropolitního-sporitelního-družstva-kam-zmizelo-8-a-pul-miliardy-nepomohli-zalobci-miliardari-k-vyjimečně-výhodnému-obchodu/>>.
- 91) ČTK.E15. *Centrální banka odebrala licenci kampeličce WPB Capital nezákonně* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o, a.s. [cit. 2023-08-14]. Datum poslední aktualizace: 18.6.2018. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/centralni-banka-odebrala-licenci-kampelicce-wpb-capital-nezakonne-1347979>>.

- 92) KUČERA, Petr. *Peníze.cz. Kampelička Československé úvěrní družstvo zkrachovala* [online]. Praha: NextPage Media, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Datum poslední aktualizace: 2.8.2021. Dostupné z: <<https://www.penize.cz/osobni-ucty/428121-kampelicka-ceskoslovenske-uverni-druzstvo-zkrachovala>>.
- 93) Banky. *Družstevní záložna PSD* [online]. Praha: GOFIS, s.r.o [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.banky.cz/druzstevni-zalozny/druzstevni-zalozna-psd/>>.
- 94) Česká národní banka. *Metody bankovního dohledu* [online]. [cit. 2023-08-14]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/postaveni-dohledu/dohled-nad-uverovymi-institucemi/metody-bankovniho-dohledu/>>.
- 95) Finanční vzdělávání. *Bankovní dohled* [online]. [cit. 2023-08-15]. Dostupné z: <<https://www.financnivzdelavani.cz/bankovni-dohled>>.
- 96) Česká národní banka. *ČNB odňala povolení působit jako spořitelní družstvo společnosti České národní spořitelní družstvo* [online]. [cit. 2023-08-15]. Datum poslední aktualizace: 12.6.2007. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-odnala-povoleni-pusobit-jako-sporitelni-druzstvo-spolecnosti-Ceske-narodni-sporitelni-druzstvo/>>.
- 97) PETRUŠ, Marek. Česká národní banka. *Odejmutí licence družstevní záložně PDW* [online]. [cit. 2023-08-15]. Datum poslední aktualizace: 15.3.2010. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Odejmuti-licence-druzstevni-zalozne-PDW/>>.
- 98) PETRUŠ, Marek. Česká národní banka. *Odejmutí povolení záložně UNIBON - spořitelní a úvěrní družstvo* [online]. [cit. 2023-08-15]. Datum poslední aktualizace: 8.3.2012. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Odejmuti-povoleni-zalozne-UNIBON-sporitelni-a-uverni-druzstvo/>>.
- 99) Česká národní banka. *Otázky a odpovědi k tématu družstevních záložen* [online]. [cit. 2023-08-15]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Otazky-a-odpovedi-k-tematu-druzstevnich-zalozen/>>.
- 100) Česká národní banka. *Licencování* [online]. [cit. 2023-08-15]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/postaveni-dohledu/dohled-nad-uverovymi-institucemi/licencovani/>>.
- 101) Česká národní banka. *Právní předpisy* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/banky-a-druzstevni-zalozny/pravni-predpisy/>>.

- 102) Riksbank. *1992 - Interest rate 500% – the krona floats* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1900-1999/interest-rate-500--the-krona-floats/>>.
- 103) Riksbank. *1994 - Urban Bäckström becomes Governor of the Riksbank* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1900-1999/urban-backstrom-becomes-governor-of-the-riksbank/>>.
- 104) Riksbank. *1995 - Sweden signs the Maastricht Treaty* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1900-1999/sweden-signs-the-maastricht-treaty/>>.
- 105) Riksbank. *2006 - Stefan Ingves becomes Governor of the Riksbank* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/2000-2018/stefan-ingves-becomes-governor-of-the-riksbank/>>.
- 106) Riksbank. *2010 - Öre abolished as unit of coinage* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/2000-2018/ore-abolished-as-unit-of-coinage/>>.
- 107) Riksbank. *2014 - Eberstein takes the gavel* [online]. Stockholm: [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/2000-2018/eberstein-takes-the-gavel/>>.
- 108) Riksbank. *Background on SWESTR* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/statistics/swestr/background-on-swestr/>>.
- 109) Riksbank. *1656 - Sweden's first bank* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1600-1699/swedens-first-bank/>>.
- 110) Riksbank. *1661 - First banknotes in Europe* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1600-1699/first-banknotes-in-europe/>>.
- 111) Riksbank. *1689 - Absolute monarchy takes power over the bank* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1600-1699/absolute-monarchy-takes-power-over-the-bank/>>.

- 112) Riksbank. *1680 - First building of its own* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1600-1699/first-building-of-its-own/>>.
- 113) Riksbank. *1715 - Emergency coins fund the war* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1700-1799/emergency-coins-fund-the-war/>>.
- 114) Riksbank. *1709 - Military defeat leads to banking crisis* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1700-1799/military-defeat-leads-to-banking-crisis/>>.
- 115) Riksbank. *1755 - Tumba Bruk is founded* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1700-1799/tumba-bruk-is-founded/>>.
- 116) Riksbank. *1766 - The Caps create deflation* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1700-1799/the-caps-create-deflation/>>.
- 117) Riksbank. *1831 - Private banks issue their own banknotes* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1800-1899/private-banks-issue-their-own-banknotes/>>.
- 118) Riksbank. *1867 - The Riksbank is renamed* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1800-1899/the-riksbank-is-renamed/>>.
- 119) Riksbank. *1873 - Sweden gets the krona* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1800-1899/sweden-gets-the-krona/>>.
- 120) Riksbank. *1890 - The discount rate is used for the first time* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1800-1899/the-discount-rate-is-used-for-the-first-time/>>.
- 121) Riksbank. *1901 - Karl Langenskiöld becomes Governor of the Riksbank* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1900-1999/karl-langenskiold-becomes-governor-of-the-riksbank/>>.

- 122) Riksbank. *1914 - The gold standard collapses* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1900-1999/the-gold-standard-collapses/>>.
- 123) Riksbank. *1929 - Stock market crash on Wall Street* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1900-1999/stock-market-crash-on-wall-street/>>.
- 124) Riksbank. *1941 - Important role for Hammarskjöld* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1900-1999/important-role-for-hammarskjold/>>.
- 125) Riksbank. *1976 - Wave of devaluations starts* [online]. [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <<https://www.riksbank.se/en-gb/about-the-riksbank/history/historical-timeline/1900-1999/wave-of-devaluations-starts/>>.
- 126) ČESKO. *Zákon č. 182/2006 Sb., ze dne 30. března 2006, o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)*.
- 127) Česká národní banka. *Informace České národní banky o odnětí bankovní licence Union Bance, a.s., a dalším postupu po odnětí bankovní licence* [online]. [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 5.5.2023. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Informace-Ceske-narodni-banky-o-odneti-bankovni-licence-Union-Bance-a.s.-a-dalsim-postupu-po-odneti-bankovni-licence>>.
- 128) Česká národní banka. *Opatření k nápravě* [online]. [cit. 2023-08-21]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/postaveni-dohledu/dohled-nad-uverovymi-institucemi/opatreni-k-naprave/>>.
- 129) Banky. *Bank Gutmann A.G.* [online]. Praha: GOFIS, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Dostupné z: <<https://www.banky.cz/banky/bank-gutmann/>>.
- 130) ČTK.E15. *Bank of Communications Co., Ltd., Prague Branch odštěpný závod* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/bank-of-communications>>.
- 131) PEČENÝ, Zdeněk. ČTK.E15. *AXA Bank v Česku končí. Klienty získá UniCredit Bank* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 22.5.2013. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/axa-bank-v-cesku-konci-klienty-ziska-unicredit-bank-990363>>.
- 132) BUŘÍK, Lukáš. Finance. *Fúze BAWAG Bank CZ a BAWAG International Bank CZ* [online]. Praha: Internet Info, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace:

1.4.2005. Dostupné z: <<https://www.finance.cz/zpravy/finance/46066-fuze-bawag-bank-cz-a-bawag-international-bank-cz/>>.

133) Bank of China. *Bank of China (Maďarsko) Close Ltd. Pražská pobočka* [online]. [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 26.6.2018. Dostupné z: <https://www.bankofchina.com/cz/en/aboutus/ab1/201801/t20180118_11195867.html>.

134) ČTK.E15. *MUFG Bank (Europe) N.V. Prague Branch* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/mufg-bank>>.

135) ČTK.E15. *Francouzská banka Crédit Agricole odchází z Česka* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o. [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 2.3.2012. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/francouzska-banka-credit-agricole-odchazi-z-ceska-748559>>.

136) DOUBLE INFORMATION. *Citibank Europe plc* [online]. Praha: emocio, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Dostupné z: <<https://www.doubleinformation.cz/citibank/>>.

137) ZÁMEČNÍK, Petr. *Investujeme. Ruská ERB Bank v Česku končí... byl to tunel?* [online]. Praha: Swiss Life Select a.s [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 11.10.2016. Dostupné z: <<https://www.investujeme.cz/clanky/ruska-erb-bank-v-cesku-konciundefined-byl-to-tunel/>>.

138) FCM Bank. *O nás* [online]. [cit. 2023-08-21]. Dostupné z: <<https://www.fcmbank.com/mt/cz/czech-market-about-us/>>.

139) HSBC. *HSBC in the Czech republic* [online]. [cit. 2023-08-21]. Dostupné z: <<https://www.about.hsbc.cz/cs-cz/hsbc-in-czech>>.

140) Stavebky. *Raiffeisen stavební spořitelna a.s.* [online]. Praha: WordPress, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Dostupné z: <<https://www.stavebky.cz/rsts/>>.

141) ČTK.E15. *Industrial and Commercial Bank of China Limited, Prague Branch, odštěpný závod* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/icbc>>.

142) Mapování. *IPB* [online]. [cit. 2023-08-21]. Dostupné z: <<https://www.mapovani.cz/subjekt/ipb/18>>.

143) ČTK.E15. *PARTNER BANK AKTIENGESELLSCHAFT, odštěpný závod* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/partner-bank>>.

- 144) Partners. *O nás* [online]. [cit. 2023-08-21]. Dostupné z: <<https://www.partners.cz/o-partners/>>.
- 145) ČTK.E15. *PKO BP S.A., Czech Branch* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/pko-bp>>.
- 146) Česká národní banka. *Plzeňská banka - informace* [online]. [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 20.3.2023. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Plzenska-banka-informace>>.
- 147) ČTK.E15. *J&T banka získala většinový podíl v investiční společnosti Amista* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 23.11.2022. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/j-t-banka-ziskala-vetsinovy-podil-v-investicni-spolecnosti-amista-1395071>>.
- 148) ČTK.E15. *PRIVAT BANK der Raiffeisenlandesbank Oberösterreich Aktiengesellschaft, pobočka Česká republika* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/privat-bank-der-raiffeisenlandesbank>>.
- 149) ČTK.E15. *Privatbanka, a.s., pobočka Česká republika* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/privatbanka>>.
- 150) ČTK.E15. *Saxo Bank A/S, organizační složka* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/saxo-bank>>.
- 151) ALMC. *About ALMC* [online]. [cit. 2023-08-21]. Dostupné z: <<http://www.almchf.com/index.html>>.
- 152) Stavebky. *MONETA Stavební Spořitelna, a.s.* [online]. Praha: WordPress, s.r.o [cit. 2023-08-21]. Dostupné z: <<https://www.stavebky.cz/wust/>>.
- 153) Commerzbank. *History from 1870 until today* [online]. [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: <https://www.commerzbank.com/en/hauptnavigation/konzern/geschichte/Standard__default_template_.html>.
- 154) Česká spořitelna. *O České spořitelně* [online]. [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: <<https://www.csas.cz/cs/o-nas/kdo-jsme>>.

- 155) DOSKOČILOVÁ, Veronika. Měšec. *Centrála Expobank: Pan výtah, prodej medů i kachlová kamna* [online]. Praha: Internet Info, s.r.o [cit. 2023-09-01]. Datum poslední aktualizace: 17.7.2017. Dostupné z: <<https://www.mesec.cz/clanky/centrala-expobank-pan-vytah-prodej-medu-i-krbova-kamna/>>.
- 156) ING Bank. *History* [online]. [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: <<https://www.ing.com/About-us/History.htm>>.
- 157) Stavebky. *Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.* [online]. Praha: WordPress, s.r.o [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: <<https://www.stavebky.cz/mpss/>>.
- 158) PPF banka. *Kdo jsme* [online]. [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: <<https://www.ppfbanka.cz/cs/o-nas>>.
- 159) Nejbusiness. *Seznam bank v České republice* [online]. Krnov: ProfiBusiness.world [cit. 2023-09-01]. Datum poslední aktualizace: 1.12.2021. Dostupné z: <<https://www.nejbusiness.cz/seznam-bank-v-ceske-republice>>.
- 160) Česká národní banka. *Seznam měnových finančních institucí* [online]. [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/seznamy-instituci-pro-potreby-menove-a-financni-statistiky/seznam-mfi/>.
- 161) ČTK.E15. *Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační složka*. [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o, 2021 [cit. 2023-11-07]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/deutsche-bank>>.
- 162) ICBC. *Představení* [online]. [cit. 2023-11-09]. Datum poslední aktualizace: 21.3.2018. Dostupné z: <<https://www.icbc-cz.com/cz/column/1438058394388152453.html>>.
- 163) NRB. *Kdo jsme* [online]. [cit. 2023-11-09]. Dostupné z: <<https://www.nrb.cz/o-nas/o-nrb/ostatni-informace/kdo-jsme/>>.
- 164) ČTK.E15. *SMBC Bank EU AG Prague Branch*. [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o. [cit. 2023-11-09]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/smbc-bank>>.
- 165) VR-NOPF. *Pojištění vkladů a institucionální ochrana* [online]. [cit. 2023-11-09]. Dostupné z: <<https://www.vr-nopf.cz/wir-ueber-uns-/einlagensicherung.html>>.
- 166) VUB. *O bance* [online]. [cit. 2023-11-09]. Dostupné z: <<https://www.vub.cz/o-bance/>>.

- 167) ČTK.E15. *Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o. [cit. 2023-11-09]. Datum poslední aktualizace: 4.11.2021. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/stavebni-sporitelna-ceske-sporitelny-burinka>>.
- 168) Měšec. *Přehled bank, které již nevykonávají svou činnost* [online]. Praha: Internet Info, s.r.o. [cit. 2023-11-09]. Datum poslední aktualizace: 21.2.2003. Dostupné z: <<https://www.mesec.cz/texty/prehled-bank-ktere-jiz-nevykonavaji-svou-cinnost/>>.
- 169) Archiv Hospodářské noviny. *FORESBANK, a. s.* [online]. Praha: Economia, a.s. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 16.1.1997. Dostupné z: <<https://archiv.hn.cz/c1-905140-foresbank-a-s>>.
- 170) Archiv Hospodářské noviny. *Česká spořitelna provedla prověrku v Erste Bank Sparkassen (CR)* [online]. Praha: Economia, a.s. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 4.7.2000. Dostupné z: <<https://archiv.hn.cz/c1-755911-ceska-sporitelna-provedla-proverku-v-erste-bank-sparkassen-cr>>.
- 171) Finance, bankovníctví. *Banky bez licence* [online]. [cit. 2023-11-14]. Dostupné z: <<https://finance-bankovnictvi.studentske.cz/2008/11/banky-bez-licence.html>>.
- 172) ŠVEHLA, Martin. Česká národní banka. *Universal banka* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 23.11.1998. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Universal-banka>>.
- 173) ČTK. Novinky. *Soud osvobodil obžalované z vytunelování Universal banky* [online]. Praha: BORGIS, a.s. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 29.9.2008. Dostupné z: <<https://www.novinky.cz/clanek/krimi-soud-osvobodil-obzalovane-z-vytunelovani-universal-banky-40208905>>.
- 174) Česká národní banka. *Pragobanka, a. s.* [online]. [cit. 2023-11-14]. Dostupné z: <<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Pragobanka-a.-s.>>.
- 175) Finance. *IPB nyní dokončuje spouštění Moravské spořitelny* [online]. Praha: Internet Info, s.r.o. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 23.2.2000. Dostupné z: <<https://www.finance.cz/zpravy/finance/7518-ipb-nyni-dokoncuje-spousteni-moravske-sporitelny/>>.
- 176) Archiv Hospodářské noviny. *Bank Austria Creditanstalt není bankou pro každého* [online]. Praha: Economia, a.s. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 15.12.1999. Dostupné z: <<https://archiv.hn.cz/c1-823827-bank-austria-creditanstalt-neni-bankou-pro-kazdeho>>.

- 177) MERGL, Tomáš. Peníze. *Jak se HVB (ne)mění* [online]. Praha: NextPage Media, s.r.o [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 28.2.2003. Dostupné z: <<https://www.penize.cz/bezne-ucty/15399-jak-se-hvb-nemeni>>.
- 178) Česká národní banka. *Sp/2015/361/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 1.12.2015. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2015_00361_CNB_573.pdf>.
- 179) Česká národní banka. *Sp/2015/145/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 16.7.2015. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2015_00145_CNB_573.pdf>.
- 180) ČESKO. *Vyhláška č. 163/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry.*
- 181) Česká národní banka. *Sp/2015/365/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 22.11.2016. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2015_00365_CNB_573.pdf>.
- 182) ČESKO. *Zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)*
- 183) ČESKO. *NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012.*
- 184) ČESKO. *Zákon č. 253/2008 Sb. Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.*
- 185) Česká národní banka. *Sp/2016/40/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 16.8.2016. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2016_00040_CNB_573.pdf>.
- 186) Česká národní banka. *Sp/2015/640/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 7.9.2016. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2015_00640_CNB_573.pdf>.
- 187) Česká národní banka. *Sp/2016/187/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 2.8.2017. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2016_00187_CNB_573.pdf>.
- 188) ČESKO. *Zákon č. 256/2004 Sb. Zákon o podnikání na kapitálovém trhu.*

- 189) Česká národní banka. *Sp/2017/297/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 6.12.2018. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2017_00297_CNB_573.pdf>.
- 190) Česká národní banka. *Sp/2017/330/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 22.3.2019. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2017_00330_CNB_573.pdf>.
- 191) GABRHEL, Karel a Petra CHROUSTOVSKÁ. Česká národní banka. *Sp/2020/262/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 27.11.2020. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2020_00262_CNB_573.pdf>.
- 192) NIDETZKÝ, Tomáš a Oldřich DĚDEK. Česká národní banka. *Sp/2019/352/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 17.8.2020. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2019_00352_CNB_573.pdf>.
- 193) ČESKO. *Zákon č. 277/2013 Sb. Zákon o směnářské činnosti.*
- 194) GABRHEL, Karel a Petra CHROUSTOVSKÁ. Česká národní banka. *Sp/2021/64/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 17.3.2021. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021_00064_CNB_573.pdf>.
- 195) GABRHEL, Karel a Petra CHROUSTOVSKÁ. Česká národní banka. *Sp/2021/65/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 17.3.2021. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021_00065_CNB_573.pdf>.
- 196) GABRHEL, Karel a Petra CHROUSTOVSKÁ. Česká národní banka. *Sp/2021/66/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 17.3.2021. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021_00066_CNB_573.pdf>.
- 197) GABRHEL, Karel a Petra CHROUSTOVSKÁ. Česká národní banka. *Sp/2021/67/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 17.3.2021. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021_00067_CNB_573.pdf>.
- 198) GABRHEL, Karel a Petra CHROUSTOVSKÁ. Česká národní banka. *Sp/2021/68/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 17.3.2021.

Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021_00068_CNB_573.pdf>.

199) GABRHEL, Karel a Petra CHROUSTOVSKÁ. Česká národní banka. *Sp/2022/252/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 25.11.2022.

Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2022_00252_CNB_573.pdf>.

200) GABRHEL, Karel a Petra CHROUSTOVSKÁ. Česká národní banka. *Sp/2022/75/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 14.4.2022.

Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2022_00075_CNB_573.pdf>.

201) ČESKO. Zákon č. 129/2022 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

202) GABRHEL, Karel a Petra CHROUSTOVSKÁ. Česká národní banka. *Sp/2021/100/573* [online]. [cit. 2023-11-14]. Datum poslední aktualizace: 18.2.2022.

Dostupné z: <https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021_00100_CNB_573.pdf>.

203) BUKOVSKÝ, Jaroslav. ČTK.E15. *Privátní banka Meinl odchází z Česka, doma čelí skandálu* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, s.r.o, 2015 [cit. 2023-11-07]. Datum poslední aktualizace: 5.10.2015. Dostupné z: <<https://www.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/privatni-banka-meinl-odchazi-z-ceska-doma-celi-skandalu-1233133>>.

204) Banking Supervision. *Aggregated results of SREP 2023* [online]. [cit. 2023-11-14].

Dostupné z: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/srep/2023/html/ssm.srep202312_aggregatedresults2023.cs.html#toc9>.

205) Bundesbank. *Annual Report 2022* [online]. [cit. 2023-11-14]. Dostupné z: <<https://www.bundesbank.de/resource/blob/905558/ad932e0cc62044f541770fa9905beb6a/mL/2022-annual-report-data.pdf>>.

206) GASHI, Fatmir a Besnik FETAI. Researchgate. *The Impact of Monetary Policy on Bank Risk in the Western Balkan Countries* [online]. [cit. 2023-11-14]. Dostupné z: <https://www.researchgate.net/publication/376976725_The_Impact_of_Monetary_Policy_on_Bank_Risk_in_the_Western_Balkan_Countries>.

207) WACHUKWU, Iheanacho Princewill, Marshal IWEDI a Sirah Patience BARISUA. Researchgate. *Central Bank Policy and Commercial Banks Distress Level in*

Nigeria [online]. [cit. 2023-11-14]. Dostupné z:
<https://www.researchgate.net/publication/370422135_Central_Bank_Policy_and_Commercial_Banks_Distress_Level_in_Nigeria>.